

Tirsdag den 3. november 2009 (D)

1

10. møde

Tirsdag den 3. november 2009 kl. 13.00

Dagsorden

1) Spørgsmål om fremme af forespørgsel nr. F 10:

Forespørgsel til videnskabsministeren om hævvelse og udvikling af det danske sprog.

Af Søren Krarup (DF) m.fl.

(Anmeldelse 29.10.2009).

2) Spørgsmål om fremme af forespørgsel nr. F 11:

Forespørgsel til undervisningsministeren om ungdomsuddannelse.

Af Christine Antorini (S), Nanna Westerby (SF), Marianne Jelved (RV) og Johanne Schmidt-Nielsen (EL).

(Anmeldelse 29.10.2009).

3) Spørgsmål om fremme af forespørgsel nr. F 12:

Forespørgsel til forsvarsministeren om køb af kampfly.

Af Frank Aaen (EL) m.fl.

(Anmeldelse 29.10.2009).

4) 1. behandling af lovforslag nr. L 10:

Forslag til lov om ændring af lov om Danmarks Statistik og forskellige andre love. (Obligatorisk digital kommunikation mellem virksomheder og det offentlige, ændring af reglerne om sammensætning af Danmarks Vækstråd m.v.).

Af økonomi- og erhvervsministeren (Lene Espersen).

(Fremsættelse 07.10.2009).

5) 1. behandling af lovforslag nr. L 11:

Forslag til lov om ændring af lov om finansiel virksomhed, lov om værdipapirhandel m.v., lov om finansiel stabilitet og forskellige andre love. (Registrering af kreditvurderingsbureauer, godkendelsesordning for udenlandske clearingcentraler, overførsel af tilsyn fra Finanstilsynet til Konkurrencestyrelsen, sekretariatsbistand for Garantifonden for Indskydere og Investorer m.v.).

Af økonomi- og erhvervsministeren (Lene Espersen).

(Fremsættelse 07.10.2009).

6) 1. behandling af lovforslag nr. L 12:

Forslag til lov om ændring af lov om registrering af ledningsejere.

(Udvidelse af dækningsområde m.v.).

Af økonomi- og erhvervsministeren (Lene Espersen).

(Fremsættelse 07.10.2009).

7) 1. behandling af lovforslag nr. L 13:

Forslag til lov om ændring af lov om restaurationsvirksomhed og alkoholbevilling m.v. (Videregivelse og behandling af oplysninger om forbud mod ophold i bestemte virksomheder).

Af økonomi- og erhvervsministeren (Lene Espersen).

(Fremsættelse 07.10.2009).

8) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 3:

Forslag til folketingsbeslutning om en undersøgelse af årsagerne til finanskrisen.

Af Frank Aaen (EL) m.fl.

(Fremsættelse 07.10.2009).

9) 1. behandling af lovforslag nr. L 53:

Forslag til lov om ændring af lov om valg til Folketinget. (Ændring af reglerne om boliger til folketingsmedlemmer m.v.).

Af Thor Pedersen (V), Mogens Lykketoft (S), Søren Espersen (DF), Holger K. Nielsen (SF) og Helge Adam Møller (KF).

(Fremsættelse 30.10.2009).

10) 1. behandling af lovforslag nr. L 7:

Forslag til lov om ændring af lov om uddannelsen til studentereksamen (stx) (gymnasieloven), lov om uddannelserne til højere handels-eksamen (hhx) og højere teknisk eksamen (htx) og lov om uddannelsen til højere forberedelseseksamen (hf-loven). (Lempelser for begyndersprog og naturvidenskabelige fag, færre timer i almen studieforberedelse, skarpere profil i studieområderne, færre prøver og lempelser for valgfag i hf m.v.).

Af undervisningsministeren (Bertel Haarder).

(Fremsættelse 08.10.2009).

11) 1. behandling af lovforslag nr. L 8:

Forslag til lov om ændring af lov om erhvervsuddannelser, lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, lov om erhvervsgrunduddannelse m.v. og lov om produktionsskoler. (Tilskud til udlændinges deltagelse i erhvervsuddannelse, Tvistighedsnævnets kompetence, omlægning af finansieringsmodellen for erhvervsgrunduddannelse, permanentgørelse af produktionsskoleforsøg for elever fra Sydslesvig m.v.).

Af undervisningsministeren (Bertel Haarder).

(Fremsættelse 08.10.2009).

12) 1. behandling af lovforslag nr. L 9:

Forslag til lov om ændring af lov om støtte til folkeoplysende voksenundervisning, frivilligt folkeoplysende foreningsarbejde og dag-højskoler samt om Folkeuniversitetet. (Erklæring om indhentelse af børneattester og digital regnskabsaflæggelse).

Af undervisningsministeren (Bertel Haarder).

(Fremsættelse 08.10.2009).

13) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 2:

Forslag til folketingsbeslutning om bedre forhold for forsørgere på erhvervsuddannelserne.

Af Marianne Jelved (RV) m.fl.

(Fremsættelse 08.10.2009).

Kl. 13:00

Det er givet.

Meddelelser fra formanden**Formanden:**

Mødet er åbnet.

I dag er der følgende anmeldelser:

Anita Knakkegaard (DF) m.fl.:

Beslutningsforslag nr. B 38 (Forslag til folketingsbeslutning om at indføre obligatorisk brug af vandmålere på varmt og koldt vand i alle flerbrugerejendomme, herunder erhvervsjendomme og udlejningsejendommen).

Nick Hækkerup (S) og Jesper Petersen (SF) m.fl.:

Beslutningsforslag nr. B 39 (Forslag til folketingsbeslutning om udarbejdelse af en redegørelse om skatteministerens og miljøministerens administration).

Marlene Harpsøe (DF) m.fl.:

Beslutningsforslag nr. B 40 (Forslag til folketingsbeslutning om forbud mod brændemærkning af heste).

Christine Antorini (S), Pernille Vigsø Bagge (SF), Marianne Jøved (RV) og Johanne Schmidt-Nielsen (EL):

Forespørgsel nr. F 13 (Hvad forstår regeringen ved helhedsskoler, og hvilke initiativer agter regeringen at tage på baggrund af statsministerens melding om flere helhedsskoler?).

Titler på de fremsatte sager vil fremgå af www.folketingstidende.dk (jf. ovenfor).

Det første punkt på dagsordenen er:

1) Spørgsmål om fremme af forespørgsel nr. F 10:**Forespørgsel til videnskabsministeren om hævde og udvikling af det danske sprog.**

Af Søren Krarup (DF) m.fl.

(Anmeldelse 29.10.2009).

Sammen med dette punkt foretages:

2) Spørgsmål om fremme af forespørgsel nr. F 11:**Forespørgsel til undervisningsministeren om ungdomsuddannelse.**

Af Christine Antorini (S), Nanna Westerby (SF), Marianne Jøved

(RV) og Johanne Schmidt-Nielsen (EL).

(Anmeldelse 29.10.2009).

3) Spørgsmål om fremme af forespørgsel nr. F 12:**Forespørgsel til forsvarsministeren om køb af kampfly.**

Af Frank Aaen (EL) m.fl.

(Anmeldelse 29.10.2009).

Kl. 13:00

Formanden:

Hvis ingen gør indsigelse mod fremme af disse forespørgsler, be-
tragter jeg Tingets samtykke som givet.

Det næste punkt på dagsordenen er:

4) 1. behandling af lovforslag nr. L 10:**Forslag til lov om ændring af lov om Danmarks Statistik og forskellige andre love. (Obligatorisk digital kommunikation mellem virksomheder og det offentlige, ændring af reglerne om sammensætning af Danmarks Vækstråd m.v.).**

Af økonomi- og erhvervsministeren (Lene Espersen).

(Fremsættelse 07.10.2009).

Kl. 13:01

Forhandling**Formanden:**

Forhandlingen er åbnet. Den første, der får ordet som ordfører, er hr. Jacob Jensen fra Venstre.

Kl. 13:01

(Ordfører)

Jacob Jensen (V):

Lovforslaget, som vi behandler her, har tre hovedelementer:

Det første element er en del af regeringens målsætning om, at vi i Danmark skal være i front som informationssamfund, og det gælder naturligvis også i forhold til kommunikationen mellem virksomheder og myndigheder, nemlig at det på sigt skal foregå digitalt. Det vil lette administrationen for både virksomhederne og myndighederne. Det er ambitionen, at senest i 2012, altså om ganske snart, skal al relevant kommunikation, dvs. breve, ansøgninger og forskellige indberetninger, mellem virksomheder og myndigheder foregå digitalt. Vi skal kunne gå fra manuelle rutiner og papirhåndtering til at kunne fokusere på de virkelige udfordringer, som kræver særlige vurderinger og ekspertise. Den tid, der går til administration, skal med andre ord effektiviseres, så det bliver mindre administrativt tungt for virksomhederne at opfylde de forskellige indberetningskrav, som myndighederne stiller.

Langt de fleste danske virksomheder er allerede i dag it-parate. Danmarks Statistik har undersøgt og vurderet, at omkring 99 pct. af alle virksomheder med mindst ti ansatte er it-parate, og at omkring 97 pct. har adgang til internettet, og det jo allerede et rigtig stort skridt på vejen. Men naturligvis vil der være – typisk mindre – virksomheder, som ikke er nået så langt, og derfor er der også med forslaget lavet en passende overgangsordning med dispensationsmulighed, og der bliver også sat ind med information og support i forbindelse med indberetninger. Det er alt sammen positivt.

Lovforslaget indeholder derudover som det andet element en justering af antallet af medlemmer i Danmarks Vækstråd, og det sker som følge af de ændringer, der er sket i erhvervsorganisationerne, bl.a. HTS' fusion med Dansk Industri.

Endelig kan som det tredje element i forslaget nævnes den såkaldte erhvervsspakke, som der blev indgået aftale om her i september måned, og som giver adgang til, at VækstFonden kan udvide sine vækstkautionsordninger til alle, der kan opnå lån til investering i erhvervsbyggeri, opførelse af fast ejendom og andet, hvortil der kan opnås finansiering gennem realkreditinstitutioner, hvor det i dag kun gælder via lånegarantier fra pengeinstitutioner. Og i den nuværende finanskriser er det selvfølgelig også et vigtigt skridt, som bidrager til netop at hjælpe de virksomheder, som har svært ved at opnå kreditter til investeringer. Det gælder selvfølgelig en lang række brancher og ikke mindst landbrugsbranchen, som har nogle udfordringer med

hensyn til at opnå likviditet til at investere for og dermed til bl.a. at kunne leve op til nogle af de miljøkrav, nogle af de dyrevelfærdskrav, som vi her fra Folketingets side har stillet, og det vil erhvervs-pakken være med til at give et positivt bidrag til.

På den baggrund støtter Venstre selvfølgelig forslaget.

Kl. 13:04

Formanden:

Tak til hr. Jacob Jensen. Der er ikke ønske om korte bemærkninger. Så er det hr. Orla Hav som ordfører for Socialdemokratiet.

Kl. 13:04

(Ordfører)

Orla Hav (S):

Det er oplagt at fremme anvendelsen af den digitale verdens muligheder, ikke mindst i kommunikationen mellem erhvervsliv og offentlige myndigheder. Faktisk kan vi undre os over, at grundlaget herfor ikke langt tidligere er tilvejebragt, så den del hilser vi velkommen med et par præciseringer.

Udformningen af it-løsninger er i høj grad en faktor, som har betydning for rammevilkårene for erhvervslivet. Der bliver mulighed for at udvikle løsninger, der tilgodeser erhvervslivets interesser og i sig selv fremmer nye erhverv og forretningsområder. For os er det væsentligt, at der sikres en bred vifte af løsningsmuligheder, så der ikke sker en monopolisering ud fra tekniske specifikationer på et ikke sagligt grundlag.

Lovforslaget giver ganske vide rammer for kompetence til ministeren, og det er muligvis o.k., men for os er der to forhold, som skal være afklaret. Borgernes retssikkerhed skal være i orden. Vi skal sikre borgeren imod, at der cirkulerer følsomme informationer om borgeren uden borgerens viden eller accept. Beføjelserne må ikke bruges til at monopolisere eller give særlig konkurrencefordel for enkelte leverandører af it til befolkning og erhvervsliv.

Jeg vil gerne komme med et citat fra § 26, stk. 4: »Ministeren kan for de ansøgninger og indberetninger, som er nævnt i stk. 1, fastsætte regler om vilkår og formater for anvendelse af digital kommunikation, herunder om brugen af digital signatur.«

Endvidere hedder det: »For at myndigheden kan håndtere de modtagne indberetninger, kan myndigheden stille krav om, at virksomheden skal anvende bestemte it-systemer og særlige digitale formater.«

Hvis man læser, hvad der står i dele af dagspressen i dag, vil man se, at der er en stor bekymring for, at vi langt fra udnytter de muligheder, der ligger i mere åbne standarder i forhold til at give flere aktører mulighed for at udvikle it-løsninger til den offentlige sektor. Det vil vi interessere os meget for i forbindelse med udmøntningen af loven. Men som sagt er vi positive over for indførelse af digitale løsninger.

Ændringer som følge af etablering af Danmarks Vækstråd: Der vil vi bare opfordre ministeren til at sikre, at organisationer, der beskæftiger sig med morgendagens teknologi, it- og telekommunikation, får mulighed for at få en plads på ministerens liste over dem, der bliver udpeget. Med hensyn til ændring af lov om erhvervsfremme glæder vi os over, at der nu er en erkendelse af det, som kommer til udtryk her i lovforslaget, nemlig at give nogle friere rammer for regionsrådene for at spille en aktiv rolle, når det gælder erhvervsudviklingsindsatsen i den enkelte region.

Desværre er lovforslaget noget præget af ønsket om stadig væk at lægge nogle begrænsninger. Vi havde hellere set, at der blevet givet nogle friere rammer for indsatsen for at udvikle hele Danmark. Det projekt fortjener flest mulige aktører og engagement, hvilket ikke kommer af begrænsninger, men af at vise tillid. Forslaget rummer rigeligt af den gamle Lenindoktrin: Tillid er godt, kontrol er bedre. Men det er bedre end de eksisterende bestemmelser, så vi støtter den del af lovforslaget.

Kl. 13:08

Formanden:

Tak til hr. Orla Hav. Så er det fru Colette L. Brix for Dansk Folkeparti.

Kl. 13:08

(Ordfører)

Colette L. Brix (DF):

Forslaget, vi behandler i dag, virker overordnet set fornuftigt nok, men når vi kigger tilbage, er det jo ikke altid gået, som der har stået i lovforslagene.

Da man for snart 2 år siden indførte eIndkomst, hvor virksomhederne elektronisk hver måned skulle indberette lønoplysninger for ansatte, gik det galt. Der blev udsendt forkerte skattekort til medarbejderne, og virksomhederne fik bøder, selv om de havde indberettet, for eIndkomst havde ikke registreret indberetningerne. Mange virksomheder måtte derfor indberette de samme oplysninger flere gange.

Dengang fik vi at vide, at der ingen problemer ville være med overgangen til elektronisk indberetning af lønoplysninger. Resultatet var imidlertid ekstra arbejde, flere indberetninger for virksomhederne, og faktisk indberetter virksomhederne nu lønoplysninger 12 gange om året. Tidligere skulle det kun ske en gang om året. Det blev kaldt regelforenklung, men sådan oplever virksomhederne det jo ikke.

Det samme fik vi at vide, da virksomhederne skulle sende regninger til offentlige myndigheder elektronisk. Det blev det helt store kaos. Da man indførte pligten i starten af 2005, kunne de offentlige myndigheder ikke finde de regninger, som blev sendt ind elektronisk, og virksomhederne fik ikke deres betaling.

Der gik 2-3 år, før systemet kom til at virke, og selv om det nu snart er 5 år siden, er der stadig problemer med, at regninger forsvinder ud i det blå. Senest har rodet med den digitale tinglysning vist, at det absolut ikke går, som der skrives i notater og skåltaler.

Når jeg nævner disse eksempler, skyldes det, at det ikke nævnes i lovforslaget. Ifølge lovforslaget vil overgangen til tvungen elektronisk indberetning kun give gevinster, og det tror jeg ikke på. Vi er blevet lovet, at tvungen brug af elektronisk indberetning kun giver gevinster, men virkeligheden efterfølgende viser frustration og bøv l for virksomhederne.

Vi vil i Dansk Folkeparti selvfølgelig ikke gå imod udviklingen, men vi skal være sikre på, at virksomhederne ikke får øgede omkostninger til it-udstyr, nyt software og økonomisystemer samt endnu flere indberetninger. Det sker jo tit, når man overgår til elektronisk indberetning, da det så er lettere for myndighederne at kræve endnu flere indberetninger.

Der er i loven sat dispensationsmuligheder ind, hvilket er rigtig godt, men vi er nødt til at sikre os, at ikke mindst virksomheder med under ti ansatte får muligheder for at få hjælp, hvis det kniber med at få indberetningerne sendt elektronisk.

I lovforslaget skrives der kun om, hvor mange virksomheder med over ti ansatte der har computer og adgang til internettet. Det kan godt være, at kun 3 pct. af virksomhederne med over ti ansatte ikke har adgang til internettet, men hvad med virksomheder med under ti ansatte? Der skrives intet om, hvor mange virksomheder med under ti ansatte, som ikke har disse faciliteter til rådighed, eller om de problemer, der opstår, når man ikke kan indberette, fordi man har installeret det forkerte program.

Da man indførte elektronisk fakturering til offentlige myndigheder, blev der givet tilskud til de såkaldte Læs Ind-bureauer via Læs Ind-tilskudsordningen, som netop er ophørt her pr. 1. juli. Derfor bør en lignende ordning etableres for virksomheder, som ikke selv kan indberette elektronisk. Virksomheder kan så sende oplysninger til et Læs Ind-bureau, eller hvad man vil kalde det, som så sender dem ind

elektronisk, eller virksomheden kan få hjælp udefra til at indberette elektronisk. Jeg kan forstå, at ministeren er indstillet på at se på det her, men det er altså ikke nok at oprette en telefonlinje til et offentligt kontor.

Samtidig skal alle myndigheder, og her tænker jeg mest på kommunerne, tvinges til at koble sig på Virk.dk, så alle indberetninger til offentlige myndigheder kan ske via Virk.dk. Denne styrkelse af Virk.dk må kunne ske med dette lovforslag.

Med hensyn til de andre elementer i lovforslaget har vi ingen bemærkninger. Det er bl.a. fornuftigt at få en mere smidig administration af tilskud til strukturfondene, og jeg har forstået, at ministeren, når det gælder den ledige plads i Danmarks Vækstråd, vil lægge vægt på, at det bliver en person med praktisk erfaring i virksomhedsdrift og offentligt/privat samarbejde og ikke en skrivebordsgeneral.

Med disse bemærkninger kan Dansk Folkeparti stemme ja til forslaget.

Kl. 13:12

Formanden:

Tak til fru Colette L. Brix. Så er det hr. Karsten Hønge for SF.

Kl. 13:12

(Ordfører)

Karsten Hønge (SF):

Lovforslaget lægger jo op til at lette administrationen for både virksomhederne og det offentlige, så man begge steder kan bruge tiden til det, der er vigtigere, og det er jo godt. Vi kan se, at der vil være enkelte, især mindre, virksomheder, der kan få problemer i en overgangsfase, men det kunne måske netop være en god anledning til, at også de virksomheder kommer på omgangshøjde med det moderne samfund. Vi synes, det er godt, at de får hjælp i den omstillingsfase.

I øvrigt deler SF de betragtninger, som Socialdemokraterne har om it-standarder, og SF støtter forslaget.

Kl. 13:13

Formanden:

Tak til hr. Karsten Hønge. Så er det hr. Mike Legarth fra Det Konservative Folkeparti.

Kl. 13:13

(Ordfører)

Mike Legarth (KF):

Tak, hr. formand. Det Konservative Folkeparti støtter også forslaget, og det gør vi, fordi vi har en strategi om, at i 2012 skal al kommunikation mellem offentlige og private virksomheder foregå digitalt. Det er enklere, det er nemmere, det er billigere, det er simplere, og det er på alle måder en fordel.

Der er en lille procentdel af virksomhederne, som endnu ikke er i stand til at håndtere computere og arbejde digitalt. Det skal vi selvfølgelig adressere, og det tages der også hensyn til i lovforslaget her, ved at der bliver indført kampagner og afsat ressourcer til at hjælpe dem, der ikke er helt klar til at medvirke på denne måde i 2012. Vi tager altså i høj grad hånd om den procentdel, der endnu mangler at blive computeriserede, eller hvad det nu måtte hedde.

Med lovforslaget her laver vi en overgangsordning, hvor vi bestemmer, at 11 indberetninger fra forskellige ministerier nu skal foregå digitalt. Det mener vi på alle måder er en lettelse for virksomhederne og til stor gavn for vort samfund, og det vil også automatisk medføre færre fejl i registreringer af oplysninger mellem offentlige og private virksomheder.

Derudover reguleres der nogle regler for Danmarks Vækstråd og de regionale vækstfora, som gør det lidt nemmere at administrere dem, og sluttelig har lovforslaget her at gøre med den erhvervspakke, som blev vedtaget for ganske nylig, og hvor regeringen tager hånd om de små og mellemstore virksomheder og giver dem nem-

mere lånevilkår i forbindelse med Vækstkaution. De ting bliver indført med sidste del af lovforslaget, så varm opbakning fra Det Konservative Folkeparti.

Kl. 13:15

Formanden:

Tak til hr. Mike Legarth. Så er det hr. Morten Østergaard som ordfører for Det Radikale Venstre.

Kl. 13:15

(Ordfører)

Morten Østergaard (RV):

Det Radikale Venstre synes godt om dette digitaliseringsforslag, hvor der træffes nogle beslutninger, således at man i stedet for at have flere indgange åbne en gang for alle får omlagt systemerne til den digitale verden, så man er fri for fordyrende dobbeltadministration. Det kan man gøre på en lang række områder, hvor man finder det forsvarligt, og vi synes, det er fuldt forsvarligt at gøre det i forhold til indberetningerne til Danmarks Statistik.

Det er klart, at for os er det vigtigt, at når konklusionerne træffes i den drøftelse, der pågår i it-ordførererkredsen om åbne standarder, overføres de i sagens natur også til de krav, der stilles til dem, der skal indberette til Danmarks Statistik. Her vil jeg da i lighed med andre ordførere bede ministeren om enten her i dag eller gennem svar på spørgsmål at bekræfte, at det naturligvis må medføre, at de regler, der kommer til at gælde her, må følge statens regler i øvrigt for anvendelse af åbne standarder og ikke proprietære løsninger.

Når vi så kommer til spørgsmålet om Danmarks Vækstråd, må vi sige, at vi er lidt besnæret af argumentationen fra it-branchen om, at når det handler om vækst, er det lidt underligt, at en branche, der har en så stor andel i væksten og en så betydende del af de private investeringer i forskning og udvikling, ikke har en naturlig plads i et vækstråd. Vi er godt klar over, at der også er mange andre, der har indgivet hørings svar, som kunne tænke sig at sidde i Danmarks Vækstråd, for det er jo altid sjovere at være med end ikke at være med, men vi synes alligevel, at et erhverv, der står for 20 pct. af de samlede private investeringer i forskning og udvikling, måske havde en naturlig plads i et vækstråd, og derfor vil vi gerne høre ministerens reaktion på det.

Endelig er vi jo ikke en del af erhvervspakken. Vi var jo sådan set ikke engang deltagere i forhandlingerne om erhvervspakken, og det er vi meget kede af, fordi vi syntes, det var nødvendigt at tage nogle initiativer. Vi er sikre på, at det kunne være foregået i bred enighed, om man havde ønsket det, og derfor vil vi selvfølgelig kigge en ekstra gang på den omlægning, der sker af Vækstfonden. Men på det foreliggende grundlag er vi positive over for lovforslaget.

Kl. 13:17

Formanden:

Tak til hr. Morten Østergaard. Så er det hr. Frank Aaen som ordfører for Enhedslisten.

Kl. 13:17

(Ordfører)

Frank Aaen (EL):

Den første del af lovforslaget om at digitalisere udlevering af oplysninger til Danmarks Statistik er det jo svært at være imod, og isoleret set ville vi have støttet det, men da den anden del af lovforslaget vedrører Vækstfonden, er vi nødt til at sige nej til forslaget, som det ligger her.

Hvorfor er vi imod Vækstfonden? Vi er jo ikke imod mere beskæftigelse, tværtimod. Vi støtter og kræver faktisk af regeringen – det vil vi også gøre i en senere debat i dag – at der gøres mere for at sikre beskæftigelsen her i landet. Men det er altså imod al fornuft, det er imod klimaet, det er imod miljøet bare at give penge til vækst.

Man er nødt til at være mere kvalitativ og spørge, hvad det er for en vækst, vi vil have. Det er f.eks. at sige, at alt det, der skal have støtte til udvikling, selvfølgelig skal være bæredygtigt og til fordel for klimaet. Det kan ikke nytte noget bare at klatte pengene ud og sige, at det er dejligt, at der kommer en arbejdsplads, samtidig med at den arbejdsplads måske er med til at forværre miljøet og klimaet. Det er en diskussion, vi aldrig har kunnet få med den her regering, fordi man i regeringen har den opfattelse, at markedet ved bedst. Desværre, set fra regeringens synspunkt, er man nødt til lige at proppe nogle penge ud i markedet, fordi det ikke fungerer, men man vil overhovedet ikke prøve at styre markedet. Man vil kun hælde olie på i stedet for at gå ind og prøve at regulere og se på, hvad det er for en økonomi, og hvad det er for en fremtid, vi ønsker at skabe. Det er de altså ikke med på.

Vi er ikke med på bare på den måde at stille penge til rådighed. Vi vil have, at hvis skatteyderne skal stille penge til rådighed, skal de også have indflydelse på, hvad pengene bruges til. Derfor stemmer vi samlet set ikke for. Skulle ministeren komme i problemer med at få flertal for forslaget, vil jeg anbefale ministeren at dele det op, for så skal vi nok stemme for den del, der har med Danmarks Statistik at gøre, og så kan vi lade det andet være.

Kl. 13:19

Formanden:

Tak til hr. Frank Aaen. Så er det økonomi- og erhvervsministeren.

Kl. 13:19

Økonomi- og erhvervsministeren (Lene Espersen):

Jeg vil gerne starte med at takke alle ordførere for en meget positiv indstilling, i hvert fald til store dele af lovforslaget. Enhedslisten havde jo et par kritiske bemærkninger til enkelte dele af det, men jeg vil alligevel gerne starte med at takke for den velvillige behandling. Folketinget har givet af lovforslaget.

Vi ønskede fra regeringens side at fremme den digitale kommunikation mellem virksomheder og det offentlige, og med det her lovforslag tager vi de første skridt til fuld digitalisering i 2012 mellem virksomheder og det offentlige, således at overgangen bliver så smidig som muligt for alle parter.

Den øgede digitalisering vil give store gevinster for vores samfund. Hvis virksomhederne og det offentlige bruger digitale redskaber, sparer de både tid og penge. Øget digitalisering skaber hurtigere sagsbehandling og generelt mindre administrativt besvær. Det reducerer således virksomhedernes byrder, og det medvirker til at fastholde og udvikle et effektivt og konkurrencedygtigt erhvervsliv. F.eks. kan virksomhederne med brug af avancerede digitale løsninger indberette til flere myndigheder på en gang. Og myndighederne kan på nogle områder udvikle digitale løsninger, der automatisk afsender en såkaldt straksafgørelse, når helt objektive data er indtastet for virksomhederne. Det gælder eksempelvis for virksomhedsregistreringen i dag, hvor vi i Danmark er kendt for have en meget effektiv og brugervenlig digital løsning til brug for opstart af virksomhed.

Selvfølgelig vil jeg gerne her understrege, som hr. Orla Hav var inde på, at de hensyn, der skal tages omkring personfølsomme oplysninger, naturligvis også vil gælde, hvad angår dette lovforslag. Der vil jeg være meget indstillet på under udvalgsbehandlingen, at hr. Orla Hav på vegne af Socialdemokratiet kan stille spørgsmål ind til det, så det i hvert fald kommer til at fremgå helt klart, at den øgede digitalisering ikke er noget, der skaber problemer i forhold til personfølsomme data.

Til gengæld tror jeg, at for alle, der har været ude at besøge en erhvervsvirksomhed, er det helt afgørende ikke at ende der, hvor fru Colette L. Brix sagde at man kunne frygte for at ende, nemlig at hvis man laver en masse digitale løsninger, der hver især skal indberettes, er det noget, der kan komme til at tage meget tid for virksomhederne, og derfor er vores tankegang jo også, at man skal indberette ét

sted, og så må myndighederne trække oplysningerne fra dette sted, så det bliver mere enkelt.

For at lette overgangen til fuld digital kommunikation i 2012 foreslår regeringen med dette lovforslag, at det for henholdsvis 2010 og 2011 bliver obligatorisk for virksomheder at foretage visse indberetninger digitalt til det offentlige. Der er tale om i alt 11 indberetninger, der er fordelt henholdsvis på mit område, Økonomi- og Erhvervsministeriet, på fødevareministerens område og på beskæftigelsesministerens område. Senere vil skatteministeren følge op med forslag om ændring af skatteforvaltningsloven. Men med lovforslagene samlet set lægger vi op til, at ca. 50 pct. af virksomhedernes samlede indberetninger til det offentlige skal foretages digitalt for henholdsvis 2010 og 2011. Det tror vi er den helt rigtige vej at gå.

Det er selvfølgelig også helt afgørende, og det var fru Colette Brix også inde på i sit ordførerrindlæg, at de virksomheder, som endnu ikke er vant til brug af computere og it-teknologi i hverdagen, ikke tabes på gulvet, når papirblanketterne forsvinder, og når digitale løsninger tager over. Det er derfor regeringens målsætning at øge digitaliseringen uden at forhindre virksomhederne i at opnå de muligheder og indfri de pligter, der ligger i dansk lovgivning.

Hvis vi ser på tallene, kan vi se, at det i dag er sådan, at ca. 95 pct. af virksomhederne i Danmark helt eller delvis allerede indberetter digitalt til det offentlige, enten via dem selv eller via deres advokat, revisor eller lignende. Der er kun 2 pct. af de danske virksomheder, der vurderer, at de vil få problemer med selv at kunne efterleve regeringens e2012-målsætning.

Vi laver altså både overgangsordninger og dispensationsmuligheder for at lette denne overgang. Vi vil også målrette informationskampagner og derudover naturligvis også overveje, om der er andre initiativer – fru Colette Brix har nævnt læs ind-ordningen – for at lette overgangen for de virksomheder, som stadig væk ikke er så langt fremme.

Jeg synes også, det er vigtigt her at få understreget – flere ordførere har været inde på det, bl.a. hr. Orla Hav og hr. Karsten Hønge – at det naturligvis vil være sådan, at for dette område vil det gælde ligesom for alle andre af statens områder, at vi også fremover selvfølgelig vil følge de anbefalinger, der er omkring standarder. Men det er man meget velkommen – jeg tror også, hr. Morten Østergaard stillede spørgsmål til det – til at spørge til under udvalgsbehandlingen, selv om det egentlig ligger hos en anden minister. Men det er i hvert fald vigtigt for mig at få sagt, at naturligvis vil vi følge de standarder, man måtte blive enige om.

Kl. 13:24

Endelig har der også været en diskussion om sammensætningen af Danmarks Vækstråd, og i den sammenhæng tror jeg det er meget væsentligt at få understreget, at vi i hvert fald vil forsøge at fastholde den balance, der er mellem lønmodtagerorganisationer og erhvervs- virksomheder, og at vi derfor er meget varsomme med at begynde at flytte for meget rundt på brikerne, men forsøger at fastholde den sammensætning, som vi kender i dag. Til gengæld må vi sige, at en af grundene til, at lovforslaget går ind og rører ved det her område, jo er, at der er en lang række organisationer, der har slået sig sammen – altså har fusioneret – og derfor har det været nødvendigt for os at foretage visse tilrettelser, i forhold til hvordan virksomhederne i dag samarbejder med hinanden og har sluttet sig sammen.

Jeg er helt overbevist om, at dette lovforslag vil forbedre vækst- vilkårene for dansk erhvervsliv, og som både Venstres ordfører, hr. Jacob Jensen, og den konservative ordfører, hr. Mike Legarth, har været inde på, er der ingen tvivl om, at det her er noget, der kan være med til at sikre et mere konkurrencedygtigt erhvervsliv på sigt, fordi man kommer væk fra papirnusseriet og over i et mere effektivt regi. Så jeg vil gerne takke for de mange bemærkninger, og som sagt ser jeg frem til udvalgsbehandlingen, hvor jeg også meget gerne vil ud-

dybe nogle af de synspunkter, jeg her er kommet med vedrørende de spørgsmål, der er faldet.

Kl. 13:26

Formanden:

Tak til økonomi- og erhvervsministeren.

Der er ikke ønske om korte bemærkninger, og forhandlingen er sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Erhvervsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

5) 1. behandling af lovforslag nr. L 11:

Forslag til lov om ændring af lov om finansiel virksomhed, lov om værdipapirhandel m.v., lov om finansiel stabilitet og forskellige andre love. (Registrering af kreditvurderingsbureauer, godkendelsesordning for udenlandske clearingcentraler, overførsel af tilsyn fra Finanstilsynet til Konkurrencestyrelsen, sekretariatsbistand for Garantifonden for Indskydere og Investorer m.v.).
Af økonomi- og erhvervsministeren (Lene Espersen).
(Fremsættelse 07.10.2009).

Kl. 13:26

Forhandling

Formanden:

Forhandlingen er åbnet, og det er hr. Jacob Jensen som ordfører.

Kl. 13:26

(Ordfører)

Jacob Jensen (V):

Der er her tale om et – det kan vi vist godt tillade os at sige – ganske teknisk lovforslag med flere delelementer, hvoraf jeg dog kun skal fremhæve et par af de mere vigtige.

Med erfaringerne fra den aktuelle finansielle krise er det for os i Venstre vigtigt, at Finanstilsynet løbende har de nødvendige lovgivningsmæssige redskaber til at kunne håndtere de forskellige udfordringer, som der jo er i den finansielle sektor. Forslaget, som vi her behandler, skal netop sikre Finanstilsynets nødvendige tilsynsbeføjelser i forhold til virksomhedernes såkaldte revisionsudvalg samt koncerner, der er underlagt Finanstilsynets kontrol.

Det er sådan i dag, at børsnoterede virksomheder samt finansielle virksomheder, der er under Finanstilsynets tilsyn, skal have et revisionsudvalg i deres bestyrelse, og det er et udvalg, der skal overvåge processen omkring regnskabsaflæggelse. Det skal kigge på den interne revision m.v. og se, at den fungerer effektivt og godt. Med forslaget her vil revisionsudvalget blive omfattet af Finanstilsynets tilsynskompetence, og det synes vi i Venstre er ganske positivt. Med finanskrisens erfaringer på godt og ondt er der grund til at skabe et yderligere redskab for Finanstilsynet og samtidig sikre, at der vil være endnu større tryk blandt de virksomheder, der har rent mel i posen. Med Finanstilsynets involvering i revisionsudvalgets arbejde vil det naturligvis i endnu højere grad være muligt at sikre en effektiv og brugbar intern revision, ligesom regnskabsaflæggelsen også vil blive omfattet af større troværdighed og sikkerhed.

Lovforslaget har desuden til formål at øge konkurrencen på værdipapirhandelsområdet, herunder at sikre en effektiv og billig international værdipapirhandel.

Forslaget indbefatter endvidere, at man øger mulighederne for at anvende såkaldte clearingydelser leveret fra udlandet, dog kun hvis Finanstilsynet giver godkendelse heraf.

Endelig foreslås det, at udenlandske kreditinstitutioners filialer, der opererer i Danmark, skal underlægges pligt til at offentliggøre oplysninger om Finanstilsynets vurdering af institutionen, og det svarer til de krav, som allerede i dag gælder for danske kreditinstitutioner.

Alle de tre her nævnte elementer er udtryk for, at værdipapirer og investeringer i al almindelighed fungerer i et internationalt marked. Her skal Danmark naturligvis kunne være med, men under betryggende forhold, hvor bl.a. Finanstilsynet holder øje med aktiviteterne, herunder at skulle give de relevante godkendelser.

I Venstre er vi tilhængere af et globalt og et konkurrencepræget marked, også når det drejer sig om værdipapirhandel og andre finansielle ydelser i øvrigt, men dog skal vi selvfølgelig være sikre på, at der er de rette beskyttelselementer i vores lovgivning, så vi på den ene side ikke skræmmer investorerne væk fra vores land, men på den anden side heller ikke tiltrækker plattenslagere og fupmagere. Lovforslaget her er efter vores vurdering på et om end specifikt område med til netop at sikre en sådan balance.

Med de bemærkninger kan jeg oplyse, at Venstre derfor støtter forslaget.

Kl. 13:29

Formanden:

Tak. Der er en kort bemærkning fra hr. Frank Aaen.

Kl. 13:29

Frank Aaen (EL):

Tak. Det her lovforslag indeholder mange fornuftige elementer, men der er ét element, jeg ikke forstår, og det er, at nu skal man åbne op for, at flere lande og flere institutioner kan deltage i spekulativ virksomhed, for det er, så vidt jeg kan se, jo formålet med en del af lovforslaget, vil jeg sige til hr. Jacob Jensen. I dag kan man cleare, det vil sige få godkendt – om jeg så må sige – aftaler om handel med værdipapirer med alle lande inden for EU og med clearingcentraler i alle de lande, EU har aftaler med. Men det, forslaget her indebærer, er, at det også skal ske med lande, som der ikke er aftaler med, det vil sige en udvidelse af muligheden for, at man kan have spekulanter til at arbejde på markedet. Er det klogt, når man ser på den finansielle krise, der raser i øjeblikket, og selve grundlaget for den krise, som jo netop var hæmningsløse internationale transaktioner med værdipapirer, penge og alt muligt?

Kl. 13:31

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 13:31

Jacob Jensen (V):

Jeg ved godt, at vi i Venstre og Enhedslisten nok har nogle fundamentalt modsatte vurderinger af, hvordan værdipapirhandel og transaktioner i al almindelighed fungerer inden for det finansielle område. Vi er tilhængere af en international mulighed, nemlig at penge og handler kan tilflyde de steder, hvor der er mulighed for det og der er det største afkast. Det giver den største samlede effekt. Men vi er så også tilhængere af, at man selvfølgelig gør de her ting på betryggende vilkår. Og det er derfor, at man, når der nu gives den her øgede mulighed, som hr. Frank Aaen rigtigt påpeger, så samtidig også sikrer, at Finanstilsynet er inde over i forhold til at give godkendelsen af de her aktioner. Så det er den balancegang, som jeg synes er fundet meget fornuftigt med forslaget: Man udvider muligheden, giver muligheden for, at der kan laves de her transaktioner, men sikrer til

gengæld, at Finanstilsynet har de lovgivningsmæssige redskaber, der skal til for at håndtere det.

Kl. 13:31

Formanden:

Hr. Frank Aaen.

Kl. 13:31

Frank Aaen (EL):

Jamen det her vil jo med garanti komme til at omfatte de mest eksotiske øer ude i Atlanterhavet, ude i Stillehavet, mærkelige øer, vi aldrig har hørt navnet på, hvor der ikke foregår anden virksomhed end spekulation. Skal Finanstilsynet tage derud og se, om det, de oplyser, er rigtigt? Ja, så ville jeg da søge til Finanstilsynet, det må da give en masse gode rejser! Altså, der er ingen som helst begrundelse for at udvide muligheden for at entrere med spekulanter rundt i verden. Som vi lige har set det under krisen, er der rige muligheder, der er masser af spekulanter at vælge mellem, hvis man har hang til det. Der er ingen grund til, at de kan placere sig endnu flere steder, hvor det er endnu vanskeligere at holde kontrol med dem, og jeg fatter simpelt hen ikke, at Venstre har det synspunkt, at det er et frem-skridt.

Kl. 13:32

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 13:32

Jacob Jensen (V):

Jo, men det, forslaget her går ud på, er jo netop også, at Finanstilsynet så er inde i forhold til en godkendelse af de steder, som skulle have mulighed for at kunne lave de aktiviteter i Danmark. Jeg synes, det er helt, helt afgørende, at vi har et myndighedssetup i Danmark – så kan man vurdere, om Finanstilsynet i øvrigt gør det godt nok, det har der jo været en lang diskussion om, og vi har tilført Finanstilsynet øgede ressourcer i forskellige sammenhænge – som netop skal sikre, at vi har nogle ordentlige aktiviteter, redelige folk, der arbejder inden for det her, og at det selvfølgelig, hvis det ikke er tilfældet, er sådan, at de bliver stoppet eller slet ikke får tilladelse til at lave de aktiviteter i Danmark.

Jeg tror ikke på, at vi kan lave en Berlinmur rundt omkring Danmark eller rundt omkring EU for den sags skyld, slet ikke når det drejer sig om den her slags transaktioner. Og det synes jeg heller ikke vi skal; verden er altså global, den er international, og det skal vi også have mulighed for at udnytte i Danmark. Men det skal selvfølgelig ske på betryggende vilkår, og det er det, lovforslaget her er med til at sikre.

Kl. 13:33

Formanden:

Tak til hr. Jacob Jensen. Så er det hr. Jens Christian Lund som ordfører for Socialdemokratiet.

Kl. 13:34

(Ordfører)

Jens Christian Lund (S):

Jeg plejer altid at sige noget positivt, når jeg starter, fordi jeg synes, det er vigtigt. Men jeg må erkende, at her er jeg nødt til at sige, at jeg har ondt af de mennesker, der er tvunget til at læse lovforslaget her, inklusive os selv.

Regeringens formål med dette lovforslag er bl.a. at øge konkurrencen på værdipapirhandelsområdet. Formålet lyder bekendt, og nu mangler vi bare – nu vil jeg bede ministeren høre efter – at ministeren går op på talerstolen og med glæde i stemmen meddeler befolkningen, at endnu en administrativ lettelse vil blive gennemført til

gavn for befolkningen. Vi kan forvente, at ministeren vil hævde, at det er et positivt skridt med et positivt mål. Det har vi hørt før, men heldigvis har Center for Kvalitet i ErhvervsRegulering vurderet, at forslaget ikke indeholder administrative konsekvenser, der berettiger til, at forslaget bliver forelagt virksomhedspanelet. Det er ærlig tale, så ministeren behøver ikke sige det andet.

Når jeg har ondt af befolkningen, er årsagen, at lovforslaget – jeg er ked af at skulle sige det, men det fremstår lidt som noget makværk. Der er ændringer og ændringer af ændringer osv., og jeg har konstateret, at lovforslaget har været sendt i høring til 124 myndigheder og organisationer i to omgange.

Første gang var det om en række udenlandske clearingcentraler, inflationsregulering på forsikringsområdet, tilsyn med overholdelse af regler om revisionsudvalg osv. osv., altså en masse områder. Der var tre, der svarede på det, og det må have været, fordi de ikke forstod det, for jeg kan ikke tro, det var fordi de syntes, at den måde, forslaget var skrevet på, var ufatteligt genial. I anden omgang blev lovforslaget sendt i høring omhandlende registrering af kreditvurderingsbureauer, og Grønlands selvstyre, overførsel af tilsyn fra Finanstilsynet osv. Også her blev det sendt ud til de 124 organisationer, og der var én reel bemærkning.

Dette lovforslag virker altså lidt som et kludetæppe, er jeg nødt til at sige til ministeren. Noget er lidt gældende her, noget andet gælder noget andet, og generelt er det noget rod.

På trods af min tilgang til forslaget vil jeg sige, at vi stemmer for lovforslaget, men vi erkender, at der også er en række ting, som vi skal have set på i udvalget. Vi er glade for, at VP Securities har gjort områderne klarere, men der er nogle ting, vi skal se på, og som Enhedslistens ordfører fremførte før angående clearingcentralerne, er det noget af det, hvor vi virkelig skal have skabt klarhed over ikke går galt.

Vi har noteret os forslaget fra Erhvervs- og Selskabsstyrelsen om, at det er de valgte likvidatorer, der skal indrykke bekendtgørelse i Statstidende om en likvidation for at underrette alle kendte kreditorer om beslutningen om likvidation. Er ministeren i øvrigt enig i det, embedsmændene skriver her? Det kan jeg ikke umiddelbart se, men det går jeg ud fra ministeren vil fortælle.

Jeg opfordrer ministeren til fremover generelt at drøfte disse forslag, også disse tekniske forslag, med de forskellige partier, for det vil gøre livet lettere. Jeg husker, at da vi behandlede selskabsloven, lovede ministeren, at det ville ske, men det er ikke sket her. Det kan selvfølgelig være, fordi ministeren synes, det her er så teknisk, at ingen af os kan finde ud af det, men det håber jeg ikke.

Så var jeg også glad for at høre Venstres ordfører tale så godt om revisionsudvalget og behovet for revisor. Derfor er jeg sikker på, at når vi senere skal til at arbejde med det, får vi stor støtte fra Venstre til, at vi får lavet en ordentlig revision, således at det ikke går galt, som det er sket nu med den finansielle krise.

Generelt støtter vi altså forslaget, men der er nogle ting, vi skal have afklaret i udvalget.

Kl. 13:38

Formanden:

Tak til hr. Jens Christian Lund. Der er ikke ønsker om korte bemærkninger, og næste ordfører er fru Colette L. Brix.

Kl. 13:38

(Ordfører)

Colette L. Brix (DF):

Jeg må give min gode kollega, hr. Jens Christian Lund, ret i, at det er en tør kiks, det her. Der skulle meget te til.

Forslaget her indeholder en række justeringer, som vil skabe mere konkurrence i den finansielle sektor, samtidig med at det giver større tillid til det finansielle system for både forbrugere og lønmodtagere. Registreringen af kreditvurderingsbureauer vil give større til-

lid til, at oplysningerne er valide. Det vil gavne både forbrugere og investorer, at der kommer bedre tilsyn. Det vil også styrke tilliden til regnskabsaflæggelse, at Finanstilsynet fremover får tilsyn med de store virksomheders revisionsudvalg. Det har de ikke i dag.

Ved at man åbner markederne mere for clearingydelse, vil værdipapirer kunne handles lettere over landegrænserne. I dag er der en række lande, hvor det ikke er muligt at handle med værdipapirer, da der ikke er en godkendt clearingaftale. Med lovforslaget vil det være muligt at handle værdipapirer med flere lande, selvfølgelig under tilsyn af Finanstilsynet, som skal ind og godkende hver enkelt handel indgået med de pågældende clearingcentraler i de forskellige lande.

Med lovforslaget får Finanstilsynet også mere fleksible regler, hvis en firmapensionskasse skal erklæres konkurs, så medarbejderens tarv bedre kan tilgodeses. Der kommer dermed en ligestilling med livsforsikringselskaber og andre pensionskasser.

De sidste forhold vedrørende afgiftsopkrævning hos udenlandske udstedere af værdipapirer uden for EU kan vi også støtte. Det gælder også forslaget om, at sekretariatsbistanden til Garantifonden for indskydere og investorer kan overgå fra Nationalbanken til Finansiell Stabilitet A/S.

Dansk Folkeparti støtter forslaget.

Kl. 13:40

Formanden:

Tak til fru Colette L. Brix. Så er det hr. Karsten Hønge som ordfører.

Kl. 13:40

(Ordfører)

Karsten Hønge (SF):

I dag er vi ude i den snedighed, at det egentlig bliver vores skatteordfører, hr. Jesper Petersen, der kommer til at trille med sagen, men han var forhindret i at møde i dag.

Med det her lovforslag åbnes der op for clearingcentraler fra andre lande end EU-lande og lande, Danmark har en aftale med på det finansielle område. Det vil jo sandsynligvis være til gavn for forskellige aktører og vil sikkert også øge konkurrencen på området. Det er jo sådan set positivt.

Men for at det kan ske betryggende, er det helt afgørende, at Finanstilsynet får tilstrækkelige ressourcer, også i den opstartsperiode, der vil være, med den øgede godkendelses- og tilsynsbyrde på det her område. Efterfølgende betaler centralerne selv afgift til at dække omkostningerne for staten, men systemet skal jo op at køre, og det vil give nogle umiddelbare omkostninger i starten.

SF havde gerne set, at Danmark brugte ønsket om at kunne oprette clearingcentraler i andre lande til at få aftaler hjem på det finansielle område og på skatteområdet. Hvis de lande, det konkret handler om, er nogle af de skattelystede, som Danmark fortsat ikke har aftaler med, så kunne det jo bruges i en forhandling, at vi kun ville tillade placering af clearingcentraler i de lande, hvis der blev indgået aftaler om informationsudveksling med Danmark og afgivet erklæringer om, at de ville droppe deres status som skattely, også over for andre lande end Danmark.

SF vil gå nærmere ind i det her spørgsmål under udvalgsbehandlingen og bl.a. finde ud af, hvad det er for nogle lande, der tænkes på i loven som mulige nye hjemsteder for clearingcentraler.

Kl. 13:42

Formanden:

Tak til hr. Karsten Hønge. Så er det hr. Mike Legarth som ordfører.

Kl. 13:42

(Ordfører)

Mike Legarth (KF):

Tak, hr. formand. Lovforslag nr. L 11, som vi skal behandle i dag, er et teknisk lovforslag indeholdende en række ændringer af den finansielle lovgivning.

Først om kreditvurderingsbureauer, og jeg tager den korte version, for der er givet en relativt lang forklaring fra de forrige ordførere: Der forbedres registrering og tilsyn. De forbedres ganske enkelt i forhold til, hvordan de var. Der indføres som nyhed en straf for overtrædelse af de regler, der er – nu kan man få op til 4 måneders fængsel – og Finanstilsynet forpligtes til at offentliggøre de oplysninger om sanktioner, som de har besluttet over for den enkelte virksomhed. Med hensyn til kreditpakken er der nogle regler for Finanstilsynets offentliggørelse af deres værddivurdering, solvens osv., af institutterne, og de kommer nu også til at omfatte udenlandske filialer.

Så er der som det næste led udenlandske clearingcentraler, og her ændrer man forskellige ting og sager, som gør, at konkurrencen og kvaliteten forbedres. Det bliver billigere, og vi får en mere effektiv grænseoverskridende værdipapirhandel.

Så er der et led, som omhandler revisionsudvalget, som er et udvalg, som større og meget store virksomheder har, og som forholder sig til kontrolsystemer, risikostyring og regnskabsaflæggelse i den enkelte virksomhed. Her får Finanstilsynet hjemmel til tilsyn med reglerne for det her revisionsudvalg.

Som det sidste element i lovforslaget handler det om firmapensionskasser. Her har Finanstilsynet i dag en pligt til at konkursbegære en sådan virksomhed, og det ændres nu til, at de får en ret, for nu bliver det muligt at tage hensyn til medlemmernes interesser, og de er ikke altid straks at skride til konkurs. Det kan være hensigtsmæssigt at afvente den proces.

Med de kommentarer tilslutter Det Konservative Folkeparti sig selvfølgelig det her lovforslag.

Kl. 13:44

Formanden:

Tak til hr. Mike Legarth, og så er det hr. Morten Østergaard som ordfører.

Kl. 13:44

(Ordfører)

Morten Østergaard (RV):

Jeg tror, at det står klart for enhver, at efter den finansielle krise, som Danmark og resten af verden har været igennem, så er der mange, der har kastet et kritisk blik på den måde, hvorpå den finansielle sektor bliver reguleret, og den måde, hvorpå der bliver ført tilsyn med den finansielle sektor. Vi kunne jo i går konstatere, at ledelsen i Roskilde Bank nu er blevet politianmeldt, og der er en undersøgelse i gang af, hvad der er foregået på det område.

Når jeg indleder med de ord i den her sammenhæng, er det jo, fordi det her bl.a. handler om at implementere eller leve op til sine forpligtelser i henhold til forordningen om kreditvurderingsbureauer. For Det Radikale Venstres vedkommende er det altså rigtig vigtigt, at vi fra dansk side aktivt deltager i udformningen af den internationale regulering, der, som også andre ordførere, bl.a. Venstres, har været inde på, er helt nødvendig, hvis vi ønsker at styrke reguleringen af og tilsynet med den finansielle sektor på tværs af landegrænser. Det er nødt til at foregå i internationale fora, fordi også handel med værdipapirer, pengestrømmene, er og igennem lang tid har været et internationalt anliggende. Det har været grænseoverskridende forretninger, der er foretaget, og flere og flere banker, som også er en del af forslaget her, opererer i mange forskellige lande. Derfor er

international regulering vejen frem til at sikre en højere grad af stabilitet og robusthed i den finansielle sektor.

Der kan man sige, at det her lovforslag på sin vis er et skridt i den rigtige retning, langt fra et tilstrækkeligt skridt, og det tror jeg heller ikke ministeren selv mener, men i hvert fald et skridt, som vi tager positivt imod, dels i forhold til at leve op til forpligtelserne i EU-forordningen om kreditvurderingsbureauerne, dels i forhold til de øgede beføjelser til Finanstilsynet, hvad angår tilsynet med revisionsudvalg i de virksomheder, som Finanstilsynet har ført tilsyn med.

Der er også spørgsmålet om godkendelse af de virksomheder i udlandet, der leverer clearingydelser, og så er der spørgsmålet om udenlandske kreditinstitutters filialer, der opererer i Danmark, og som bliver underlagt den samme pligt som danske kreditinstitutter til at offentliggøre oplysninger om Finanstilsynets vurderinger.

Endelig er der også en lille detalje, som ikke har været inde i debatten endnu, og som handler om, at Konkurrencestyrelsen fremover bliver dem, som skal føre tilsyn med adgangen til betalingssystemer, for at sikre, at der på det område er konkurrence.

Alt i alt synes vi sådan set, at det her forslag samlet set – også set hen over grænser – styrker tilsynet med den finansielle sektor. Det er langt fra tilstrækkeligt i forhold til den udvikling, vi har været igennem, og de erfaringer, man nu har gjort sig over hele verden, men samlet set er det et skridt i den rigtige retning, og vi forudser flere nødvendige skridt ad den kurs, ikke mindst på den internationale scene og for Danmarks vedkommende naturligvis særlig i EU-regi.

Kl. 13:47

Formanden:

Tak til hr. Morten Østergaard. Så er det hr. Frank Aaen som ordfører.

Kl. 13:47

(Ordfører)

Frank Aaen (EL):

Det er jo en selvfølge, at Enhedslisten støtter, at der kommer mere kontrol med den finansielle sektor, men som vi var inde på i de korte bemærkninger, og som nogle af mine venner i oppositionen også har været inde på, så øger det her også nogle muligheder for at få mere international spekulation.

Det rejser jo et meget principielt spørgsmål, nemlig om man tror, at man opnår at få styr på og begrænse den internationale spekulation, som vi i øjeblikket ser ødelæggende virkninger af, ved at åbne op for mere spekulation og samtidig lave mere kontrol. Jeg tror ikke på det. Man skal så, som vi var inde på før, til at rejse ud til de mest eksotiske øer og føre kontrol, eller man skal tro på myndighederne på de pågældende øer, hvilket ville være meget uklogt, for de lever jo af at have mystiske selskaber liggende i deres område.

Det er simpelt hen bare naivt at tro, at man kan kontrollere sig ud af de negative sider af spekulationen. Derfor er opgaven modsat, nemlig at begrænse mulighederne for den her skadelige spekulation, men selvfølgelig sørge for, at penge kan flytte over grænserne, når der er brug for det, når man skal rejse, når man skal købe nogle varer, eller når man skal etablere sig i et andet land. Selvfølgelig skal der være mulighed for at føre pengene ud, og selvfølgelig vil det også betyde, at man så fører kontrol med de institutioner, man har til at føre penge hen over landegrænser – klart. Men det duer ikke at tro, at man kan kontrollere den del af den internationale spekulation, der drejer sig om én ting, nemlig spekulation.

Det andet er jo menneskelig virksomhed og aktivitet, og det har vi ikke noget imod, men er der nogen her – ministeren måske – der kan forklare mig, hvad spekulanter gør godt for? Jeg har aldrig nogen sinde fået øje på en eneste samfundsnyttig effekt af spekulation. Jeg har set masser af eksempler på, at hele lande og hele verdensdele er blevet tvunget i knæ og ud i armod, arbejdsløshed og elendighed på grund af spekulation. Jeg har ikke ét eksempel på, at spekulation

har skabt værdi for verden. Måske har en spekulant taget penge fra en anden spekulant – det er jo sket i stor målestok – en spekulant har typisk også snydt en anden spekulant, helt op til 281 mia. kr., som vi ved ham Madoff har gjort ovre i USA, og det var dog en sjat. Men har det skabt værdi, altså for samfundet, for menneskerne, for borgerne, for virksomhederne? Nej, det har det ikke. Har det skadet menneskerne, verden, borgerne, virksomhederne? Ja, det har det.

Jeg vil sige til ministeren, at det er derfor, at det er så dumt – undskyld mig, hvis man altså må sige sådan; det er vist lige på kanten, men uklogt, det må man sige – det er så uklogt at åbne op for yderligere muligheder for at kunne spekulere og sige, at det er fremskridt, og så oven i købet åbne op for det i lande, som er uden for EU, som der er lidt kontrol med, hvis vi ser bort fra et par af landene, og lande, som EU har aftaler med, hvor der er lidt kontrol, bortset fra et lidt større antal lande. Det er altså uklogt at åbne op for spekulation via lande, som hverken er en del af EU eller en del af de lande, EU har aftaler med, men som bare ligger et eller andet fjernt sted, ingen af os rigtig kender til.

Derfor støtter jeg selvfølgelig – som også Socialdemokratiet og SF var inde på – at vi må have undersøgt det her nærmere: Hvad går det ud på?

Det, man kan gøre for at komme ud af den knibe, man er i, når man har et forslag med en god ting og en dårlig ting, er at bede om at få det delt op. Så kan man stemme for det gode og imod det dårlige. Det er sådan set den pæneste og mest reelle måde, og så kan borgerne også få øje på, hvad der sker. Kan man ikke lokke ministeren og hendes flertal til det, må man sige, at man stemmer imod, selv om man er for noget af det, eller man stemmer for, selv om man er imod noget af det. Så vi ender nok i en af de to sidste løsninger. Det vil vise sig.

Kl. 13:52

Formanden:

Tak til hr. Frank Aaen. Så er det økonomi- og erhvervsministeren.

Kl. 13:52

Økonomi- og erhvervsministeren (Lene Espersen):

Jeg vil også gerne starte her med at takke for de bemærkninger, der er faldet til lovforslaget, og også sige tak for den brede tilslutning, der er til det.

Jeg er klar over, at det er mange forskellige finansielle emner, der bliver taget op under det her lovforslag. Hr. Jens Christian Lund fra Socialdemokratiet har været inde på, at det nærmest kunne være helt uoverskueligt med alle disse mange forskellige ændringer og forslag til den finansielle lovgivning, som forslaget lægger op til. Men vi har nu syntes, at det var ganske fornuftigt, når vi går ind og ser på det finansielle område, at samle den lovgivning, der er vedtaget i internationalt regi eller i EU-regi, og andre initiativer, der er taget, der handler om at sikre større stabilitet, i et samlet lovforslag, selv om det vedrører mange forskellige emner.

Men lovforslaget indeholder altså en række ændringer i den finansielle lovgivning bl.a. med baggrund i EU-retten. Jeg synes, at det er væsentligt at få fremhævet, at i lyset af den finansielle krise har Europa-Parlamentet og Rådet vedtaget en forordning om registrering af og tilsyn med kreditvurderingsbureauer i EU. Det er altså formålet at sikre en høj kvalitet af kreditvurderinger, der anvendes i EU, og det skulle gerne bidrage til, at det indre marked fungerer tilfredsstillende, samtidig med at der sikres et højt niveau af forbruger- og investorbekyttelse.

En forordning gælder jo direkte i Danmark, men det kræver, at der gennemføres nogle yderligere regler i national ret. Det foreslås jo indledningsvis, at tilsynet med kreditvurderingsbureauerne skal varetages af Finanstilsynet. Det er oplagt, at det bliver Finanstilsynet, da man jo i forvejen fører tilsyn med pengeinstitutternes interne

kreditmodeller, og da Finanstilsynet også har tilsynsopgaver relateret til kapitalmarkederne.

Lovforslaget indeholder også bestemmelser om, at overtrædelse af selve forordningen kan straffes. Det er en forpligtelse, der følger af forordningen, og den indebærer derved, at f.eks. udøvelsen af kreditvurderingsvirksomhed uden forudgående registrering kan blive straffet i overensstemmelse med de strafbestemmelser, der gælder i den finansielle lovgivning.

Forslaget giver dernæst Finanstilsynet pligt til at offentliggøre oplysninger om sanktioner, som pålægges kreditvurderingsbureauer, der overtræder forordningen. Det gælder både strafferetlige sanktioner samt administrative sanktioner i form af inddragelse af tilladelser eller suspension af brugen af kreditvurderinger. Finanstilsynet får også mulighed for at offentliggøre oplysninger om påtale og påbud givet til kreditvurderingsbureauer, og det svarer til, hvad der gælder på de øvrige områder, der er omfattet af lov om finansiell virksomhed.

Jeg vil sige til Socialdemokratiets ordfører, at jeg godt ved, at det her er en stor klump, og at det er et stort EU-forordningsforslag, men vi har prøvet at tilpasse det til lovgivningen, således at det stemmer overens med de regler, vi allerede har, på det finansielle område. Jeg håber, at det kan være en beroligelse, at vi trods alt forsøger at gøre det så enkelt som muligt, når vi implementerer det, selv om det er kompliceret stof.

Grunden til, at vi vælger den tilgang at sige, vi må prøve at behandle alle inden for de samme rammer, er jo, at vi egentlig ønsker, at tilsynet skal fungere så effektivt som overhovedet muligt, og der er det altså klogest at lave et regelsæt, der gør, at alle bliver behandlet ens.

For så vidt angår det andet spørgsmål, der har været rejst, eller det andet tema, vil jeg sige, at vi jo valgte i forbindelse med kreditpakken at fastsætte nærmere regler om pengeinstitutters og realkreditinstitutters pligt til at offentliggøre oplysninger om Finanstilsynets vurdering af instituttet. Jeg synes, at det er rigtigst, at det også gælder for filialer af udenlandske penge- og kreditinstitutter. Det ville være forkert, hvis et udenlandsk kreditinstituts filialer, der opererer i Danmark, men ikke inden for de områder, hvor Finanstilsynet har kompetence, blev underlagt den samme pligt til at offentliggøre oplysninger om Finanstilsynets vurdering af instituttet som danske kreditinstitutter.

Det danske tilsyn er jo i dag begrænset primært til regler om god skik og regler om likviditet, og det er vigtige områder. Derfor pålægges udenlandske institutters filialer altså også at offentliggøre oplysninger om Finanstilsynets vurdering af instituttet, og det er for at skabe et mere fair grundlag.

Endnu et element – og det er også noget, som bl.a. hr. Frank Aaen har rejst i et spørgsmål til hr. Jacob Jensen under debatten her i dag – er spørgsmålet om udenlandske clearingcentraler. Vi ønsker jo som et tredje formål at øge konkurrencen på værdipapirhandelsområdet og skabe rammerne for en mere billig og også mere effektiv grænseoverskridende værdipapirhandel. Dette vil ske ved at give bedre mulighed for at anvende clearingydelse leveret fra udlandet, selvfølgelig under forudsætning af at forholdene er i orden.

Helt konkret foreslår vi, at finanstilsynet fremover vil skulle godkende, at en clearingcentral, der er under tilsyn i et andet land inden for EU, kan få lov at levere værdipapirclearingydelser til det danske finansielle marked. Clearingcentraler, der hører til et land uden for EU, vil også kunne søge om at få en sådan godkendelse. En sådan godkendelse kan nægtes, såfremt finanstilsynet vurderer, at markedet ikke vil kunne fungere hensigtsmæssigt og forsvarligt, og når Finanstilsynet skal vurdere, om den pågældende clearingcentral kan godkendes, vil Finanstilsynet lægge vægt på en række forhold.

Kl. 13:57

Som eksempler på disse forhold kan bl.a. nævnes den lovgivning, som clearingcentralen er underlagt, og om der er tilstrækkelig beskyttelse af deltagerne og investorerne, der benytter sig af clearingcentralen. Finanstilsynet vil også kunne inddrage godkendelser under en række nærmere angivne omstændigheder, såfremt den pågældende clearingcentral ikke længere måtte opfylde de nødvendige betingelser.

Der har været lidt diskussion om, hvad en clearingcentralers funktion egentlig er. En clearingcentral beregner, hvor meget den enkelte deltager i clearingcentralen skal levere af værdipapirer og betale af penge for værdipapirer, og en central modpart er så en anden clearingcentral, der påtager sig risikoen på vegne af køber og sælger af værdipapirer. Det vil sige, at de clearingcentraler, som vi nu gerne vil have flere af og mere konkurrence imellem, faktisk er med til at mindske den kreditrisiko, som bankerne har på hinanden, når de køber og sælger værdipapirer til hinanden.

Jeg synes, det er lidt væsentligt at få det fremhævet her, fordi det nærmest er blevet udlagt, som om det er et slaraffenland for spekulanter, og det er det altså ingenlunde. Der er ene og alene tale om, at man gerne vil have en sikkerhed og nogle ordentlige regnemetoder for, hvordan man clearer modydelser i forhold til hinanden.

Derudover indeholder lovforslaget også yderligere forslag, bl.a. vedrørende tilsyn om overholdelse af revisionsudvalget og enkelte elementer, der ændrer reglerne for firmapensionskasser. Dem vil jeg ikke gå nærmere ind på, for det er de første punkter, den primære diskussion har handlet om. Men jeg erkender, at selv om nogle af disse sager jo er sager, som Erhvervsudvalget og dermed også Europaudvalget har hørt om før, da det er EU-lovgivning, er der selvfølgelig mange kompleksiteter i dem, så under udvalgsbehandlingen vil jeg meget gerne tilbyde en teknisk gennemgang af lovforslaget, hvis der er nogle, der har behov for, at vi ligesom går det en ekstra omgang grundigt igennem. Det er nemlig afgørende, når vi lovgiver, at vi medlemmer af Tinget også fuldt ud følger, at alle elementer i lovforslaget er belyst.

Jeg vil gerne takke for en positiv tilgang til tingene og ser frem til udvalgsbehandlingen.

Kl. 13:59

Formanden:

Der er ønske om en kort bemærkning fra hr. Frank Aaen.

Kl. 14:00

Frank Aaen (EL):

Det, vi taler om, er transaktioner med værdipapirer hen over grænserne. Der er det altså sådan, vil jeg sige til ministeren, at ca. 90 pct. af de transaktioner, der foretages, bare er oppe i den finansielle sfære et eller andet sted, hvorimod vi for det, der har med reel økonomi at gøre, varehandel, turisme og andet, er nede på i størrelsesordenen måske 10 pct. af alle transaktioner – måske endda mindre. Derfor er det korrekt at sige, at det her mest er et slaraffenland for spekulanter.

Når så ministeren siger, at det, når vi udvider muligheden for, at de her spekulanter kan, lad os bare sige udøve deres aktivitet, det behøver ikke engang være negativt, er godt, at vi har Finanstilsynet, og at Finanstilsynet får ekstra muligheder for at holde øje med de der nye spekulantcentraler, hvordan var det så nu, det gik med Finanstilsynet og Roskilde Bank? Der betaler skatteyderne i øjeblikket et meget stort milliardbeløb på grund af dårligt tilsyn, som regeringen så mente skatteyderne skulle betale prisen for. Hvordan tror ministeren det er muligt at kontrollere en clearingcentral på Cayman Islands?

Kl. 14:01

Formanden:

Ministeren.

Kl. 14:01

Økonomi- og erhvervsministeren (Lene Espersen):

Jeg vil sige til hr. Frank Aaen, at det jo er et typisk hr. Frank Aaen-trick at begynde at blande alle mulige andre sager ind i det. Jeg vil sige, at der vedrørende Roskilde Bank er et samråd i Folketingets Finansudvalg på torsdag, og der tager vi den diskussion om det. Men jeg synes i hvert fald, det var godt, at der i går blev rettet noget op på de meget forkerte tal, som florerede i pressen, og som, vedrørende hvad status lige p.t. er, ikke rigtig havde den store validitet bag sig.

Men jeg må bare sige til hr. Frank Aaen, at hvis der er to parter, der står og skal handle med hinanden, skal en clearingcentral alene sikre, at man er enige om, hvad værdien af det, man handler med hinanden, er, og om de værdier er til rådighed. Så det er et spørgsmål om at sikre, at handelen foregår på et oplyst grundlag, og om at sikre, at pengene er til stede. Det er altså noget, der fremmer den finansielle stabilitet, så jeg har meget, meget svært ved at se det her som udtryk for det, hr. Frank Aaen beskriver. Det mener jeg simpelt hen ikke er rigtigt.

Kl. 14:02

Formanden:

Hr. Frank Aaen.

Kl. 14:02

Frank Aaen (EL):

Jamen spørgsmålet er jo, om man kan kontrollere de her ting. Må jeg i øvrigt i den forbindelse i en parentes sige, at de tal, der florerede hele dagen i går, havde den af staten indsatte bankdirektør som kilde. De blev så senere korrigeret af den indsatte bankdirektørs chef, som også er indsat af staten, efter 10 timer. 10 timer lod man det tal køre rundt, inden man så sagde: Nå nej, det var det ikke 10 mia. kr., det var kun 4 mia. kr. Altså kun 4 mia. kr. Og der kommer flere. Det er ikke særlig betryggende, men det kan vi jo diskutere i Finansudvalget i det samråd, vi skal have. Vi har også indkaldt et i Erhvervsudvalget, som jo er åbent i modsætning til Finansudvalget. Så det kommer vi tilbage til.

Men igen, at tro, at Finanstilsynet kan kontrollere det. Nu nævnte jeg Roskilde Bank, men det var jo ikke bare Roskilde Bank, det var også Løkken Sparekasse, det var også EBH Bank, det var også Amagerbanken – det er jo en stribe af banker, som Finanstilsynet skulle kontrollere, som nu er gået ned.

Kl. 14:03

Formanden:

Ministeren.

Kl. 14:03

Økonomi- og erhvervsministeren (Lene Espersen):

Jeg vil sige til hr. Frank Aaen, at jeg kan høre, at hr. Frank Aaen helt har opgivet at diskutere clearingcentraler, og det er jo selvfølgelig, fordi hr. Frank Aaen har en dårlig sag, fordi hr. Frank Aaen ikke har sat sig ordentligt ind i, hvad det egentlig handler om.

Om det andet må jeg sige, at jeg synes, at det er mageløst. Der er vel ikke nogen, der har været en større kritiker end hr. Frank Aaen af de gode initiativer, som et bredt flertal i Folketinget har taget, for så vidt angår både bankpakken og kredittpakken. Hvis ikke vi havde taget de initiativer, så kunne skatteyderne have stået i en situation, hvor de kom til at tabe penge. Det kommer skatteyderne med meget, meget stor sandsynlighed overhovedet ikke til. Det kommer til at være en forretning, som den danske stat kommer til at tjene penge på, fordi vi har valgt at skruer vores ordning sammen på den måde, vi har. Derfor virker det på grænsen til det paradoksale, at hr. Frank Aaen nu står og kritiserer et bredt flertal i Folketinget for faktisk at

have taget initiativer, der er med til at sikre, at det ikke er skatteyderne, der holder først for, når dårligt drevne banker taber penge.

Det har intet med det her lovforslag at gøre, men jeg vil afslutningsvis sige, at der jo er taget en lang række initiativer netop for at rette op på nogle af de uigennemsigtheder og problemer, der har været i den finansielle sektor.

Kl. 14:04

Formanden:

Tak. Hr. Frank Aaen beder om en anden runde, forstår jeg.

Kl. 14:04

(Ordfører)

Frank Aaen (EL):

Jeg vil ikke finde mig i, at ministeren siger, at jeg ikke har læst forslaget og ikke ved, hvad en clearingcentral er. Det synes jeg simpelt hen er under lavmålet. Jeg har fuldt ud tjek på, hvad det her går ud på, og jeg ramte direkte ned i det, der var sagens kerne, nemlig at man ønsker at udvide muligheden for at have placeret clearingcentraler i lande, der er uden for EU, og i lande, der er uden for aftaler med EU. Vi skal nu til at spørge, hvad det er for nogle fantasifulde lande, det skulle dreje sig om.

Det, vi har spurgt til flere gange og ikke har fået noget svar på, er: Hvor er samfundets fordel ved, at man udvider muligheden for at kunne lave clearing de mest mærkværdige steder? Hvor er garantien for, at vi ikke kommer til at betale en pris? Det har vi jo set at vi nu kommer til. Så ved jeg godt, at ministeren siger, at det bliver en rigtig god forretning for staten. Det vender vi tilbage til. Indtil videre er det en rigtig dårlig forretning for staten, fordi vi har proppet milliarder i nødlidende banker, og vi har gjort det fantastiske, som ikke ret mange debatterer – og det indrømmer jeg ligger uden for det her lovforslag, men det er godt at have med, når debatten breder sig lidt – at vi har sagt til bankdirektører, at de kan låne til næsten ingenting, næsten 0 kr., nede i EU's centralbank eller i Nationalbanken, og så kan de købe statsobligationer, danske statsobligationer eller andre statsobligationer, fra dem, der ejer de banker, og tjene 3 pct. Hvis ikke man kan tjene penge på det, og det er det, de gør i øjeblikket, nemlig at låne til 0 kr. og så låne pengene tilbage til samme udlåner i praksis for 3 pct., så er man altså ikke ret dygtig. De tjener også penge, men det er ikke på forretning, det er på, at staten har stillet noget til rådighed for dem.

Kl. 14:06

Formanden:

Tak til hr. Frank Aaen. Så er det økonomi- og erhvervsministeren.

Kl. 14:06

Økonomi- og erhvervsministeren (Lene Espersen):

Jamen jeg må sige til hr. Frank Aaen, at man jo kan læse referatet af, hvad der er blevet sagt under det her møde. Hr. Frank Aaen gentog den ene gang efter den anden, at en clearingcentral var et sted, hvor spekulanter kunne sidde og spekulere mod hinanden. Nej, det kan spekulanter eller folk, der investerer, gøre ved at forhandle og handle på de finansielle markeder. Clearingcentraler sørger for, at en part og en modpart – når de handler med hinanden – får cleared deres modyerdelser med hinanden. Så meget burde vi i det mindste kunne blive enige om.

Det er helt o.k. at være politisk uenig om, hvad der er det rigtige at gøre i forhold til den finansielle sektor. Der har Enhedslisten et fundamentalt anderledes syn end resten af Folketinget. Men når det handler om, hvad en clearingcentral gør og ikke gør, og at det er et sted, der er befolket med spekulanter, må jeg altså bare sige, at hr. Frank Aaen ikke har ret.

Jeg kan så forstå, at hr. Frank Aaens synspunkt er, at hvis man har monopol, så der kun er ét sted, man kan cleare, skulle det lige-

som skærme en, og at folk så ikke clearer med hinanden. Næh, det eneste, der sker, er bare, at prisen så bliver højere. Jeg har intet problem med, at der er flere clearingcentraler, der i konkurrence med hinanden kan sørge for, at når en handler med en anden, sikrer man begge steder, at ydelserne er til stede.

Kl. 14:10

Formanden:

Hr. Frank Aaen for en kort bemærkning.

Kl. 14:07

Kl. 14:07

Frank Aaen (EL):

En clearingcentral er et sted, hvor spekulanter mødes og udveksler værdipapirer. Og de skal have tillid til, at clearingcentralen ikke snyder dem, og det vil sige, at der også er mulighed for at kunne lave spekulation i en clearingcentral. Det vil så være i strid med lovgivningen. Men vi har set så meget i strid med lovgivningen.

Lige præcis fordi der er det problem i den her spekulantverden, vil ministeren have, at Finanstilsynet skal holde øje med dem og eventuelt rejse til et fjerntliggende land for at prøve at se, om de kan se, hvad det er, der foregår. Det er den konstruktion, jeg ikke synes er klog. Det er slet ikke klogt, man udvider den, og det er det, jeg kalder, at det er et sted, hvor spekulanter leger, og det behøver vi ikke at hjælpe dem til at kunne flere steder, end de allerede kan.

Kl. 14:08

Formanden:

Ministeren.

Kl. 14:08

Økonomi- og erhvervsministeren (Lene Espersen):

Jeg vil sige, at jeg grundlæggende er uenig med hr. Frank Aaen, og jeg har jo faktisk gjort en hel del ud af – også i mit svar her i dag i Folketinget – at fortælle, hvad det er for præmisser, der skal være til stede, for at Finanstilsynet vil godkende en udenlandsk clearingcentral uden for EU. Så jeg har altså meget, meget svært ved at se, at det her skulle være noget, man overhovedet kan puste op til at være et problem.

Det er jo også meget åbenlyst, at når alt andet glipper, benytter hr. Frank Aaen sig af den gammeldags måde at argumentere på, nemlig: Jamen selv om vi laver lovgivning, så er der nogle, der vil bryde lovgivningen, og hvorfor så lave lovgivningen? Jamen vi lovgiver altså nogle gange, fordi vi tror på, at det er rigtigt, at der skal være nogle retningslinjer for, hvad man må, og hvad man ikke må. Og det er faktisk i tillid til, at folk overholder reglerne. Hvis de så ikke overholder reglerne, jamen så er der sanktioner, og så kan man komme efter de pågældende. Det er en mærkelig argumentation at sige, at man ikke er tilhænger af et lovforslag, fordi man tror, at folk vil bryde loven. Altså, man må have en holdning: Går man ind for lovforslaget eller ej?

Kl. 14:09

Formanden:

Hr. Frank Aaen.

Kl. 14:09

Frank Aaen (EL):

Jeg har absolut ingenting imod lovgivningen; det sagde jeg også i mit indlæg. Vi støtter langt størstedelen af det her lovforslag, fordi det øger kontrollen og dermed styrker lovgivningen – fint! Men hvis en lovgivning skal virke, skal den kunne kontrolleres, og det er det, jeg sætter spørgsmålstegn ved. Er Finanstilsynet i Danmark i stand til at kontrollere en clearingcentral på Antillerne? Det tror jeg ikke på. Jeg synes, det er naivt at tro på det. Og det er derfor, jeg protesterer.

Formanden:

Ministeren.

Kl. 14:10

Økonomi- og erhvervsministeren (Lene Espersen):

Jeg må sige, at jeg simpelt hen er så forundret over, at rollerne nogle gange i den grad bliver byttet rundt. Nu har vi en hr. Frank Aaen, der siger, at vi skal have snævre, nationalistiske briller på; vi kan kun have tillid til Danmark og de lande, der ligger lige omkring os. Jeg tror endda, at jeg hørte i hr. Frank Aaens indlæg, at det nok kun var EU, man kunne have tillid til. Men hvis det var lande uden for EU: Jamen hvad er det da for nogle steder? Den slags steder kan man jo ikke have tillid til.

Jeg har sagt meget, meget klart, at jeg tror på internationalt samarbejde, og når det gælder de finansielle markeder, er der altså tale om noget, der foregår på tværs af grænserne – også uden for EU. Jeg har meget klart sagt, at Finanstilsynet naturligvis kommer på en opgave med at sikre, at de clearingcentraler uden for EU, der skal godkendes, efterlever de krav, som jeg også har stået her og opremset fra talerstolen. Og der synes jeg altså simpelt hen, det er meget mærkeligt, at vi har at gøre med, at Enhedslisten nu taler imod internationalt samarbejde og taler for, at det kun er i EU, man kan have tillid til at tingene sker. Der er der virkelig tale om den omvendte verden.

Kl. 14:11

Formanden:

Tak til økonomi- og erhvervsministeren.

Der er ikke flere, der har bedt om ordet, og forhandlingen er slut.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Erhvervsudvalget, hvis ingen gør indsigelse.

Det er ikke tilfældet.

Det næste punkt på dagsordenen er:

6) 1. behandling af lovforslag nr. L 12:

Forslag til lov om ændring af lov om registrering af ledningsejere. (Udvidelse af dækningsområde m.v.).

Af økonomi- og erhvervsministeren (Lene Espersen).

(Fremsættelse 07.10.2009).

Kl. 14:11

Forhandling

Formanden:

Forhandlingen er åbnet. Den første, der får ordet som ordfører, er hr. Mads Rørvig fra Venstre.

Kl. 14:11

(Ordfører)

Mads Rørvig (V):

Tak, hr. formand. Dette forslag er en udvidelse af det internetbaserede Ledningsejerregister, der blev etableret i 2005 på baggrund af en folketingsvedtagelse i 2004.

I Venstre er vi meget tilfredse med beslutningen i 2004. Vi kan nu konstatere, at antallet af graveskader siden oprettelsen af registeret er reduceret med 75 pct., hvilket giver en årlig besparelse på 40 mio. kr. samt højner forsyningssikkerheden her i landet.

Med dette forslag udvides såvel registreringspligten som forespørgselspligten i det internetbaserede Ledningsejerregister. Registreringspligten udvides til også at omfatte søterritoriet og forespørgselspligten til også at omfatte arealerne uden for vejarealerne. Således nedbringes antallet af graveskader, og de direkte omkostninger ved disse graveskader mindskes med minimum 30 mio. kr. årligt. Dette højner yderligere forsyningssikkerheden her i landet.

I Venstre er vi i øvrigt tilfredse med, at visse typer gravearbejde kan undtages for forespørgselspligten, således at erhverv som gartneri og landbrug med overfladisk jordbehandling og -bearbejdning ikke belastes unødigt af dette lovforslag.

Af disse grunde kan jeg meddele, at Venstre kan støtte op om forslaget.

Kl. 14:13

Formanden:

Tak til hr. Mads Rørvig. Der er ikke noget ønske om korte bemærkninger. Så er det hr. Jens Christian Lund som ordfører.

Kl. 14:13

(Ordfører)

Jens Christian Lund (S):

Det er hr. Ole Vagn Christensen, som er ordfører på denne sag, men han er her ikke i dag, derfor har jeg sagt, at jeg vil læse hans ordførertale op.

I 2004 vedtog Folketinget at etablere det internetbaserede Ledningsejerregister, LER. Formålet var at reducere antallet af skader på nedgravede ledninger samt at lette graveaktørernes administrative arbejde med at søge ledningsoplysninger. Efter etableringen i 2005 har der derfor været pligt for ledningsejere til at indberette kontaktoplysninger og registrere deres forsyningsområde, ligesom alle graveaktører også har haft en forespørgselspligt til at rekvirere ledningsoplysninger i LER forud for gravearbejdet i offentlige veje og i private fællesveje.

Med vedtagelsen i 2004 er antallet af graveskader, hvor årsagen til skaden var manglende kendskab til ledningernes placering, blevet reduceret med 75 pct., hvilket gav en besparelse det første år på 40 mio. kr. i direkte omkostninger. Hertil kom de afledte besparelser som følge af en bedre forsyningssikkerhed. Altså kan vi Socialdemokrater konstatere, at der er tale om en positiv historie.

Men loven efterlod nogle huller, og det er disse huller, dette lovforslag skal lukke. Lovforslaget betyder, at alle ledninger, som er nedgravet på dansk territorium, er omfattet af registreringspligten. Desuden udvides forespørgselspligten til at omfatte alle arealer på dansk territorium. Det danske territorium omfatter alle arealer på land og havbunden på søterritoriet. Det nye i lovforslaget er således, at havbunden på søterritoriet nu også omfattes af loven, for så vidt angår registreringspligten. Hvad angår forespørgselspligten, er det nye, at alle arealer uden for vejarealer medtages.

Det er vurderingen, at udvidelsen vil medvirke til at reducere graveskaderne væsentligt. Hermed sikres en yderligere reduktion af omkostningerne til at udbedre graveskader, ligesom det også vil være med til at sikre en øget forsyningssikkerhed.

Private, der graver, er fortsat fritaget for forespørgselspligten. Gravearbejdet kan undtages fra forespørgselspligten, det gælder f.eks. for landmænd, der får foretaget eller foretager almindelig overfladisk jordbearbejdning, og for gartnere, der laver mindre havearbejder og anlægger terrasser m.v.

Vurderingen fra regeringen er, at de foreslåede udvidelser vil medvirke til at reducere omkostningerne ved graveskader med 30 mio. kr., men det forventes også, at der for erhvervslivet er en merudgift på 2 mio. kr. årligt. Da LER er brugerfinansieret og udgiftsneutralt, er det alene graveaktørerne, der betaler for anvendelsen af registeret, og som dermed dækker udgifterne til administration, drift, vedligeholdelse og tilsyn af registeret. Når der er tale om et brugerfi-

nansieret system, går vi Socialdemokrater ud fra, at der ikke er tale om glidebaneudgifter, som medfører øgede udgifter for de nuværende registrerede, men at der alene er tale om en ligestilling i forbindelse med de nye udgifter til administration af den øgede forespørgselspligt.

Er det konsekvensen – og det håber vi – at de hidtidigt friholdte nu inddrages, og at deres andel i forbindelse med administration af det, at der nu er en forøget forespørgselspligt, beløber sig til 2 mio. kr., samtidig med at det giver erhvervslivet en øget indtægt på 30 mio. kr., kan vi Socialdemokrater støtte forslaget.

Det var hr. Ole Vagn Christensens ordførertale.

Kl. 14:17

Formanden:

Ja, og tak for den. Tak til hr. Jens Christian Lund. Så er det fru Colette L. Brix som ordfører.

Kl. 14:17

(Ordfører)

Colette L. Brix (DF):

De hidtidige erfaringer med det internetbaserede Ledningsejerregister har været positive. Efter at ledningsnettet er blevet registreret, er der kommet betydelig færre graveskader. Antallet af graveskader siden 2005 er således faldet med 75 pct., hvilket har betydet en besparelse på 40 mio. kr. alene i direkte omkostninger. Dertil kommer bl.a. en bedre og mere stabil forsyningssikkerhed.

Med lovforslaget udvides området, hvor Ledningsejerregisteret gælder. Det betyder bl.a., at registreringspligten også kommer til at omfatte havbunden, ligesom forespørgselspligten udvides til også at gælde uden for vejnettet. Hele land- og havarealet dækkes dermed af registeret. Samtidig kommer der nogle hensigtsmæssige dispensationsmuligheder i forbindelse med overfladisk jordarbejde og for gartnere, der laver havearbejde. Samlet set vurderes det, at disse ændringer vil medføre direkte besparelser på 30 mio. kr. årligt som følge af færre skader på ledningsnettet.

Dansk Folkeparti kan støtte lovforslaget.

Kl. 14:18

Formanden:

Tak til fru Colette L. Brix. Og så er det hr. Karsten Hønge som ordfører.

Kl. 14:19

(Ordfører)

Karsten Hønge (SF):

Man kan næsten sige, at det er på høje tid, at det nu også formelt og administrativt erkendes, at lovens område skal udvides. På den her måde sparer vi jo både penge og begrænser skaderne, og sådan et dejligt forslag støtter SF.

Kl. 14:19

Formanden:

Tak til hr. Karsten Hønge. Så er det hr. Mike Legarth som ordfører.

Kl. 14:19

(Ordfører)

Mike Legarth (KF):

Tak, hr. formand. Det Konservative Folkeparti støtter ikke overraskende forslaget. Det gør vi, fordi vi syntes, at det var en god idé, at man i 2004 med ikrafttrædelse i september 2005 besluttede, at de professionelle ledningsejere skulle registrere, hvor de placerede deres forsyningsledninger, og at man meddelte de professionelle graveaktører, at de skulle søge oplysninger, når de ville foretage gravearbejde på vejanlæg og lignende. Det udvider vi nu til, at det også gælder uden for vejarealerne og også på havbunden, og det er jo alt-

så, fordi det første lovforslag og det første element, som jeg forklarede, havde den effekt, at skaderne blev 75 pct. reduceret og man sparede 40 mio. kr. Ved nu at udvide det til at omhandle alle arealer, også havbunden, tror man, at man kan spare yderligere 30 mio. kr.

Heldigvis betyder det ikke, at private er omfattet af det her. Det er altså virksomhederne, de professionelle aktører og ledningsejerne, der er forpligtet henholdsvis til at registrere og til at spørge, inden de graver. Så man kan stadig foretage det havearbejde, man har brug for. Og så skal det også siges, at hvis man skal have professionelle entreprenører og graveaktører til at foretage mindre arbejder som haveanlæg, pløjearbejde og lignende, er det ikke omfattet.

Så varm støtte fra Det Konservative Folkeparti.

Kl. 14:21

Formanden:

Tak til hr. Mike Legarth. Og så er det hr. Morten Østergaard som ordfører.

Kl. 14:21

(Ordfører)

Morten Østergaard (RV):

Skal man sige noget kritisk om det her forslag, er det vel, at det er ærgerligt, at det ikke er kommet noget før, al den stund det vel bliver svært at finde nogen, der synes, at det er en dårlig idé at lave en indberetningspligt, der tilsyneladende netto kan spare erhvervslivet for 28 mio. kr. årligt. Vi støtter i sagens natur varmt, at man udvider de her regler til også at gælde søterritoriet, og at forespørgselspligten udvides til at gælde alle arealer, også uden for vejarealerne. Mere kan der vel dårlig siges om den sag; det er et godt forslag, og vi støtter det.

Kl. 14:21

Formanden:

Tak til hr. Morten Østergaard, og så er det hr. Frank Aaen som ordfører.

Kl. 14:21

(Ordfører)

Frank Aaen (EL):

Enhedslisten støtter! (*Munterhed*).

Kl. 14:22

Formanden:

Så er det økonomi- og erhvervsministeren.

Kl. 14:22

Økonomi- og erhvervsministeren (Lene Espersen):

Jeg vil gerne takke for den store støtte, der er til dette lovforslag, efter at vi jo under det sidste lovforslag havde visse diskussioner her i salen. Og jeg kan forstå, at den største kritik, der er imod det, er, at det ikke er kommet noget før. Så godt er det. Jeg er som minister naturligvis glad for, at der er så stor opbakning til det.

Jeg vil blot tilføje, at lovforslaget jo er en videreudvikling af lov om registrering af ledningsejere, der blev vedtaget i 2005, og hvor man jo i hvert fald kan se, at de graveskader, der efterfølgende har været, har været langt, langt mindre end tidligere, fordi man altså via Ledningsejerregisteret har fået et langt større indblik i, hvor ledningerne ligger gravet ned.

Det, der dog er væsentligt at få sagt i forhold til dem, der følger debatten her i Folketinget i dag, er, at lovændringen alene vedrører en pligt for professionelle graveaktører til at forespørge i LER. Her udvider man altså pligten. Det er også væsentligt at få understreget, at det ikke berører private personer, der graver. Det er altså alene de professionelle, der skal benytte sig af det.

Der er tale om et godt forslag, der vil skabe store besparelser ved yderligere at sænke antallet af graveskader – og stadig væk ved at fastholde disse bagatelgrænser for, hvad man gør i forhold til private. Så undgår man, at det her er noget, der berører en masse mennesker unødigt.

Så jeg vil gerne takke for den varme opbakning til forslaget.

Kl. 14:23

Formanden:

Tak til ministeren.

Der er ikke flere, der har bedt om ordet. Forhandlingen er sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Erhvervsudvalget, hvis ingen gør indsigelse.

Det er ikke tilfældet.

Det næste punkt på dagsordenen er:

7) 1. behandling af lovforslag nr. L 13:

Forslag til lov om ændring af lov om restaurationsvirksomhed og alkoholbevilling m.v. (Videregivelse og behandling af oplysninger om forbud mod ophold i bestemte virksomheder).

Af økonomi- og erhvervsministeren (Lene Espersen).

(Fremsættelse 07.10.2009).

Kl. 14:23

Forhandling

Formanden:

Forhandlingen er åbnet. Det er hr. Jacob Jensen som ordfører, der får ordet først.

Kl. 14:24

(Ordfører)

Jacob Jensen (V):

I 2008 bad Folketingets Retsudvalg justitsministeren om at nedsætte et udvalg med repræsentation fra både myndigheder og restaurationsbranchen. Udvalget skulle komme med anbefalinger til, hvordan restaurationsbranchen kunne sikres oplysninger om personer, der af politiet havde fået forbud mod at opholde sig i restaurationsbranchen.

Det lovforslag, som her bliver fremsat, og som vi behandler, tager udgangspunkt i udvalgets anbefalinger, hvor det bl.a. foreslås at etablere et fælles privat register med oplysninger om de personer, der har fået et politiforbud mod at opholde sig i den pågældende restaurationsbranchen.

Det er frivilligt, hvorvidt restaurationsbranchen ønsker at tilslutte sig registeret, ligesom restauratøren i øvrigt kun vil kunne se oplysninger om personer, der vedrører vedkommendes egen restaurationsbranchen. Og registeret skal naturligvis også etableres inden for rammerne af persondataloven, og det synes vi også fra Venstres side er meget, meget positivt.

Forslaget giver således politiet en hjemmel til at videregive oplysninger til restaurationsbranchen om personer, der har fået forbud mod at komme i området. Der vil dog ikke være tale om oplysninger om, hvilken type strafbart forhold der er overtrådt, men blot navn og CPR-nr. samt forbuddets eventuelle tidsmæssige udstrækning.

Der indføres sammen med denne mulighed en tavshedspligt for restauratøren og de personer i restaurationsbranchens ledelse, der får adgang til oplysningerne. Det synes vi selvfølgelig også er yderst vigtigt, når vi nu netop har med personfølsomme data at gøre.

Men altså, at sikre et trygt og sikkert nattelev vægter vi meget, meget højt, og derfor synes vi, det er vigtigt, at restauranterne, restaurationsbranchen, diskotekerne m.v. får det her redskab at kunne bruge. Derfor støtter vi selvfølgelig forslaget, sådan at de få ikke skal have lov til at ødelægge en glad aften for de mange.

Kl. 14:26

Formanden:

Tak til hr. Jacob Jensen. Så er det hr. Orla Hav som ordfører.

Kl. 14:26

(Ordfører)

Orla Hav (S):

Fra Socialdemokratiets side kan vi naturligvis tilslutte os bestræbelserne på at gøre nattelivet mere trygt. Det fremlagte lovforslag drejer sig om at give restauranter mulighed for at identificere personer, der har forbud mod at vise sig på bestemte steder i nattelivet.

Det er politiet, der kan udstede sådanne påbud. Når det så drejer sig om, at politiet skal have formaliseret hjælp til at håndhæve sine forpligtelser, rejser der sig jo en lang række spørgsmål. Der skal udarbejdes en liste over personer, som har et sådant forbud mod at vise sig på udvalgte steder. I henhold til lovforslaget skal det være i elektronisk form. Det er naturligt at benytte sig af den nye teknologi, men datasikkerheden skal være i orden. Det vil vi interessere os for i forbindelse med udvalgsarbejdet med lovforslaget. Når listen så skal formidles til nattelivet, dvs. en række restauranter, står der i lovforslaget, at det er ejere, bestyrere og dørmænd, der er omfattet heraf. Vi vil gerne have svar på, om disse betegnelser er dækkende for alle de erhvervsformer, der findes i restaurationsbranchen. Mange restauranter er forpagtet eller drives på andre vilkår. Når dette er afgørende, skyldes det jo, at entydighed fremmer formålet med at sikre trygheden.

Når det drejer sig om dørmænd, er det en meget bred betegnelse, der dækker over personer med meget fine kompetencer til personer knyttet til organiserede gruppedannelser, hvis normer det ville være uhensigtsmæssigt at udstyre med et blåt stempel fra samfundets side. Hvordan vil ministeren sikre sig vedrørende kvaliteten af dørmændenes adfærd i konkrete situationer? Kunne det overvejes at etablere uddannelseskrav, som skal sikre, at man kan leve op til de krav, der naturligt er til at administrere noget så følsomt, som det her er, også i vores håndhævelse af lovgivningen? Det er klart, at lovforslaget gælder omgang med et register, og håndhævelsen af reglerne om forbud er alene en politimæssig opgave, og der må ikke opstå misforståelser i forbindelse med det.

Det fremgår af lovforslaget, at registeret kan være politiets, eller det kan være administreret af branchen. Hvordan vil ministeren sikre sig, at branchen overholder regelsættet om omgang med registre? Vi vil nok foretrække et offentligt drevet, i hvert fald et offentligt kontrolleret, register, som skal ligge til grund for den her indsats. Hvordan sikrer ministeren sig, at en person ud over den idømte tidsramme mod ophold bestemte steder ikke fortsat er stemplet i nattelivet ved hjælp af registeret? Det må jo høre op på et eller andet tidspunkt.

Vi anerkender alle de gode hensigter bag lovforslaget, men finder, at der er en række spørgsmål, som bør og skal afklares, inden lovforslaget kan endeligt vedtages. Dette arbejde medvirker vi gerne positivt og aktivt til at finde løsninger på.

Kl. 14:29

Formanden:

Tak til hr. Orla Hav, og så er det fru Colette L. Brix som ordfører.

(Ordfører)

Colette L. Brix (DF):

Vi i Dansk Folkeparti er selvfølgelig rigtig glade for dette lovforslag, da vi selv har foreslået, at der skabes større tryghed i nattelivet. Nu kommer der udtrykkelig hjemmel til under fortrolighed at videregive oplysninger fra politiet til f.eks. dørmænd og indehavere af restauranter, barer, diskoteker m.m. om de personer, som af politiet er blevet nægtet adgang til de pågældende steder. I dag kan personer dømt for f.eks. vold, besiddelse af narkotika og våben, der som følge deraf har fået forbud mod at opholde sig f.eks. på en bestemt restaurant, i mange tilfælde møde op, da en dørmænd eller en restaurants indehaver ikke nødvendigvis kender identiteten af den pågældende person. Det bliver ændret nu, og restaurationsforbuddet kan nu håndhæves bedre, og det vil vi gerne takke ministeren for.

Men når det er sagt, vil jeg sige, at jeg som ordfører undrede mig over nogle ting, da jeg læste lovforslaget, nemlig at hvis man forestillede sig, at en bølge kommer ind på restaurant K, giver en af gæsterne en ordentlig en på tuden, bliver hentet af politiet og selvfølgelig enten får en bøde eller en fængselsstraf, så skal dørmænd eller indehaveren af restauranten have besked. På den anden side af gaden ligger der et andet diskotek, men de må ikke få at vide, at der har været en voldelig person på restaurant K, som simpelt hen har givet en gæst en på huden. Det må de ikke vide noget om, det må kun den pågældende restaurant.

Jeg har hørt i dag, at man i Aalborg har lavet et og andet imod de der bøller i nattelivet, at man prøver at lave nogle barrierer, sådan at andre også får nogle meddelelser om, hvad det egentlig er, der sker. Jeg siger det her, fordi det er meget, meget vigtigt. Hvis der ligger en restaurant eller et diskotek 2 minutter derfra og der har været en af de bøller inden for dørene, er det måske meget rart at vide, at der har været sådan en der pågældende sted. Man kunne jo træffe nogle forholdsregler. Det syntes jeg var vigtigt, da jeg læste det, og det vil jeg spørge ind til i udvalgsbehandlingen.

Men selvfølgelig støtter Dansk Folkeparti lovforslaget.

Kl. 14:31

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til ordføreren. Den næste ordfører er fru Karina Lorentzen Dehnhardt.

Kl. 14:31

(Ordfører)

Karina Lorentzen Dehnhardt (SF):

SF prioriterer trygheden i nattelivet rigtig, rigtig højt. TrykFonden har lige offentliggjort en undersøgelse, som desværre viser, at særlig unge mænd føler sig meget utrygge i nattelivet, og vi må bare konstatere, at rigtig mange voldshandlinger finder sted i nattelivet, faktisk i timerne mellem 23.30 og 05.30 om morgenen. Og to tredjedele af den samlede vold er koncentreret i weekenderne.

Det er i allerhøjeste grad noget, vi er nødt til at gøre noget ved, og et af de midler, der er, er at udstede et restaurationsforbud, altså et forbud mod at opholde sig bestemte steder – på diskoteker og barer – i nattelivet, når man har lavet nogle lovovertrædelser. Det er politiet, der udsteder det, og vi kan støtte det her forslag, hvor politiet rent faktisk får en udtrykkelig lovhjemmel til at videregive oplysninger om det til de restauranter, diskoteker og barer, hvor den pågældende har et forbud. Det giver jo ikke nogen mening at have et restaurationsforbud, som de pågældende steder ikke er bekendt med. En forudsætning for at kunne gøre noget ved problemet er jo, at man har kendskab til det.

Vi støtter også, at man får mulighed for at lave et register med et hit – no hit-system. Jeg var på et tidspunkt på besøg i Vejle, hvor man havde et »Projekt Narko ud af Byen«, som gik ud på at narkote-

ste, og hvis man fandt nogle, der var påvirkede, fik de forbud mod at komme på alle byens barer, restaurationer og diskoteker i 2 år. Men man manglede altså en effektiv måde at få distribueret de her oplysninger på. Jeg ved godt, at der heller ikke med det her lovforslag bliver hjemmel til, at man kan videregive dem imellem diskotekerne, men det vil åbne mulighed for, at hvis en person f.eks. får forbud mod at komme i nattelivet i hele Vejle, jamen så vil diskotekerne via hit – no hit-systemet kunne finde ud af, at den pågældende faktisk har et forbud mod at komme der. Jeg tror, det vil være meget mere effektivt for diskotekerne, og det vil skabe et tryggere natteliv for os alle sammen i fremtiden, og det synes jeg er rigtig positivt.

Jeg synes, det er positivt, at der kommer nogle regler, fordi meget af den kontakt, der er dørmændene imellem i dag, går på sladder om bestemte personer i nattelivet. Nu kommer der nogle bestemte kriterier, hvorefter man registreres, og det er politiet, der styrer forløbet. Det synes jeg er fornuftigt, frem for at det er nogle dørmænd, der står og sladrer med hinanden om, hvem de eventuelt ikke kan lide eller synes skaber problemer i nattelivet. Så vi kan i hvert fald støtte det her forslag på det foreliggende grundlag.

Kl. 14:35

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til ordføreren. Jeg forstår, at det er hr. Tom Behnke som ordfører.

Kl. 14:35

(Ordfører)

Tom Behnke (KF):

Tak for det, formand. Jeg har fået lov til at være stand-in på det her lovforslag, fordi det er et lovforslag, jeg holder rigtig meget af.

Det, der er sagen, er jo, at hvis en person i nattelivet begår vold eller på anden måde begår kriminalitet, er der altså, i forbindelse med at vedkommende bliver straffet for den her kriminalitet, også mulighed for, at politiet simpelt hen kan udstede et regulært forbud og sige, at nu må vedkommende ikke i en eller anden given periode komme på det og det værtshus eller på det og det diskotek eller måske endda i et større område. Hvis det er sådan, at der er flere restaurationer, der ligger samlet, kunne det også være et helt område, man får et forbud mod at komme i i en eller anden periode.

Det kan man allerede i dag, men det, der er det svære i at håndhæve de her forbud, er, at politiet jo ikke sådan må gå ind på det pågældende diskotek og aflevere en stabel foto af den pågældende, som man så kan have hængende i kantinen, på kontoret, nede i forhallen eller et andet sted, sådan at alle dørmænd kan gøre sig bekendt med, hvem det er, der må komme her, og hvem det er, der ikke må komme her. Derfor er det jo meget, meget svært for dørmændene, for kontrollørerne at håndhæve de her forbud. Og håndhævelsen af forbuddet er jo sådan set helt essentielt, hvis det er sådan, at det skal have en effekt og en konsekvens, at man har fået et forbud mod at komme det ene eller det andet sted eller måske endda flere steder.

Det, lovforslaget lægger op til, er altså et system, hvor man meget, meget hurtigt, meget let og meget effektivt kan kontrollere alle de gæster, der gerne vil ind. Man får alene svar på, om gæsten må få lov til at komme ind eller gæsten ikke må få lov til at komme ind. Man kan ikke få alle mulige andre oplysninger om gæsten. Man kan ikke få at vide, hvilke andre steder gæsten i øvrigt heller ikke må komme, hvis det skulle være tilfældet. Man kan alene få det, der hedder enten go eller no go, altså grønt eller rødt lys – færdig! Det er det, man kan få.

Det er sådan nogle informationer, som politiet kan lægge ind, når vi taler om forbud, men den enkelte restauration kan også selv supplerer registeret ved at lægge personer ind, som har fået karantæne mod at komme det pågældende sted – altså de personer, som restaurationen selv ønsker at holde ude i en periode. Igen er det altså af-

grænset til, at det kun er på den pågældende restauration, man kan se om vedkommende må komme eller ikke må komme.

Det giver en langt højere grad af tryghed i nattelivet. Det effektiviserer forbuddene ganske betragteligt. Det gør, at de, der ikke kan finde ud af at opføre sig ordentligt, de, der er ballademagere, de, der er voldsmænd, bliver holdt effektivt ude, og at det her virkelig har en konsekvens.

Som reglerne er i dag, ja, så har det en konsekvens på papiret, men i praksis er det jo utrolig nemt at omgå reglerne, medmindre man er uheldig lige at rende ind i den dørmænd, der stod der den aften, man gjorde noget galt. Hvordan skal man kommunikere videre til måske et helt nyt hold af dørmænd, der kommer 14 dage senere eller en måned senere eller halvt år senere, at Jens Jensen, Jørgen Jørgensen og Hans Hansen ikke må komme ind? Hvem er de, hvordan ser de ud? Der kan også være tale om en navn, som mange har. Derfor er forbuddene i praksis svære at håndhæve.

Lovforslaget her har altså den konsekvens, og det er derfor, vi fra konservativ side så varmt bakker op om det, at de, der laver ballade i nattelivet og får et forbud mod at komme det ene eller det andet sted, effektivt bliver holdt ude. Det betyder, at vi andre får en langt højere grad af tryghed, når vi går i byen, for så kan vi gå i byen fri for ballademagerne. Derfor støtter vi lovforslaget.

Kl. 14:38

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til hr. Tom Behnke som ordfører. Den næste ordfører er hr. Morten Østergaard.

Kl. 14:38

(Ordfører)

Morten Østergaard (RV):

Det danske politi har travlt med mange ting, ikke mindst i disse tider, hvor bandekrigen raser. Selv om der aldrig tidligere har været så mange politibetjente, synes der altså stadig væk at være flere og flere ting for politiet at tage sig af, og det siger sig selv, at de ikke kan være til stede på alle restaurationer på alle tider af døgnet. Derfor er det jo også logisk, at man på en bestemt restaurant, hvor der er udstedt påbud mod at opholde sig, har kendskab til det, således at man kan sørge for, at den pågældende ikke overtræder påbuddet ved at skaffe sig adgang til, hvad det måtte være, diskotek, café eller restaurant. Man kan sige, at udgangspunktet altså er, at sådan må det nødvendigvis være.

Så har man i lovforslaget – efter det udvalgsarbejde, der har været – gjort sig en række overvejelser om, hvordan man vil håndtere den tavshedspligt, der følger af et sådant påbud. Det er så udtrykt – synes jeg måske – en kende vagt, hvordan man skal håndtere det. Det siger sig selv, at det jo ikke giver mening, at det kun er bestyreren, der er bekendt med påbuddet. Bestyreren kan heller ikke hele tiden i åbningstiden opholde sig på stedet. Derfor er der nødt til også at være andre, der bliver bekendt med det: Dørmænd f.eks. De steder, hvor der så ikke er dørmænd, må det være almindeligt personale. Men vi er relativt trygge ved – også på grund af det gode forarbejde i udvalget – at det her er håndteret på en også retssikkerhedsmæssig forsvarlig facon, om end noget upræcist beskrevet i lovforslaget.

Men jeg vil gerne anmelde en anden og parallel diskussion, som vi ønsker at rejse i forbindelse med behandlingen af lovforslaget. Den her diskussion om, hvordan man håndhæver, at folk, som har fået et påbud, fordi de har begået noget ulovligt eller opført sig utilbørligt – de har altså fået et påbud af politiet, har gjort noget ganske alvorligt og kan derfor ikke opholde sig på en restauration – synes jeg minder meget om den diskussion, vi i andre sammenhænge har haft om hooliganisme, som er stadig mere omsiggribende i det danske samfund. Det er altså folk, som ikke er interesseret i fodbold, men interesseret i slåskamp, og som dukker op på fodboldstadioner

rundtomkring i landet og skaber utryghed for andre, ikke i nattelivet, men i de helt almindelige dagtimer, når der dyrkes idræt i forbindelse med f.eks. superligakampe.

Der er spørgsmålet, om ikke det her var en anledning til at kigge på – synes jeg – det relativt ineffektive hooliganregister, der er blevet lavet, kigge på, om ikke det, der i virkeligheden var brug for, måske var et system, der svarede til det her, og man altså kiggede på, om ikke de her bestemmelser i restaurationsloven tilsvarende kunne overføres, således at også de folk underlægges de samme vilkår, som vi ser her, altså dem, der laver alvorlig ballade på fodboldstadioner, og som jo i dag oftest slipper bare med en beskeden bøde for at forstyrre den offentlige orden og dermed kan møde op igen næste weekend, hvis de synes, det er værd at betale 500 kr. eller 1.000 kr. for at fremprovokere slagsmål på fodboldstadioner. Fra politiets side skulle der være mulighed for at udstede et påbud mod at møde op på et fodboldstadion, og på det pågældende stadion skulle der gives mulighed for at lave et sådant lynopslag, hvor man kunne afvise dem, som man er i tvivl om bør have adgang.

Det vil vi gerne tage op i udkanten af drøftelsen af det her lovfor-slag, fordi vi sådan set synes, at den ordning, der er fundet her – hvis den er forsvarlig i restaurationer – også burde være forsvarlig på fodboldstadioner og dermed kunne være med til at skabe tryk-ghed andre steder end lige præcis i nattelivet.

Med de ord kan vi støtte lovforslaget og glæder os til udvalgsbe-handlingen.

Kl. 14:42

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til ordføreren. Næste ordfører er hr. Frank Aaen.

Kl. 14:42

(Ordfører)

Frank Aaen (EL):

Nu kan man jo sige, at den værste form for uro, vi har på restauran-terne, typisk kommer et helt andet sted fra, nemlig fra den eksister-ende bandekonflikt. Der kan man jo sige, at nogle af dem er så vel-kendte, at det ikke engang er nødvendigt at dele deres navne og bil-leader ud. Restauratørerne har det nok helt tæt inde på livet. Det er ikke dem, vi taler om i dag, selv om det også er bekymrende og det er dem, der bliver talt om.

Det, vi her har med at gøre, er, om jeg så må sige, almindelige uromagere, som gang på gang etablerer slagsmål og begår vold i re-staurationsmiljøet. Nogle af dem kommer der jo kun for at dyrke volden, og det er et kæmpemæssigt problem, som vi i Enhedslisten selvfølgelig er meget optagede af, og som vi også gerne være med til at løse. Nogle af os har også store børn, der begiver sig ud i natteli-vet, og vi vil jo gerne have, at de kan færdes nogenlunde sikkert uden at rende ind i slagsbrødre. Så intentionen med lovforslaget, nemlig at få fjernet de værste elementer, der er med til at skabe uro i natte- eller eftermiddagslivet, når man går ud og fejrer, at sneøllen er kommet, som der f.eks. var nogle, der gjorde i fredags, er vi enige i, da vi gerne vil være med til at tage hånd om dem.

Når vi så alligevel ikke vil stemme for lovforslaget, er det, fordi vi har læst de to bidrag til høringssvarene, der er kommet fra hen-holdsvis Advokatrådet og Landsforeningen af Forsvarsadvokater. Jeg synes, at de har en pointe, som vi er nødt til at tage alvorligt, nemlig at man ikke skal privatisere politiopgaver, og at det med at håndhæve restaurationsforbud overfor gæster er en politiopgaver, som ikke skal overlades til private.

Det skal ikke overlades til restauratøren og personalet, fordi vi er imod at privatisere politiopgaver. Jeg synes, at det er en alt for alvor-lig sag. Det er jo en magtbeføjelse, som heller ikke i det mindre, som der trods alt er tale om her, skal privatiseres. Men vi er også imod af hensyn til restauratøren og de ansatte, for det betyder jo i sin logik, at hvis de skal håndhæve det restaurationsforbud, som nogle er ble-

vet pålagt, bliver de også nødt til at ansætte nogle, der er relativt bre-de over skuldrene, og som har fysikken til at kunne klare det.

Spørgsmålet er, om den type dørmænd, hvor fysikken måske er den mest fremtrædende egenskab – ikke sagt noget ondt om dørmænd – er den klogeste måde at sikre fred på værtshusene på.

Der er jo andre steder, hvor de er begyndt at spekulere i, at det skal være uddannede folk; folk, der er i stand til at tale med dem, og de skal måske være af hunkøn. Det er jo alle, der er i stand til at tæn-ke – nu skal jeg ikke gøre det her til en vittighed, det var forkert af mig – men vi skal måske tænke i andre baner, hvor der er mere dia-log, samtale og omsorg, hvor man siger: Det er vist på tide, at du kommer hjem. Det er måske en meget mere effektiv måde at få ro på værtshusene på end ved at prøve at eskalere det, ved at værtshusene skal have større og større dørmænd.

Så det er altså også en principiel debat. Nu ved jeg godt, at der har været et stort udvalgsarbejde om det, og de har sikkert også væ-ret rundt omkring det her, men jeg vil bare sige, at for vores ved-kommende er vi med hensyn til det principielle ikke indstillet på at deltage i en privatisering af politiopgaver. Og i det konkrete er vi og-så betænkelige ved, at man, om jeg så må sige, opruster, ved at værtshuse skal privatansætte flere og flere vagtfolk. I stedet for skal man prøve at gå i en helt anden retning.

Kl. 14:47

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

En kort bemærkning fra hr. Tom Behnke.

Kl. 14:47

Tom Behnke (KF):

Tak for det. Jeg vil gerne advare imod, at vi i Folketinget begynder at lovgive om, hvilken størrelse dørmænd skal have. Det tror jeg vi skal overlade fuldstændig til dem. De må selv finde ud af, hvad stør-relse de vil være.

Det, jeg tager ordet for, er det, som hr. Frank Aaen advarer imod, nemlig en privatisering af politiopgaver. Se, det er jo egentlig ikke det, forslaget her handler om, fordi den ordning, der er derude, jo al-lerede findes i dag. I dag er det jo i praksis sådan, at dørmændene, som i øvrigt skal være uddannet og godkendt – sådan er det jo i dag, fordi vi har en borgerlig regering, der har sørget for det – står og skal sikre, at dem, der har et forbud imod at komme der, ikke kommer ind på restaurationen. Så det, vi gør med forslaget her, er jo ikke at åbne den mulighed. Næ, det, vi gør med forslaget, er at effektivisere, så det ikke er dørmændens hukommelse, der afgør, hvem der kom-mer ind, og det dermed kun er de værste af de værste, der ikke kom-mer ind, men at man lynhurtigt, nemt og effektivt lige kan teste per-sonen på personnummer, fingeraftryk, sygesikringsbevis eller noget andet, og så er der go eller no go.

Kl. 14:48

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 14:48

Frank Aaen (EL):

Jeg er helt enig i, at vi ikke skal lovgive om bredden over bringen. Det tror jeg ikke er klogt at gå i gang med her, men der er vel også, sagt til hr. Behnke, en logik i, at hvis man ønsker at videreudvikle, at det er dørmændene, der skal stå for at regulere adgangen og sørge for at smide dem ud, der har restaurationsforbud, bringer det udvik-lingen lidt længere i den retning.

Jeg indrømmer gerne, at det ikke er sikkert, at jeg har svaret på det hele – det ved jeg at jeg ikke har – men jeg synes alligevel, at det er en overvejelse værd, om det er den vej, hvor det er dørmænd, der skal håndhæve restaurationsforbuddet, der er den rigtige vej, eller om vi skal sige, at hvis der skal sættes magtmidler ind, er det i højere

grad politiet, der skal have de magtmidler, og at man måske skulle overbevise restauratørerne om, at de måske skal gå en anden vej end dørmænd i retning af det, jeg sagde før, med en lidt mere smidig form for regulering af adgangen.

Kl. 14:49

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Hr. Tom Behnke.

Kl. 14:49

Tom Behnke (KF):

Jeg tror, det forudsætter, at man kender restaurationslovgivningen og ved, hvad det er, der foregår i nattelivet, fordi det, man skal huske på, er, at det jo er den enkelte restauration, der selv bestemmer, hvem der skal have lov at komme ind, og hvem der ikke skal have lov at komme ind, så længe man ikke laver åbenlys diskrimination eller usaglig forskelsbehandling eller sådan noget; det må man selvfølgelig ikke. Men i sidste ende er det jo restaurationen, der alene bestemmer, hvem der må komme ind.

Det, vi taler om her, er altså ikke, hvorvidt der kan være dørmænd, der kan sige til den ene kunde, at vedkommende ikke må komme ind, og til den anden, at vedkommende gerne må komme ind, for det kan man gøre allerede i dag. Det er heller ikke et spørgsmål om at smide nogen ud. Det er et spørgsmål om, at man simpelt hen allerede ved døren siger: Stop, du er uønsket her, enten fordi vi har givet dig karantæne, eller fordi politiet har givet dig et forbud imod at komme her – altså, at man, inden konflikten overhovedet opstår, allerede er blevet afvist og sendt videre eller hjem for den sags skyld.

Men det, jeg så er nødt til at spørge om, er, at hvis ikke det her er løsningen på det i hr. Frank Aaens verdensopfattelse, forestiller hr. Frank Aaen sig så, at vi skal ansætte så mange politifolk, at der er politifolk nok til, at der kan være en betjent på hver eneste restauration, der kan stå og holde øje med, om dem, der har forbud mod at komme der, kommer der eller ikke kommer der?

Kl. 14:50

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Ordføreren.

Kl. 14:50

Frank Aaen (EL):

Nu går vi jo sådan set ind for flere politifolk. Vi stemte også for flere bevillinger til politiet forleden dag i Finansudvalget, på trods af vi var lidt nervøse for, om pengene kom derhen, hvor de skulle. Men det er en anden diskussion.

Jeg synes ikke, der skal være en betjent ved hvert eneste værts- hus. Jeg synes ikke, det gør noget, at der i gaden i Aalborg kommer flere betjente, end der er i øjeblikket. Jeg mener, at hvis det er sådan, at der er brug for at smide en ud eller sørge for at forhindre en adgang til et værtshus, er det altså bedre at tilkalde politiet, end det er at ordne det selv. Det er min opfattelse. Det kan godt være, at den er naiv, og det kan være, at jeg går for lidt på værtshus og ikke kender nok til virkeligheden.

Det, jeg i hvert fald vil, og det synes jeg også ministeren måske skulle gå ind i, er at sige: Måske skal man gå nogle andre veje – altså i stedet for, som jeg sagde før, at fremme, at dørmænd skal være store uden at ville bestemme, hvor store de skal være, så måske fremme, at dørmænd skal have nogle andre, nogle sociale, kompetencer, som måske er en bedre vej til at løse problemerne.

Kl. 14:51

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Tak til ordføreren. Så er det økonomi- og erhvervsministeren.

Økonomi- og erhvervsministeren (Lene Espersen):

Jeg vil også gerne takke for den faktisk meget brede opbakning til det her lovforslag. Som jeg hørte det, var det alene Socialdemokratiet og Enhedslisten, der havde visse spørgsmål til udmøntningen af det. Det Radikale Venstre havde også et par enkelte spørgsmål.

Formålet med lovforslaget er jo at sikre et tryggere natteliv og en mere effektiv restaurationslov. Det er faktisk et forslag, som jeg qua mit tidligere virke som justitsminister kender en hel del til, da det jo er et udvalg under Justitsministeriet, der har siddet og arbejdet med forslaget.

Lovforslaget giver bedre mulighed for at håndhæve de forbud, som politiet i dag udsteder, og det er jo for at sikre, at visse personer ikke opholder sig i bestemte restaurationer. Ændringen giver politiet en klar hjemmel til at videregive oplysninger til restauratører om, hvilke personer der har fået forbud mod at opholde sig i den pågældende restauration.

Dette lovforslag vil altså særlig få betydning for diskoteker og natklubber, der er plaget af personer, der eksempelvis har båret våben, solgt narkotika eller begået vold.

En af de ting, der bliver åbnet op for, og som også har været drøftet lidt under debatten her i dag, er muligheden for at etablere et privat fælles elektronisk register, som restaurations- og diskotekerne kan slå op i. Dermed får dørmændene altså et helt konkret værktøj, så de kan stoppe personer med forbud ved indgangen.

Det fælles private register vil naturligvis skulle etableres inden for rammerne af persondataloven, og hvis branchen vælger at oprette registeret, kan virksomheden få oplyst online, om en bestemt person har forbud mod ophold i den pågældende restauration. Restauratøren får også mulighed for at registrere andre oplysninger om gæsterne i systemet, herunder f.eks. oplysninger om intern karantæne på grund af dårlig opførsel.

Jeg synes, det er væsentligt at skelne her, for der er flere, der har drøftet, hvorvidt et fælles register eller et offentligt register var det bedste. Jeg må sige, at det udvalg med de sagkyndige mennesker, der har siddet under Justitsministeriet, har påpeget, at det efter deres opfattelse er klart det bedste at have et privat fælles register og ikke et offentligt register. Det kan meget bedre målrettes lige præcis der, hvor behovet er, og man kommer ikke ind i mange af de problemer, der ville være med at benytte sig af et offentligt register. I et offentligt register vil det være vanskeligt at have ret mange andre oplysninger end cpr-numre, som det jo er rimelig svært at identificere folk på baggrund af. Det fælles register vil ud over navn, cpr-nummer og meget andet faktisk også indeholde mulighed for, at man kan bede om fingeraftryk, billeder og meget andet, så det er nemmere at identificere folk.

Det er vigtigt at få understreget, at det, som restauratøren kan se, er de oplysninger, der er indberettet vedrørende hans egen restaurant. Man kan ikke se, hvad det er for et strafbart forhold, der er årsagen til forbuddet.

Jeg kan godt forstå spørgsmålet fra Dansk Folkeparti om, om det ikke kunne være formålstjenligt at dele nogle af de informationer med omkringliggende værtshuse og restauranter, der har det samme problem, men jeg vil svare fru Colette L. Brix, at udfordringen er den, at det ikke i forhold til persondataloven er muligt at begynde at dele det ud. Jeg tror også, at man må erkende, at det, hvis der er tale om en forholdsvis lille by, hvor der er tre, fire værtshuse, er til at håndtere. Det, der naturligvis er problemet, er, at det i en storby som København måske ville være uoverskueligt for en dørmænd at få overblik over det, hvis pågældende pludselig via et register fik adgang til tusindvis af navne. Derfor har det udvalg, der har set på sagen, altså valgt at indstille, at det alene er den restauration eller det værtshus, som man selv arbejder på, der har adgang til oplysningerne.

Forbud udstedt af politiet gives med hjemmel i restaurationsloven, når en person har begået en strafbar handling under et besøg i restaurationen. Som noget nyt bliver der indført tavshedspligt for de personer, der får kendskab til, hvem der har restaurationsforbuddet. Det vil typisk være sådan, at oplysningerne bliver delt mellem restauratøren, en bestyrer og nogle dørmænd. Der skal altså være en saglig begrundelse for at få adgang til oplysningerne, og det er naturligvis også strafbart at videregive dem. Så man kan sige, at de retssikkerhedsmæssige problemstillinger, som naturligvis kommer under overvejelse, når man pludselig begynder at dele oplysninger mellem en større personkreds, er der faktisk forsøgt taget hånd om i lovforslaget.

Det var måske også væsentligt at få understreget i forhold til det spørgsmål, hr. Morten Østergaard stillede om hooliganregisteret, at lige præcis det her restaurationsforbud egentlig er en slags udløber af diskussionen, der var om hooliganregistre i sin tid. Men der er grundlæggende tale om to forskellige typer registre, for nogle af de hooligans, der bliver forment adgang til fodboldstadioner, bliver typisk ikke kun forment adgang til et enkelt stadion, men måske til samtlige stadions og samtlige fodboldkampe. Derfor skal det køre i et lidt andet regi, og man har jo valgt en model, hvor man siger, at de personer, der står og kontrollerer ved indgangen til stadion, simpelt hen får en liste over, hvem der er på hooliganregisteret her og nu, så der ikke er for mange oplysninger, der flyder rundt mellem tusindvis af kontrollanter på stadions hver eneste uge. Man har altså valgt en lidt anden model for det, men det har været inspireret af hooliganregistret, at man har haft den her tilgang til det.

Kl. 14:56

Jeg er helt overbevist om, at politiet og restaurationsbranchen, der skal være med til at udmønte det her sammen – der er også en hjemmel til justitsministeren til at føre det ud i livet – vil sørge for også at få valgt den model, som bedst muligt håndterer det her.

Der er ingen tvivl om, at det her er et rigtig brugbart redskab til at sikre et trygtere nattelev for langt det store flertal, der går i byen alene for at more sig og ikke for at skabe ballade.

Kl. 14:57

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til ministeren.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen slut.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Erhvervsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

8) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 3:

Forslag til folketingsbeslutning om en undersøgelse af årsagerne til finanskrisen.

Af Frank Aaen (EL) m.fl.

(Fremsættelse 07.10.2009).

Kl. 14:57

Forhandling

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Økonomi- og erhvervsministeren.

Økonomi- og erhvervsministeren (Lene Espersen):

Enhedslisten har foreslået, at der nedsættes et udvalg, som skal undersøge årsagerne til finanskrisen. Det foreslås, at undersøgelsen bl.a. skal omfatte en vurdering af reglerne for finansiell virksomhed, myndighedernes tilsyn med den finansielle sektor og en afdækning af andre årsager til finanskrisen.

Jeg er enig med Enhedslisten i, at det er vigtigt at kende årsagerne til den alvorlige krise, som har ramt den internationale finansielle verden og stadig præger sektoren og samfundsøkonomien. Det er vores ansvar at sikre, at en tilsvarende krise ikke opstår igen. Når det er sagt, mener jeg, at en stor del af områderne, som ønskes behandlet i udvalgets undersøgelse, allerede er afdækket i andet regi. Her tænker jeg især på de analyser, som er foretaget i internationale fora. EU, G 20 og andre internationale fora har drøftet årsagerne til finanskrisen indgående. Det giver simpelt hen god mening, når der er tale om en international finansiell krise, at det også er på internationalt plan, at årsagerne til krisen afdækkes. Samtidig er en fælles erkendelse af årsagerne til krisen vigtig, set i lyset af at den finansielle regulering i høj grad er international og derfor også skal ændres internationalt. Det kræver et fælles udgangspunkt. Derfor mener jeg ikke, at der overordnet set er behov for at igangsætte et særskilt dansk udvalgsarbejde om årsagerne til finanskrisen. Mere specifikt foreslår Enhedslisten i beslutningsforslaget, at udvalget bl.a. skal vurdere reglerne for finansiell virksomhed.

På europæisk plan er det grundlæggende arbejde allerede blevet gjort af bl.a. en ekspertgruppe under ledelse af Jacques de Larosiere, som tidligere har været direktør i IMF. Gruppens rapport fokuserer på fem faktorer, som kunne have bidraget til at identificere, at en krise var under opsejling, og som kunne have medvirket til at reducere krisens omfang.

For det første finder ekspertgruppen, at de finansielle tilsyn har for stor fokus på de enkelte finansielle virksomheder frem for også at fokusere på det samlede billede. For at styrke overvågning foreslås det, at der etableres et organ, der på makroniveau kan overvåge de finansielle markeder og rådgive om systemiske risici i den finansielle sektor. Det forventes, at etablering af et sådant makroovervågningsorgan bliver vedtaget på Det Europæiske Råds møde i december 2009.

For det andet var samarbejdet om tilsyn med grænseoverskridende finansielle virksomheder ikke tilstrækkeligt. Rapporten foreslår, at der etableres tre europæiske tilsynsmyndigheder, som sammen med de nationale finanstilsyn har til formål at styrke tilsynet. Der har været bred opbakning i EU til forslaget, og forhandlingerne er allerede i gang.

For det tredje konkluderer rapporten, at aflønningsstrukturen i flere finansielle virksomheder skabte incitamenter til at løbe overdrevene risici eller til at have et overdrevent fokus på kortsigtede resultater på bekostning af virksomhedernes langsigtede profitabilitet og overlevelse. Kommissionen fulgte i foråret op på dette med flere tiltag rettet mod aflønning i den finansielle sektor, og vi har også på den hjemlige front med kreditpakken kigget på aflønningen i sektoren. Jeg har også nedsat et hurtigarbejdende udvalg, der skal komme med anbefalinger til, hvorledes Kommissionens henstillinger skal implementeres i Danmark. Det er væsentligt for mig at understrege, at vi jo i Danmark har en arbejdsmarkedsmodel, hvor det er arbejdsmarkedets parter, der selv forhandler, men vi vil meget gerne medvirke til, at de henstillinger, der er kommet fra Kommissionen, også bliver ført ud i livet herhjemme uden at gå på kompromis med den måde, vi traditionelt har valgt at lade arbejdsmarkedets parter selv klare tingene på.

For det fjerde fandt rapporten, at der er områder i den finansielle sektor, der hverken nationalt eller på europæisk niveau har været reguleret tilstrækkeligt; det drejer sig særlig om kapital- og hedgefon-

de. Som svar herpå er Kommissionen kommet med et udspil – bl.a. på baggrund af det danske indspil fra sidste efterår – og har derudover indført krav om registrering i EU for kreditvurderingsbureauer.

For det femte har krisen vist, at mange banker ikke har haft tilstrækkeligt med kapital til at kunne modstå krisen. EU er derfor allerede nu i gang med at revidere kapitalkravsdirektiverne på flere punkter. Her er der et helt centralt element, nemlig at bankerne i gode tider skal lægge fra til dårlige tider. Derfor skal regnskabs- og kapitaldækningsreglerne strammes op.

Jeg mener, at der på internationalt plan er en fælles forståelse for årsagerne til finanskrisen, og at der allerede nu er iværksat vigtige initiativer, som skal forebygge, at en tilsvarende international krise opstår på et senere tidspunkt.

Kl. 15:03

Den internationale finanskrisen har haft stor betydning for de danske finansielle virksomheder. Likviditetskrisen betød sidste efterår, at danske banker fik problemer med at skaffe likviditet til driften, men det er ikke alle banker, der er blevet ramt lige hårdt. Likviditetskrisen ramte først og fremmest de banker, der har baseret deres virksomhed på et stort indlånsunderskud. De banker, der har haft balance mellem udlån og indlån eller en stabil langsigtet finansiering, har haft det lettere.

Der er også en række banker, der har haft en meget stor del af deres udlån inden for ejendomsbranchen. Den kraftige opbremsning i aktiviteten inden for denne branche og det kraftige ejendomsprisfald har fået en afgørende betydning for disse bankers overlevelsesmuligheder. Blandt disse banker er der nogle, som ikke har kunnet klare sig igennem krisen, og de er enten blevet overtaget af andre banker eller er endt hos statens afviklingsselskab Finansiell Stabilitet A/S.

I flere tilfælde har en gennemgang af lånene hos de kriseramte banker afsløret meget kritisable forhold. En meget stor koncentration af udlån til en branche og en ukritisk tro på, at prisen på fast ejendom ville fortsætte med at stige, har – kombineret med en tilfældig og lemfældig tilgang til den kontrol og risikostyring, der skulle have fundet sted – betydet, at man ikke har forhindret de værste fejltagelser.

At det er gået så galt i nogle banker og sparekasser i Danmark, skyldes ikke kun den internationale finanskrisen, men også andre faktorer.

For det første har nogle bestyrelsesmedlemmer og deres direktører ikke været deres opgave voksen. Deres kompetencer har ikke været tilstrækkelige til at kunne håndtere den vækst, som de i øvrigt selv har taget beslutning om. For det andet kan det ikke afvises, at nogle banker har jagtet kortsigtede gevinster på bekostning af længerevarende stabilitet. Her kan aktieoptions- og bonusprogrammer have skabt uheldige incitamenter for ledelsen. Derfor blev det allerede med bankpakken besluttet, at der skulle ses nærmere på den mere permanente regulering af og rammerne for den finansielle sektor. Mere konkret skulle der skabes større gennemsigtighed i forbindelse af bankernes solvens og risikoprofil, ligesom der skulle strammes op på reglerne for bankernes salg af egne aktier og anvendelse af variable lønnde.

Med kreditpakken blev det besluttet, at der skulle ses nærmere på behovet for en styrket og mere fokuseret finansiell regulering for at genvinde virksomhedernes og husholdningernes tillid til de finansielle markeder. Det skal bl.a. ske, ved at institutterne bliver gjort mere robuste. Det skal undersøges, hvilke nationale muligheder der er for at øge institutternes kapitalpolstring. Det gælder bl.a. en afdækning af, hvorvidt det gennem kapitaldækningsreglerne kan modvirkes, at pengeinstitutter i fremtidige opgangsperioder bygger deres forrentning på en overdreven og uholdbar høj udlånsvækst.

Med afsæt i bank- og kreditpakken har vi allerede iværksat en række initiativer, som skal sikre mod en uheldig risikoadfærd blandt finansielle virksomheder.

For det første skal kreditinstitutter offentliggøre deres individuelle solvensbehov, så offentligheden får indblik i institutternes finansielle styrke. For det andet er der blevet indført regler, der sikrer, at direktionsmedlemmer i finansielle virksomheder ikke må modtage en variabel aflønning, dvs. bonus, aktieoptioner eller lignende, med beløb, der overstiger 50 pct. af den faste løn. For det tredje indeholder kreditpakken et forbud mod, at pengeinstitutter udbyder lån, som er øremærket til at købe en banks egne aktier eller garantbeviser i sparekasser.

Sammen med de tiltag, som er blevet taget på internationalt plan for at styrke bankernes kapitalberedskab, er det min vurdering, at vi allerede er godt i gang – både internationalt og her i Danmark – med den gennemgang af reglerne for finansiell virksomhed, som Enhedslisten efterlyser i deres beslutningsforslag.

Forslagsstillerne foreslår også, at udvalgets undersøgelse skal omfatte myndighedernes tilsyn med den finansielle sektor; samtidig slår forlagsstillerne dog fast, at mistanke om eventuelle ansvarsdragende forhold overlades til de relevante myndigheder, og at de ikke vedrører den foreslåede undersøgelse. Givet denne afgrænsning synes jeg ikke, at det fremgår helt klart, hvad en undersøgelse af myndighedernes tilsyn i så fald skal afdække.

I Danmark er det Finanstilsynet, der fører tilsyn med den finansielle sektor, og i forhold til Finanstilsynets rolle er der allerede med sagen om Roskilde Bank foretaget en undersøgelse af Finanstilsynet og Økonomi- og Erhvervsministeriet. Samtidig er der i sagen om Roskilde Bank blevet foretaget en advokatundersøgelse, som skulle vurdere, hvorvidt der var blevet begået strafbare forhold eller der var grundlag for at anlægge erstatningssager og/eller udtale kritik mod medlemmer af bestyrelse, direktion, ledelsesteam samt intern og ekstern revision. Finansiell Stabilitet A/S vil foretage lignende undersøgelser af de enkelte pengeinstitutter, som selskabet overtager.

Endelig har sagerne om nødlidende danske banker givet anledning til overvejelser om, hvorvidt Finanstilsynet har de rigtige redskaber til at kunne gribe effektivt ind. I forbindelse med bank- og kreditpakken er der derfor tilføjet Finanstilsynet flere ressourcer og værktøjer til at styrke tilsynet med banker. Det drejer sig bl.a. om regler, som skal sikre, at Finanstilsynets vurdering af det enkelte institut i en eller anden udstrækning skal offentliggøres på institutternes hjemmeside. Derudover præciseres reglerne for ledelsesmedlemmernes egnethed og hæderlighed, så det i praksis kan blive lettere for Finanstilsynet at gribe ind og afsætte en direktør eller bestyrelsesformand, som ikke driver en finansiell virksomhed på betryggende måde.

Kl. 15:08

Finanstilsynet er endvidere ved at undersøge mulighederne for at kunne udstede administrative bøder til finansielle virksomheder. Finanstilsynet vil fremover i langt højere grad se på, hvorvidt institutterne driver deres forretning efter en holdbar forretningsmodel, frem for udelukkende at se på, om de enkelte regler hver især er overholdt. Det vil også blive præciseret i lovgivningen. Det er vigtigt at sikre, at Finanstilsynet har de nødvendige redskaber og indgrebsmuligheder. Derfor er vi allerede godt på vej til at sikre dette med de igangværende initiativer, og skulle der opstå behov for yderligere initiativer til at styrke tilsynet med de finansielle virksomheder, ja, så er jeg åben over for det.

Enhedslisten foreslår også, at undersøgelsen skal omfatte en undersøgelse af andre årsager til, at den finansielle sektor kunne bryde sammen på en måde, der har været medvirkende til den generelle økonomiske krise og medført de store bankpakker. Med hensyn til behovet for hjælpepakker til den finansielle sektor er der langtfra tale om et isoleret dansk fænomen. Der har været gennemført finansielle hjælpepakker i en lang række lande i EU, i USA og i Asien. I de tilfælde, hvor det har været nødvendigt for at afdække særlige forhold, har regeringen allerede iværksat de nødvendige undersøgel-

ser; det gælder bl.a. pantebrevsmarkedet og pengeinstitutternes salg af egne aktier. Både med hensyn til pantebrevsmarkedet og med hensyn til bankernes salg af egne aktier har undersøgelserne ført til, at reglerne vil blive skærpet og styrket, og jeg vil gerne slå fast, at hvis der viser sig nye behov for at få afdækket specifikke forhold, vil regeringen også fremover få undersøgt forholdene til bunds.

Så jeg er som sagt helt enig med Enhedslisten i, at det er vigtigt at få belyst årsagerne til finanskrisen. Det mener jeg også at vi allerede er godt i gang med. Jeg mener, at årsagerne allerede er tilstrækkelig solidt belyst med den eksisterende afdækning til, at vi nu kan fokusere vores energi på at implementere de mange initiativer, som skal forebygges, at en tilsvarende ny krise kan opstå. Og med dette udgangspunkt mener jeg ikke, at behovet eller tiden er til at igangsætte et særskilt udvalgsarbejde som foreslået af Enhedslisten i B 3.

Kl. 15:10

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

En kort bemærkning fra hr. Frank Aaen.

Kl. 15:10

Frank Aaen (EL):

Ja, vi er selvfølgelig bekendt med, at der er foregået en lang række diskussioner og undersøgelser internationalt. Der er ikke kommet så forfærdelig meget ud af det, men de er dog gennemført, også her i landet naturligvis, og det skal man jo ikke gentage. Men muligvis er der brug for at sammenfatte det i forhold til også den danske virkelighed. Der er f.eks. meget stor forskel på, hvordan aflønningssystemerne er i Danmark, sammenlignet med hvordan de er i USA. Der er altså nogle forskelle, som er så store, at vi ikke bare kan overføre, hvad der er undersøgt internationalt.

Men der er en anden ting, som jeg vil pege på. Det er, at de undersøgelser, som er foretaget vedrørende Danmark, jo er gennemført af regeringen og dens egne institutioner. Det vil sige, at det er dem, der også havde ansvaret for det, der skete, der undersøges. Derfor kunne det jo være en god idé at have nogen udefra til at komme og kigge på tingene og ikke bare lægge sig op ad de undersøgelser, regeringen selv har ansvaret for.

Kl. 15:11

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ministeren.

Kl. 15:11

Økonomi- og erhvervsministeren (Lene Espersen):

Jeg vil sige til hr. Frank Aaen, at jeg som sagt mener, at der allerede er igangsat en lang række initiativer, og jeg mener også, at der er en bred anerkendelse af, at der altså med langt, langt størstedelen af de problemer, som er opstået og har forårsaget den finansielle krise, er tale om internationale problemer.

Med hensyn til Finanstilsynets arbejde er der jo allerede med sagen om Roskilde Bank foretaget en undersøgelse af Finanstilsynet og af Økonomi- og Erhvervsministeriet. Samtidig er der faktisk også i sagen om Roskilde Bank blevet foretaget en advokatundersøgelse, som skulle vurdere, hvorvidt der var blevet begået strafbare handlinger i denne sag. Det er derfor også vores vurdering, at der er iværksat de fornødne initiativer til at få fastlagt et ansvar i de konkrete sager, hvor det har været nødvendigt. Og jeg vil meget gerne gentage, hvad jeg også sagde i min tale – men jeg sagde jo mange ting, for der er sket rigtig meget – at det klart er vurderingen, at det i de øvrige sager, der måtte komme, når Finansiell Stabilitet A/S overtager et pengeinstitut, vil være fast praksis, at der bliver igangsat en advokatundersøgelse, altså en undersøgelse foretaget af folk udefra, for at undersøge, om der kan gøres et ansvar gældende.

Kl. 15:12

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Frank Aaen.

Kl. 15:12

Frank Aaen (EL):

Jamen det anerkender jeg da. Alt andet ville også være yderst mærkeligt. Men der er et forhold mere, jeg gerne vil henlede opmærksomheden på. Det er, at krisen selvfølgelig har en international dimension, men den har også en national særegenhed. For sammenligner vi udviklingen i Danmark med udviklingen i de øvrige EU-lande, sammenligner vi udviklingen i Danmark med USA, sammenligner vi med Norge og Sverige, de skandinaviske lande, så er der det karakteristiske, at krisen startede tidligere i Danmark end i de andre lande, og den er indtil videre dybere, end den er i de andre lande, og vil formentlig også være længere end i de andre lande. Det er jo et særtræk, som jeg nok mener der var brug for at få undersøgt. Det er også en af de ting, vi gerne vil have inddraget i en undersøgelse.

Kl. 15:13

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ministeren.

Kl. 15:13

Økonomi- og erhvervsministeren (Lene Espersen):

Jeg vil sige, at selv om vi måske i Danmark har en tendens til indimellem at være lige lovlig navlebeskuende og synes, at vi er det vigtigste i verden, tror jeg nu alligevel nok, at man kan finde lande, som er i en dybere krise end den finansielle krise, som har ramt de danske pengeinstitutter, hvis man ser på, hvad der sker i USA, hvor mange banker der er krakket og gået ned, hvis man ser på, hvad der foregår i Storbritannien, og hvis man i det hele taget ser på, hvad der er foregået – i Island for at nævne et andet eksempel. Jeg mener jo, at det er en kombination af, at et bredt flertal i Folketinget valgte at udvise meget stor rettidig omhu og lederskab og gennemføre først bankpakken og efterfølgende også kreditpakken, som har været med til at sikre, at den finansielle sektor i Danmark ikke har været ramt så hårdt, som det ellers måtte have været tilfældet.

Men jeg vil sige til hr. Frank Aaen, at jeg jo sådan set grundlæggende er helt enig i, at der er ting, der er gået galt; og der er også ting, der er gået rigtig galt for danske pengeinstitutter, bl.a. fordi der ikke har været en ordentlig balance mellem indlån og udlån, og man har været meget, meget stærkt eksponeret inden for særlige brancher. Men det har vi jo forsøgt at tage hånd om med nogle af de initiativer, vi har nu, hvor vi laver en slags gabestok i form af krav om offentliggørelse af solvens og andet, der gerne skulle medvirke til at sikre, at der bliver langt større åbenhed og dermed også fokus på, hvordan bankerne fremover drives.

Kl. 15:14

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til ministeren i den her omgang. Så er det fru Tina Nedergaard som ordfører.

Kl. 15:15

(Ordfører)

Tina Nedergaard (V):

Tak for det, så blev det Venstres tur.

Enhedslisten har fremsat forslag om en undersøgelse af årsagerne til den finansielle krise, hvilket ministeren også meget fint gennemgik. Fra Venstres side har vi den opfattelse, at tanken bag i og for sig er helt i orden, og vi i Venstre støtter sådan set også principielt, at årsagen bag krisen undersøges grundigt og til bunds, for det er jo af-

gørende, at vi forbereder vores samfund på at kunne imødegå tilsvarende internationale tilbageslag i økonomien.

Men vi kan alligevel ikke støtte forslaget, da vi ikke finder, at der er behov for de beskrevne undersøgelser. Situationen er nemlig den, at man internationalt, regionalt og nationalt allerede har igangsat en lang række initiativer, hvor man allerede nu er i færd med og allerede har truffet beslutninger om en række tiltag, som skal imødegå tilsvarende situationer i fremtiden, hvilket ministeren også fortræffeligt gennemgik.

Derudover er det jo en kendsgerning, at krisen er international. Stort set alle verdens lande er bragt i krise som følge af ubalance i den globale finansielle verden. Årsagerne til krisen og dermed valg af mekanismer, som kan imødegå tilsvarende ulykkelige konsekvenser, som vi ser for folk, der går fra hus og hjem og mister deres job, vil derfor også i allerhøjeste grad skulle findes internationalt.

Vi i Venstre er derfor også tilfredse med, at der allerede er igangsat disse massive og næsten altomfattende undersøgelser og vurderinger i regi af IMF, G20 og også EU – og ikke mindst i EU. Særlig i EU undersøges de ubalancer på kapitalmarkederne, som har bidraget til eller forårsaget krisen. Der tages initiativer, som sikrer et klart forbedret tilsyn på nationalt niveau, men også i forhold til de enkelte virksomheder inden for den finansielle sektor. Der indføres forbedrede spilleregler, som sikrer samspil mellem landene og også i forhold til de forskellige internationale og nationale niveauer.

Så lægges der vægt på og sættes fokus på kapitaldækningen og soliditetskravene, hvilket jo også er helt afgørende. For der er ingen tvivl om, at forslagsstillerne har ret i den antagelse, der ligger bag, nemlig at man måske ikke har været velpolstret nok til at påtage sig de mange udlån, man så rundhåndet delte ud af, mens det gik godt med økonomien.

Alt dette gøres jo for at sikre, at finanssektoren understøtter den globale og nationale økonomi og ikke ruinerer den, sådan som den faktisk har været på vej til. Samtidig er det også vigtigt for os i Venstre, at man regionalt og internationalt modarbejder incitamentsstrukturer, som medvirker til en alt for aggressiv markedsføring, sådan som vi har set det i Danmark, men i allerhøjeste grad også med nogle udlånstyper og boliglån i USA, som jo netop i sig selv var medvirkende til, at krisen overhovedet opstod.

Der er altså rigtig meget igangsat internationalt og nationalt, og vi har også fulgt op nationalt med øgede krav i form af tilsyn i forbindelse med bankpakken og kreditpakken, og det er besluttet, hvilket ministeren gennemgik, at man i forbindelse med enhver virksomhed, som overtages af Finansiell Stabilitet A/S, skal iværksætte en undersøgelse af, hvorvidt der er foretaget noget decideret ulovligt, og at man også vil drage personen til ansvar, som har gjort noget sådant.

Vi bakker i øvrigt op om de mange initiativer, som ministeren beskrev, og som regeringen har iværksat, og vi indgår meget gerne i det videre samarbejde med de partier, der står bag bankpakken og kreditpakken.

I Venstre har vi altså intet mod intentionerne i forslaget, men vi støtter fuldt og helt op om de initiativer, der er taget, og afventer også resultaterne af dem, også de beslutninger, der er blevet truffet som følge af de internationale og regionale undersøgelser.

Vi kan desværre ikke støtte forslaget, men støtter i princippet intentionerne bag.

Kl. 15:19

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

En kort bemærkning fra hr. Frank Aaen.

Kl. 15:19

Frank Aaen (EL):

Jeg skal da starte med at takke for støtten til intentionerne i forslaget. Jeg er selvfølgelig lidt ked af, at man så når til den konklusion, at

man alligevel ikke vil støtte det. Derfor har jeg følgende spørgsmål: Hvis det nu er undersøgt, hvad er så forklaringen på, at krisen begyndte tidligere i Danmark end i USA, EU, Norge og Sverige, og at den er blevet dybere end i de lande, og at den ser ud til at ville vare længere end i de lande? Hvad er svaret på det spørgsmål, som jo dog må siges at være ret grundlæggende?

Kl. 15:20

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 15:20

Tina Nedergaard (V):

Ja, selvfølgelig er det et helt grundlæggende spørgsmål. Jeg mener alligevel, at vi har tilstrækkelig viden nu til at tilbagevise, at alt det der skulle være tilfældet, for så ville det jo i sig selv være problematisk. Men hvis vi ser på, at det startede tidligere i Danmark, så er det vel situationen i Roskilde Bank, der henvises til, som jo på det tidspunkt bredt blev opfattet, også her i Folketinget, som en isoleret situation som følge af en meget aggressiv markedsføring, hvor man havde givet udlån, som der ikke var belæg for, fordi man simpelt hen ikke kunne hente forrentningen ind på dem igen.

Det andet er jo også, at hvis vi rammes hårdere og dybere, er det måske ikke så unaturligt for en meget lille, åben økonomi, hvor vi fører en fastkurspolitik, men har en meget lille valuta, som jo også skal beskyttes. Det har effekt på vores pengepolitik.

Så vil jeg også drage i tvivl, hvorvidt vi rammes hårdere, for noget af det, der jo virkelig er bekymrende for os i Danmark, er ledighedsudviklingen. Men hvis vi ser på, hvad ledigheden ligger på i Danmark i øjeblikket i forhold til de omkringliggende lande – Spanien, USA og andre steder – kan vi se, at vi fortsat ligger meget lavt, hvad angår ledighed. Jeg når ikke mere lige nu, kan jeg se på for-
manden.

Kl. 15:21

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Frank Aaen.

Kl. 15:21

Frank Aaen (EL):

Det er jo altså vismændene, der med kurver i deres sidste vismandsrapport på side 1, så selv den, der ikke læser så langt i rapporten, vil støde ind i dem, helt klart dokumenterer – og senere bliver det uddybet med flere kurver i vismandsrapporten – at krisen her startede før end i alle de andre lande, at faldet i økonomien er væsentlig større end i de andre lande, og dermed også, og det er også det, man forudser, at kriseforløbet bliver mere langstrakt end i de øvrige lande.

Det, jeg ikke kan forstå, er, at regeringen ikke synes, at det er værd at undersøge, hvordan det kan være, for hvis ikke man ved, hvordan det kan være, at vi bliver ramt på en måde, som er anderledes end i andre lande, kan vi jo ikke forebygge, at det sker igen.

Kl. 15:22

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 15:22

Tina Nedergaard (V):

Det er rigtigt, at vi, hvis man ser på makrotallene, bliver hårdt ramt, i kraft af at regeringen fører en meget ekspansiv finanspolitik. Så hvis man ser på omslaget i den økonomiske politik fra 2008 til finanslovsforslaget, der ligger, for 2010, kan man se, at det er en af de største vendinger i finanspolitikken, overhovedet. Og hvis man tolker det, som om vi er ramt hårdere af den økonomiske krise i Danmark end andre steder, mener jeg ikke, at det er den rigtige konklusion. Jeg

mener tværtimod, at det er udtryk for, at man netop sætter hårdere ind for at imødegå krisen.

Hvorvidt krisen vil vare længere i Danmark end i udlandet, er jo alt for tidligt at spørge om nu. Men som ministeren jo også har tilkendegivet, er vi faktisk fra regeringspartierne side – i hvert fald regeringen og Venstre – villige til at se nærmere på, hvordan man undgår det her i fremtiden. Der er jo iværksat undersøgelser, og som jeg redegjorde for i ordførertalen, afventer vi også de beslutninger, som både regionalt og internationalt følger af de undersøgelser, som er iværksat. Vi er jo så langt fra til bunds i undersøgelserne, i og med at krisen ikke er overstået.

Kl. 15:23

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til ordføreren. Så er det hr. René Skau Björnsson som ordfører.

Kl. 15:23

(Ordfører)

René Skau Björnsson (S):

Tak. Vi står ind midt i en af de værste finansielle kriser i vort lands historie. Dansk økonomi er hårdt ramt på mange områder, også hårdere ramt end landene, vi normalt sammenligner os med. Hvad værre er, at det ser ud til, at der er lang vej til enden af den tunnel. Hver eneste dag er der mennesker, der mister deres arbejde. De sidste tal viser, at der i sidste måned var 300 danskere dagligt – også lørdage og søndage – der mistede deres arbejde.

For et par uger siden fik vi konjunkturvurderingen fra de økonomiske vismænd. Det var dystre beskeder, vi fik. De understregede, at vi oplever et markant tilbageslag i 2009 på alle de økonomiske områder. Alle økonomiske indikatorer peger i den forkerte retning. Vores BNP, bruttonationalprodukt, falder med 5 pct., eksporten falder med mere end 10 pct., erhvervsinvesteringerne falder med næsten 15 pct. i år, og sådan har vismændene punkt for punkt beskrevet en meget kedelig udvikling. De ser heller ikke nogen umiddelbar vending i fremtiden. Som de sagde på mødet med Finansudvalget og Det Politisk-Økonomiske Udvalg: Vi forventer kun et forkølet opsving. Det sagde de.

Det var ikke særlig opløftende, og derfor er der naturligvis brug for, at vi får gennemanalyseret, hvad det er, der er gået galt, og hvorfor vi er blevet ramt så ekstra hårdt herhjemme i Danmark, som vi er.

Det er vigtigt, at vi lærer af de fejl, der er begået, og af den manglende rettidige omhu, der har kendetegnet hele forløbet under den her finanskrisen. Der er mange spændende spørgsmål, der skal belyses i sådan en undersøgelse, som Enhedslisten foreslår her. Det er spørgsmål, som er nationale og ikke kan stilles, eller er afhængige af internationale eller udenlandske forhold, f.eks.: Hvordan kunne der opbygges så historisk stort et indlånsunderskud i den danske banksektor, uden at der skete noget? Hvordan kunne det ske, at der blev sendt rosenrøde beskrivelser af den danske finanssektor ud fra højeste sted, endda lige før det store sammenbrud? Hvordan kunne det lade sig gøre, at bankerne lånte 500 mia. kr. mere ud, end de havde stående på bankbøgerne, uden at nogen greb ind, vel at mærke? Hvor var regeringen, mens alt det her skete? Hvorfor var der ikke røde lamper, der lyste tilstrækkelig rødtovre i ministerierne, så der blev reageret?

Spørgsmålene står i kø for at blive stillet og for at blive besvaret. Vi Socialdemokrater synes, at det er en god idé at få lavet en evaluering af situationen og finanskrisen. Det må være fornuftigt at få placeret et ansvar, men det vigtigste må være, at vi skal lære af de fejl og brølere, der er begået undervejs, og sikre os, at vi ikke kommer i en tilsvarende situation igen.

Alt i alt vil jeg sige, at vi synes, at der ligger nogle fornuftige intentioner i det her forslag. Vi tror, det er en god idé at få nogle eksperter til at komme med deres vurderinger af årsagerne til og forlø-

bet af den finansielle krise. Der er så lidt med form og indhold og spørgsmål og sammensætningen af udvalget, som vi mener, der skal ses på, men intentionerne synes vi er gode, og dem støtter vi.

Kl. 15:26

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til ordføreren. Den næste er fru Colette L. Brix som ordfører.

Kl. 15:26

(Ordfører)

Colette L. Brix (DF):

Forslaget, vi behandler i dag, er en genfremsættelse. Folketinget har vist handlekraft og har taget initiativer, der har skånet Danmark for de allerværste følger af den globale finanskrisen; sammen med regeringen, Det Radikale Venstre, Socialdemokratiet og SF har vi beskyttet indskyderne mod tab og spændt et sikkerhedsnet ud under danskerne og den finansielle sektor.

Hvis vi skulle have ventet på et udvalg, var Danmark gået rabundus. Mange danskere havde mistet deres indlån i bankerne, og endnu flere havde måttet gå fra hus og hjem og havde stået uden job. Som det eneste parti har Enhedslisten ikke stemt for hverken bankpakke eller kreditpakke eller for den sags skyld for de andre initiativer, der har stimuleret økonomien og mildnet uvejret fra den globale krise. Enhedslisten har heller ikke stemt for de stramninger, der er gennemført over for den finansielle sektor, herunder skærpet tilsyn fra bl.a. Finanstilsynet.

Den krise, vi er midt i, og som er den værste krise, vi har set siden 1930'ernes store depression, er drevet af en meget voldsom international kreditkrise samtidig med en nedsmeltning i hele verdensøkonomien. Det er måske den værste økonomiske cocktail, der nogen sinde er sammensat. Det kan et udvalg jo ikke gøre noget ved.

Vi skal derimod vise handling, så Danmark så skånsomt så muligt føres gennem krisen. Det har vi gjort med bank- og kreditpakker, så det finansielle system stadig står på benene, og med vækstpakker, der har taget brodden af det økonomiske chok, som har ramt vores samfund. Vi kan ikke støtte beslutningsforslaget.

Kl. 15:28

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Der er en kort bemærkning fra hr. Frank Aaen.

Kl. 15:28

Frank Aaen (EL):

Det er korrekt, at vi har stemt imod bankpakkerne. Vi var f.eks. imod, at man, som vi kan se det ske nu, hældte milliarder af kroner ud af statskassen for at dække spekulanterne i Roskilde Bank. Det var vi imod, og det er vi imod. Vi ville have gjort noget andet, og jeg kan ikke forstå, at Dansk Folkeparti ikke også synes, man kunne have fundet klogere måder at bruge skatteydernes penge på. Vi har foreslået, at man gør noget andet, og derfor synes vi også, det er en misforståelse at tro, at man skal vente på de her undersøgelser, før man kan gøre noget. Man skal gøre noget her og nu, og så skal man lave en undersøgelse for at forebygge fremtidige kriser – det er noget ganske andet.

Det, jeg spørger til, er: Når nu man kan se et mere alvorligt kriseforløb i Danmark end i andre lande, og når Dansk Folkeparti faktisk har stemt for alle de love – skattelove, boliglove, pakkerne – som man har gjort det, er der så ikke grund til lige at vurdere, om alt det, man gjorde, var klogt?

Kl. 15:29

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 15:29

Kl. 15:32

Colette L. Brix (DF):

Jo, hr. Frank Aaen har da fuldstændig ret i, at det altid er klogt at evaluere de lovforslag, man har gennemført, og overveje, om det, man har sat i gang, er godt nok. Men hr. Frank Aaen må bare ikke lade, som om der ikke er blevet gjort noget herinde fra Folketinget, for det er der, og samtlige partier er med, undtagen Enhedslisten.

Vi har gjort alt, hvad vi overhovedet kunne, og der er jo ingen, der siger, at mulighederne er udtømt. Det kan jo være, at der kommer flere tiltag, det er der jo ikke nogen af os der ved endnu. Det er en sørgelig situation – meget sørgelig – men der er jo ikke nogen, der kan spå om fremtiden, og der er heller ikke nogen, der kan gøre noget med tilbagevirkende kraft. Derfor er vi nødt til at se fremad nu og se på, hvad der kommer af forskellige internationale analyser af, hvad der er sket, og prøve at se på de nationale tiltag, der vil komme på bordet, netop som ministeren sagde. Altså, vi er jo ligesom nødt til at have en rettesnor.

Kl. 15:30

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Frank Aaen.

Kl. 15:30

Frank Aaen (EL):

Nu er fru Colette L. Brix meget optaget af det, der sker lige nu, og det, man gør og måske vil gøre mere. Vores forslag går jo i virkeligheden mere ud på – ikke for at erstatte, at man gør noget – at se på, hvad det var, der skete, og hvordan vi undgår, at det sker igen.

Det, der skete, har Dansk Folkeparti sammen med regeringen jo et meget stort ansvar for, herunder en politik, som forgyldte bolig ejere nord for København, og som var med til at skabe en boligbølge, som er en af årsagerne til, at krisen i Danmark blev særlig voldsom. Det var også en politik, som indebar tildeling af skattelettelser til de rigeste i samfundet, som gør, at vi i dag får et kanonstort underskud på statsfinanserne og ikke har råd til nok velfærd, heller ikke til de ældre.

Var det derfor ikke værd at undersøge, om den politik, der blev ført, var med til at forstærke krisen, og hvad det så er, vi har gjort forkert?

Kl. 15:31

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 15:31

Colette L. Brix (DF):

Hr. Frank Aaen nævner altid det negative, hver gang vi taler om krisen. Han nævner aldrig nogen sinde det positive, at der blev gjort noget, at vi foretog os noget herinde fra Folketinget. Det kommer bare aldrig nogen sinde med. Det handler altid om, at det, vi alle sammen har været ude at gøre, næsten har ødelagt hele landets økonomi, og at folk er gået bankerot. Sikke noget sludder.

Tænk, hvis vi ingenting havde gjort. Tænk, hvis vi havde ladet det sejle. Tænk, hvis Socialdemokraterne, Socialistisk Folkeparti, Dansk Folkeparti, Venstre og De Konservative havde sagt: Hov, det er ikke vores bord, det må de selv finde ud af derude, lad bankerne bare gå ned, lad fru Jensens indestående på 300.000 kr., som hun har sparet op hele sit liv, bare gå kødets gang.

Jeg vil sige til hr. Frank Aaen, at sådan gør vi ikke i Dansk Folkeparti. Vi tager et medansvar, og det står vi ved, og vi går med hele vejen for at prøve at redde det her, så vi kan komme ovenpå igen, så forretningslivet kan blomstre, og danskerne kan tjene deres penge og bevare deres arbejdspladser. Det er faktisk det, det handler om.

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til ordføreren. Så er det hr. Ole Sohn som ordfører.

Kl. 15:32

(Ordfører)

Ole Sohn (SF):

Intentionerne i Enhedslistens forslag deler vi fuldt ud. Vi ville måske nok ikke selv have fremsat forslaget om, hvad årsagerne til krisen er, for de er vel egentlig ret velkendte. Jeg tror sådan set også, at Enhedslisten er klar over, hvad der er årsagen. Det er jo klassisk logik, nemlig at når markedskræfterne ikke bliver styret og tøjlet, viser grådigheden og griskheden sig ud over alle grænser, og det er sådan set det, vi har været vidne til både nationalt og internationalt. Derfor er svaret, at man får en klarere regulering af den finansielle sektor både på nationalt plan, på europæisk plan og på globalt plan. Der kan man sige, at der er et godt stykke vej endnu. Der er taget nogle få begyndende skridt med bankpakke I og II, men det er kun begyndelsen.

Jeg vil godt sige, at der selvfølgelig er forskel på – og der forstår jeg ikke helt Enhedslisten – den rolle, som den finansielle sektor har i samfundet, og den funktion et metalværksted eller Lindø Skibsværft har, for den finansielle sektor har jo fået en placering i samfundet, som gør, at de er kommet helt ind i maskinrummet, en hjerte-funktion i samfundet. Der kan man sige, at det vil være uansvarligt over for danske lønmodtagere, hvis den finansielle sektor i samfundet bryder sammen.

Derfor er det, der skete med bankpakke I og II, jo sådan set en tvungen opgave for at undgå et totalt kollaps ikke bare af den finansielle sektor, men også af titusindvis af danske arbejdspladser. Derfor var det en begyndelseserkendelse, og det synes jeg man skal rose regeringen og Dansk Folkeparti for, altså at de dog trods alt erkendte, at man var nødt til at gribe ind over for den finansielle sektor og den måde, som de havde organiseret sig på, og at de lempelser af deres spilleregler, som var kommet op igennem årene, var gået for vidt.

Jeg mener sådan set, at det her har været en øjenåbner, og at vi fra nu af skal sætte mere ind på at få – nu ved jeg ikke, om De Konservative misforstår det – en lidt mere konservativ bankdrift, sådan at den finansielle sektor bliver mere polstret, får et bedre fundament for at kunne agere, og for at undgå, at vi kaster os ud i de her vilde spekulationsprojekter, som vi har været vidne til i al for høj grad, og som er det, der har været med til at tilte en række finansielle virksomheder. Det er det ene. Og der vil SF gerne være med nationalt til at skærpe reglerne for den finansielle sektors virksomhed, men vi vil også arbejde for det på EU-plan og på globalt plan, for der findes ingen løsninger, der kun kan fungere nationalt i en globaliseret verden.

Det andet element, som Enhedslisten også ganske rigtigt peger på, er jo regeringens og Dansk Folkepartis medansvar for udviklingen. Regeringen og Dansk Folkeparti har den opfattelse, at alt det, der rammer Danmark, er noget, der kommer til os udefra, og som vi intet ansvar har for. En stor del af det er rigtigt, men når regeringen og Dansk Folkeparti har nægtet at føre konjunkturregulerende økonomisk politik, men tværtimod skubbende til udviklingen, så skubbede det jo udviklingen opad, da det gik fremad, og der skulle være flere skattelettelser, øget privatforbrug, lempelser i finansiering af boligerne, sådan at danskerne lånefinansierede deres forbrug i en grad, som ikke er set tilsvarende i Europa. Når krisen så rammer Danmark, slår den dobbelt hårdt, og derfor oplever vi en gældsætning, der eksploderer, og vi oplever en stærkt stigende arbejdsløshed og en krise, som bliver dybere og længerevarende i Danmark end i andre europæiske lande. Her har regeringen og Dansk Folkeparti et stort ansvar, som de desværre ikke har erkendt endnu, men det tror jeg de kommer til, for hvis ikke man fører sådan en konjunkturregulerende politik, puster man til ilden, og dermed skaber man også den store krise. Det er den anden lære af det.

Der tror jeg sådan set, at oppositionen samlet vil være i stand til at give nogle klare bud. Derfor vil jeg da også efterlyse over for ministeren ... Jeg vil gerne efterlyse ministerens opmærksomhed, for jeg har et spørgsmål, og det er sådan set lidt vigtigt, at ministeren også lige hører det, for det kan være om ikke til andet så til inspiration. Jeg mener sådan set, at det er regeringens hovedansvar hurtigst muligt at fremlægge en revideret 2015-plan, sådan at vi får regeringens bud på, hvordan regeringen vil foreslå, at dansk økonomi genvinder sin holdbarhed, efter at man har kørt økonomien fuldstændig i sænk. Der har regeringen et ansvar for at give Folketinget en mulighed for at få en debat, men også give vælgerne en forståelse af, hvad der skal til for at genskabe holdbarheden i dansk økonomi efter de her år med et enormt stort overforbrug.

Kl. 15:38

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Frank Aaen for en kort bemærkning.

Kl. 15:38

Frank Aaen (EL):

Det blev jo i hvert fald til, at vi nok kunne forhandle os på plads til at lave en undersøgelse af forløbet, SF og Enhedslisten sammen med Socialdemokratiet. Det lyttede jeg mig til, men det kommer vi nok ikke igennem med, og så må vi se, hvordan teksten skal være.

Men hr. Ole Sohn kritiserede Enhedslistens manglende deltagelse i bankpakkerne med de ufatteligt mange milliarder. Jeg vil sige, at vores tilgang til det var jo, at den finansielle sektor både globalt og i Danmark består af en efter min opfattelse enormt skadelig og i hvert fald uproduktiv spekulationssektor og en fornuftig sektor, som vi alle sammen har brug for, når vi skal have penge i banken og låne lidt, og som virksomhederne også har brug for. Det, vi plæderede for i hele forløbet, var, at den fornuftige del, som vi har brug for, ville vi hjælpe, men vi ønskede ikke at finansiere spekulanternes tab, og det er jo det, der sker i øjeblikket i Roskilde Bank. Her fosser milliarderne ud af skatteydernes lommer til at dække den spekulation, den bank gennemførte.

Kl. 15:39

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 15:39

Ole Sohn (SF):

Det er klart, at hvis den ledelse, der er sat ind i Roskilde Bank, kunne finde på at realisere tabene i dag, har jeg ikke nogen grund til at betvivle, at det er i nærheden af 4 mia. kr., men jeg kan da ikke i min vildeste fantasi forestille mig, at de vil realisere tabene nu. Der står jo boliger, som man selvfølgelig ikke sælger på nuværende tidspunkt, men venter, til boligpriserne ændrer sig. Roskilde Banks egne aktier er væk, men der kunne være en anden del af aktieporteføljen, som genvinder noget luft, og dermed bliver tabene jo ikke så store. Det er jo alt for tidligt at sige.

Men det, der er hele pointen, er, at hvis den finansielle sektor bryder sammen i et samfund, er det ikke spekulanter, der bliver de store tabere. De taber nogle penge, og godt for det, men de store tabere er jo ganske almindelige lønmodtagere, som mister deres job, og det synes jeg da er en katastrofe. Her må vi bare erkende, at den finansielle sektor har fået en sådan nøglerolle i samfundet, at det vil være samfundsmæssigt uansvarligt at sige: Vi tror, vi kan knalde nogle spekulanter alene og redde alt andet. Det lader sig ikke gøre.

Kl. 15:40

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Frank Aaen.

Kl. 15:40

Frank Aaen (EL):

Nu er det jo banken selv, der beregner, hvad der er tabt. Det er foreløbig 10 mia. kr., og når man så afskriver aktiekapitalen og andre poster, er der altså et nettotab, som skatteyderne skal betale, på foreløbig 4 mia. kr., og det sådan set et relativt stort beløb.

Det, man gjorde i Roskilde, og som SF desværre var med til, var jo sådan set det modsatte af det, Enhedslisten foreslog. Man gjorde det i Roskilde, at alle de fornuftige dele af Roskilde Bank – de, der var sunde, og som der var brug for i samfundet – solgte man fra til nogle andre banker, hvorimod alt det, der var spekulationsresterne og de store udgifter, beholdt staten, og det er jo det, der er så forkert. Det, der er penge i, privatiserer man, og det, der er tab i, nationaliserer man. Det var lige præcis det, der skete i Roskilde, og derfor gik vi imod.

Kl. 15:41

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 15:41

Ole Sohn (SF):

Jeg vil godt gentage, at hvis man realiserer tabene nu, bliver det 4 mia. kr., men det gør man forhåbentlig ikke. Noget andet er så, at hvis man ser på bankpakke II, er den jo – det må man måske ikke sige højt – indtil videre en knaldhamrende god forretning for staten, så når regnestykket gøres op, er jeg såmænd ikke sikker på, at der er nogen, der taber penge ved det.

Hele pointen var, at der skulle findes nogle penge, der kunne stilles til rådighed for den finansielle sektor, og som staten så kom til at tjene penge på, for at imødegå nogle af de tab, som alle vidste ville komme. Når det samlede regnebræt gøres op, er jeg ikke sikker på, at det bliver nogen dårlig forretning for staten, men i virkeligheden synes jeg, det er en detalje, selv om det er mange penge, vi snakker om, i forhold til det, der blev helt afgørende. Og det er, at man får et bedre samfundsmæssigt greb om den finansielle sektor, sådan at man fremmer bankernes investeringer i de produktive dele af erhvervslivet og hæmmer de mere spekulative investeringer. Vi skal jo kanalisere pengene derhen, hvor vi kan være med til at understøtte nye vækstområder og nye arbejdspladser og dermed det, der er fundamentet for samfundets fremtid.

Kl. 15:42

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til ordføreren. Så er det hr. Mike Legarth som ordfører.

Kl. 15:42

(Ordfører)

Mike Legarth (KF):

Tak, hr. formand. Enhedslisten foreslår, at der inden den 1. maj 2010 skal fremlægges en foreløbig rapport om årsagerne til den finansielle krise. Det nævnes af Enhedslisten, at formålet med udvalgets arbejde er at kortlægge årsagerne til den finansielle krise med henblik på at undgå gentagelser. En stor del af de emner, som ønskes behandlet i udvalgets undersøgelse, er allerede afdækket i andet regi. Baggrunden for finanskrisen har i høj grad været international – det tror jeg vi alle kan være enige om. Det er derfor også på internationalt plan, der skal ses på de bagvedliggende årsager til krisen, og det er dér, der skal findes løsninger for at undgå fremtidige kriser.

Finanskrisen har givet anledning til analyser, drøftelser og tiltag i en række internationale fora som EU, IMF og G 20, og der er alle steder bred enighed om, at krisen udsprang af globale ubalancer og en manglende fundamental forståelse for, hvordan prisen på risiko skal fastsættes. Krisen har også vist, at der er svagheder i kapital-

dæknings- og regnskabsreglerne, som skal sikre, at kreditinstitutterne er tilstrækkeligt polstrede til også i fremtiden at imødegå kriser. På globalt plan er der samtidig ved at blive set nærmere på, hvad finanskrisen giver anledning til af behov for ændringer i den finansielle sektor. En lang række initiativer er sat i gang for at styrke reguleringen af og tilsynet med de finansielle virksomheder; det drejer sig bl.a. om at styrke tilsynet med sektoren, og det skal ske ved at etablere et europæisk organ, som skal overvåge risici i det finansielle system. Samtidig etableres der et europæisk finanstillsynssystem, der skal styrke samarbejdet mellem de nationale finanstillsyn, fremme harmoniseringen af reglerne og forbedre reglerne for kapitaldækning. Det skal også sikre, at pengeinstitutterne opbygger mere solide stødpuder i gode tider til at modstå tab i dårlige tider og mindske tilskyndelsen til at løbe overdrevne risici via løn- og bonussystemer eller til et overdrevent fokus på kortsigtede resultater på bekostning af virksomhedernes langsigtede overskud og overlevelse.

Under finanskrisen er en række danske pengeinstitutter kommet i klemme. Det skyldes ikke kun finanskrisen, men også at de institutter, som er kommet i problemer, har ført en lemfældig kreditpolitik over for bl.a. ejendomsinvestorer. De nødlidende pengeinstitutters problemer har selvklart givet anledning til at overveje, om der er forhold i reguleringen og tilsynet med den finansielle sektor, som bør ændres. Derfor blev det allerede med bankpakken besluttet, at der skulle ses nærmere på den fremtidige mere permanente regulering af rammerne om den finansielle sektor. I forlængelse af det blev det med kredittakken besluttet, at der skal ses nærmere på, hvordan institutterne fremadrettet kunne blive mere robuste, herunder hvilke nationale muligheder der er for at øge institutternes kapitalpolstring.

I Danmark er det Finanstillsynet, der fører tilsyn med den finansielle sektor, og i forhold til Finanstillsynets rolle er der allerede med sagen om Roskilde Bank foretaget en undersøgelse af Finanstillsynet og Økonomi- og Erhvervsministeriet. Samtidig er der i sagen om Roskilde Bank blevet foretaget en advokatundersøgelse, som skal vurdere, hvorvidt der er begået strafbare forhold, eller om der var grundlag for at anlægge erstatningssager og/eller udtale kritik af medlemmerne af bestyrelse, direktion, ledelsesteam samt intern og ekstern revision. I enhver sammenhæng, hvor de pengeinstitutter kommer under finansiell stabilitet, har vi pålagt os selv, at de skal udsættes for den her undersøgelse for at se, om direktionen kan udsættes for kritik.

Så kan jeg se, at min taletid er ved at være ovre, og så må jeg jo lade det være op til hr. Frank Aaen og Enhedslisten at stille supplerende spørgsmål.

Kl. 15:47

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Hr. Frank Aaen for en kort bemærkning.

Kl. 15:47

Frank Aaen (EL):

Kan jeg gøre noget godt for De Konservative, så gør jeg det selvfølgelig altid. Vi har altså en situation, hvor arbejdsløsheden buldrer i vejret, hvor statens underskud kommer i nærheden af 100 mia. kr. bare ét år, og så må man selvfølgelig stille det spørgsmål, hvordan det er kommet dertil.

Så har jeg forstået på det, hr. Mike Legarth sagde, at det meste var kommet til os fra udlandet, og så var der nogle bankdirektører, der havde været uansvarlige, og så var måske nogle embedsmænd, der ikke havde ført ordentligt tilsyn. Har regeringen overhovedet ikke gjort noget forkert i det forløb? Er der slet ingen anledning til at overveje, om noget af det, regeringen har gjort eller ikke gjort, skulle have været anderledes?

Kl. 15:48

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Ordføreren.

Kl. 15:48

Mike Legarth (KF):

Det her er jo et tilbagevendende spørgsmål fra hr. Frank Aaen, og hver gang stiller jeg det modsprogs spørgsmål, at hvis der er enkelte ting, bestemte retninger, som hr. Frank Aaen tænker på, så bedes han præcisere, hvad det er, han synes, at den her regering har gjort forkert, og så skal vi diskutere den enkelte sag.

Så vil jeg bare generelt sige, at i løbet af de 2 år, hvor Danmark har gennemgået den nok største krise, som de fleste af os, der er til stede her, kan huske, kan det da godt være, når vi er kommet igen den og evaluerer tingene, at der kan være ting, der kunne have været gjort anderledes, men jeg er ikke bekendt med, at nogen af de handlinger, vi har foretaget os her i Folketingssalen, altså alle de tiltag og alle de stramninger af krav osv. osv., vi har gennemført for at sørge for, at Danmark kommer nænsomt og skånsomt igennem krisen, har været forkerte, ikke i min optik.

Kl. 15:49

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Hr. Frank Aaen.

Kl. 15:49

Frank Aaen (EL):

Tak for erkendelsen af, at der teoretisk set godt kunne være sket noget forkert. Det er ifølge De Konservative ret utænkeligt, men det var alligevel en lille åbning, og den kvitterer jeg da for.

Når man nu ikke har kunnet få øje på noget, der måske er gjort forkert, og i hvert fald ikke er ret ivrig efter at få det blotlagt – sådan synes jeg at jeg kan høre det – var det så ikke en rigtig god ting at få nogle uafhængige til at kigge på forløbet? Så kan de jo give hr. Mike Legarth ret i, at regeringen har gjort alt det, den skulle, til rette tid og til og med kryds og slange, som det hed i gamle dage, eller de kan – det kan selvfølgelig også ske – give hr. Frank Aaen ret i, at der i stedet for kunne være gjort det og det og det. I stedet for, at vi flere gange skal stå her, hvor jeg siger, at regeringen har gjort meget galt, og hvor regeringen siger, at den ikke lige ved af, at den har gjort noget galt, var det så ikke en god idé at få nogen til at kigge på det?

Kl. 15:50

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Ordføreren.

Kl. 15:50

Mike Legarth (KF):

Hvis regeringen ikke havde gjort noget, eller hvis et bredt flertal i Folketinget ikke havde gjort noget, er det rigtigt, at det ville være en god idé. Men sagen er jo, at der er iværksat et hav af undersøgelser, der er rapporter, og vi har brugt stort set hele vores vågne tid til at forholde os til den krise, der er skyllet ind over os, for at finde ud af, hvad vi kan gøre for at dæmme op for, at en tilsvarende krise en anden dag skal skylle ind over os.

Der har jo allerede af de foregående ordførere været redegjort for Bankpakke I og II, realkreditobligationer, forlængede momsfrister, stramninger af Finanstillsynets rolle osv. osv. Vi har jo allerede søsat en lang række tiltag, der forbedrer vores muligheder for at dæmme op for det i fremtiden, og den proces vil fortsætte, for det er da klart, at vi ikke kan lukke øjnene for nogen af de problemstillinger, der har gjort, at vi er havnet, hvor vi er. De steder, hvor der kan gøres noget for at rette op på det, skal vi selvfølgelig gøre det, men den proces er i gang. Den er selvfølgelig først og fremmest international, for det

her er ikke et dansk problem. Vi skal først og fremmest se på at få løst problemet internationalt, men vi skal selvfølgelig også se i vores egen baghave og få foretaget de justeringer og tilpasninger, der er nødvendige. Og det vil ske.

Kl. 15:51

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til ordføreren. Den næste ordfører – gætter jeg på – er fru Marianne Jøved fra Det Radikale Venstre.

Kl. 15:51

(Ordfører)

Marianne Jøved (RV):

Tak. Det er ganske rigtigt.

I Det Radikale Venstre har vi forståelse for Enhedslistens forslag, selv om vi ikke kan støtte det. Jeg vil godt pointere, at vi er enige i, at krisen kom tidligere i Danmark end andre steder, og at den er dybere i Danmark end andre steder, og jeg vil minde om, at den daværende statsminister, Anders Fogh Rasmussen, i oktober 2008, for et år siden, stod på den her talerstol og fortalte vidt og bredt med stolthed i stemmen, at dansk økonomi var noget af det stærkeste i denne verden. Men allerede på det tidspunkt – kan vi se i dag – var krisen på vej på en sådan måde, at regeringen har talt imod bedre vidende på det tidspunkt, og vi kan se det ved, at vi havde et overskud på 65 mia. kr., og det overskud er nu blevet vendt til et underskud på minimum 90 mia. kr. Det er en kæmpeforskel på meget, meget kort tid.

Jeg kan så trøste hr. Frank Aaen og Enhedslisten med, at min erfaring er, at der vil komme et hav af analyser af det her fra internationalt hold, uanset hvad den danske regering og flertallet i Folketinget gør eller ikke gør. Man kan ikke gemme sig i det her samfund længere.

Jeg vil i øvrigt også henvise til en analyse i Valutafondens rapport fra april i år, som er meget interessant, og hvis man sammenholder det med konklusionerne, kan man se, at Valutafondens analyse er skarpere end konklusionerne. Det er bare en venlig læsehenvielse.

Så har vi jo en uafhængig instans i Danmark, Det Økonomiske Råd, som er uafhængigt af Folketingets flertal og af andre politiske instanser, og de har jo påpeget i deres seneste rapport, at det nominale skattestop og fastlåsnings – som det nu er sket her i Danmark – af ejendomsværdibeskatningen har gjort boligboblen i Danmark meget, meget mere alvorlig, end den behøvede at være, fordi de to økonomiske faktorer ikke har fået lov til at virke på den afdæmpende måde på konjunkturudsvingene, som de ellers er beregnet til at gøre. Det vil sige, at forbrugerne oplever et formuetab, og det påvirker selvfølgelig fornuftigt nok – set med forbrugernes øjne – deres opfattelse af, hvad de har af muligheder for privatforbrug. Og det hjælper SP-midlerne og skattelettelserne i de kommende år ikke på; tværtimod øger det Danmarks underskud.

Regeringen gør ikke noget. Den nægtede at gøre noget, den forsøgte faktisk at gøre noget i de gode tider, hvor det ville have været klogt at fortsætte reformarbejdet på arbejdsmarkedet og andre steder i vores samfund, og nu, hvor det er galt, nægter regeringen at gøre noget, *fordi* der er krise.

Jeg spekulerer på, hvad den daværende statsminister, Poul Schlüter, ville have bedrevet, hvis han havde haft den samme holdning i efteråret 1982, da han overtog ansvaret for en dansk økonomi, der var på vej i stærk fart i den forkerte retning. Tænk, hvis han havde sagt: Vi gør ikke noget, så længe der er krise. Tænk, hvis den senere statsminister Poul Nyrup Rasmussen havde sagt det samme i 1993, hvor vi havde en alvorlig krise. Heldigvis var der ingen af de to, der gjorde det. De tog ansvaret på sig og lavede de reformer, der skulle til, for at vi fik mere styr på den økonomiske udvikling og beskæftigelsen i Danmark.

Nu er vi i en situation, hvor der er tre kriser, der rammer Danmark, tre dybt alvorlige kriser: en gældskrise, som der ikke er nogen udsigt til at regeringen vil gøre noget ved, den håber bare; en oliekrise, fordi indtægterne fra Nordsøen hører op inden ret mange år og vi stadig væk er dybt afhængig af olie; og som det tredje en konkurrenceevnekrise, som er dybt alvorlig.

Så kan man selvfølgelig diskutere frem og tilbage, hvad årsagen til det her er, og for mig at se er det politiske forsømmeligheder i stor udstrækning. I hvert fald er det regeringens og regeringsflertallets ansvar, at vi er havnet i en dybere krise, end vi burde være.

Jeg vil foreslå, at man, eftersom Enhedslisten ikke får flertal for sit forslag, overvejer, om man i Det Politisk-Økonomiske Udvalg kan lave en høring, der belyser nogle af de her ting, og hvis ikke det kan lade sig gøre, fordi et flertal vil blokere for det, vil jeg give tilsagn om, at Det Radikale Venstre gerne vil være med til at lave en partimæssigt funderet høring om disse forhold. Jeg synes, at vi selv kan tage initiativer, hvis ikke vi har en ansvarlig regering, der vil bidrage til en opklaring af de problemstillinger, Danmark er havnet i.

Kl. 15:56

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til ordføreren. Så er det hr. Villum Christensen som ordfører.

Kl. 15:56

(Ordfører)

Villum Christensen (LA):

Tak for det. Jeg har faktisk lyst til at sige, at jeg er stort set hundrede procent enig i analysen fra hr. Frank Aaen. Det er hævet over enhver tvivl, at vi kom før ind i krisen, at vi kommer dybere ned i krisen, og at det også varer længere tid, inden vi kommer ud af den igen. Jeg er derimod ikke enig i, at vi nødvendigvis skal lave en specifik undersøgelse af årsagerne til det her. Det er stort set udelukkende det, hele den nationaløkonomiske sagkundskab beskæftiger sig med. Om vi taler om Nationalbanken, om vismandsrapporterne, lige meget hvor vi kigger hen, er det jo mere eller mindre direkte eller indirekte de her forhold, som bliver vendt.

For vores vedkommende har man egentlig heller ikke nødig at undersøge særlig meget mere. Det står forholdsvis klart i mit hoved, hvad de afgørende faktorer er, nemlig det forhold, at regeringen selvfølgelig har ført en alt for lempelig kreditpolitik. Det har været alt for nemt at låne penge, og jeg er hundrede procent enig i fru Marianne Jøveds analyse, som går på, at også mulighederne for at låne på boligmarkedet har været alt for gode. Det siger jo sig selv, at hvad der kommer let, går let. Den medicin har vi jo smagt, så det batter, må man sige. Det tror jeg også at regeringen vil lære af. Man kan jo ikke slå op i en eneste nationaløkonomisk analyse, uden at den cirkler om de samme elementer. Så derfor har vi såmænd ikke nødig at lave nogen stor undersøgelse på det her område.

I forhold til hvad der så er sket efterfølgende, vil jeg sige, at jeg synes, at regeringen har været meget omhyggelig og har gjort tingene rettidigt. Lige så lidt rettidigt omhu man udviste, da man lempede kreditpolitikken og finanspolitikken, da det gik godt, lige så kraftfuldt synes jeg faktisk regeringen langt om længe handlede, så snart krisen var oppe over, men der var det selvfølgelig også for sent. Det kan vi jo se.

Men det ender med, at jeg er nødt til sige til hr. Frank Aaen, at selv om jeg er enig i analysen, synes jeg altså ikke, at der er behov for at lave en selvstændig undersøgelse. Vi kender godt baggrunden. Tak.

Kl. 15:58

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til ordføreren. Så er det ordføreren for forslagsstillerne, hr. Frank Aaen.

Kl. 15:59

(Ordfører for forslagsstillerne)

Frank Aaen (EL):

Jeg vil starte med at takke Socialdemokratiet, SF og De Radikale, der mener, at der er noget at undersøge, og som i varierende grad så også har bakket op om det forslag, vi har fremsat. En lillebitte tak til hr. Villum Christensen, som dog sagde, at der var nogle årsager, hvor vi langt hen ad vejen er enige. Hr. Villum Christensen mener så, at de er afdækket. Jeg kunne godt tænke mig en bedre afdækning, ikke mindst en kollektiv afdækning, altså at det ikke bare er min politiske opfattelse eller Liberal Alliances politiske opfattelse, der præger, men at det måske kan vise en lidt mere ekspertdomineret opfattelse af, hvad der var krisens årsager.

Fru Marianne Jelved nævnte, at hvis ikke der kunne blive enighed om at lave en undersøgelse, så kunne Det Politisk-Økonomiske Udvalg, som jeg i parentes bemærket er formand for, stå for en høring. Til det vil jeg sige, at vi på sidste udvalgs møde har besluttet at lave et ekspertmøde internt i udvalget i første omgang her i november, som vi er ved at prøve at lave et program til, og som vi håber vi kan blive enige om. Og jeg er faktisk indstillet på, når vi har haft en eksperthøring, at overveje, om ikke vi skulle lave et arrangement for offentligheden, hvor vi inddrog flere mennesker og flere organisationer og lavede en egentlig høring om sagen. Men for at være sikker på, at vi har et godt grundlag for at lave sådan en høring, starter vi med et ekspertmøde. Så det vender vi tilbage til.

Regeringen og Dansk Folkeparti har jo sagt klart nej til at lave en sådan undersøgelse. Det forstår jeg i grunden godt, for hvis man lavede en sådan undersøgelse, hvor man også kiggede på, hvad danske myndigheder og den danske regering har gjort, så vil man jo i den internationale målestok, men ikke mindst i den nationale målestok kunne forvente, at der kommer kritik af den måde, regeringen har ageret på i sin økonomiske politik og ikke mindst i forhold til boligpolitikken, som var med til at lave en boligboble, der er en stor del af krisen, og som har ramt Danmark særlig hårdt. Men der er også den politik, man har ført i forhold til den finansielle sektor, hvor alt jo ikke er internationalt reguleret, men hvor man også har nationale muligheder for at tage stilling til, hvad det er, der sker – om det, der sker, er hensigtsmæssigt.

Så kan man tilføje, hvilket fru Marianne Jelved også lige var inde på, det med den lalleoptimisme, som man bare kørte videre på, selv om det også internationalt var klart, at krisen var under udvikling. Men man blev bare ved med at sige: Huhej, hvor det går, vi er verdensmestre. Men statsministeren var jo så heldig at træde af pladsen, før krisen rigtig foldede sig ud. Og det er der selvfølgelig ikke nogen sammenhæng i, det er jeg med på.

Så vil jeg sige, at vi altså har en krise, der er den mest omfattende siden 1930'erne. Alle lande er mere eller mindre berørt. Det er ikke bare grupper af lande, hvilket vi tidligere har set. De fleste brancher er berørt. Det er ikke bare en it-boble. Det er en international krise, som godt nok blev sat i gang på det finansielle marked i USA, hvor det virkelig tog fart, men det var i virkeligheden i gang lidt tidligere. Men ud over det internationale så har vi altså også nogle nationale særtræk, og man kan ikke bare sige, at krisen er kommet fra udlændet.

Forklaringen skal findes i flere elementer, både internationalt og nationalt. Jeg tror godt, jeg vil starte med at nævne – for vi ved jo også, at der er tilbagevendende mindre kriser i kapitalismen, det er en del af kapitalismens lovmæssighed – at det, vi ser i øjeblikket, er et resultat af, at den finansielle sektor både i Danmark og internationalt er eksploderet i størrelse. Det er en stadig større andel af samfundets profitter, der er havnet hos de finansielle virksomheder. Man kan jo sige meget om almindelige virksomheder, der producerer ting eller ydelser. Det gør de jo for at sælge, og der er en eller anden form for samfundsnytte i det, de laver. Men det, den finansielle sek-

tor laver, som jeg sagde før, er jo bare papirer, som man sælger til hinanden, og hvor en spekulant måske snyder en anden. Men der skabes ikke egentlig samfundsnyttig værdi. Og det er den sektor, der ikke skaber egentlig samfundsnyttig værdi, der er eksploderet i ekstrem grad og har tilranet sig en stærkt voksende andel af den fortjeneste, det overskud, der produceres i samfundet.

Det er en del af årsagen til, at vi har krisen nu. Man betjente sig jo bl.a. af de her fantastiske afledte finansielle instrumenter, derivater, som de også kaldes, som på deres højdepunkt nåede et omfang af spekulationspapirer på 625 tusind milliarder dollar. Og for dem, der ikke lige ved, hvad det tal dækker over, svarer det til, hvad hele verden producerer på 10 år. Det er altså en ufattelig spekulationsboble. Det er bare et af flere andre instrumenter, som man tog i anvendelse, og som har været med til at drive tingene langt over kanten, og det var sammenbruddet i det cirkus, der er en meget stor del af forklaringen.

Kl. 16:04

Der var den danske finansielle sektor jo ganske aktiv. Altså, jeg mener, at hos Lehman Brothers tabte Danske Bank penge. Også på Madoff, den store spekulant i USA, der drev sit pyramidespil til 281 mia. kr., tabte Danske Bank og andre penge. Altså, de var jo med på alle de der karruseller, som så viste sig at være mere eller mindre snyd. De udlånte flere hundrede milliarder mere, end de havde i indskud, og derfor var de ude at låne i udlandet.

Bare som et lille kuriosum: Lidt efter at bankpakke II var udstedt, hvor staten og skatteyderne i Danmark garanterer for ethvert beløb, nogen dansk bank låner i udlandet, tog Danske Bank så lige en tur til USA, til nationalbanken derovre, og spurgte, om den ikke lige kunne låne 170 mia. kr., som vi garanterer for, og som banken ikke skulle bruge til at lave virksomheder for – ikke skulle låne ud til produktive formål i Danmark – men som den alene skulle bruge for at kunne at afdække nogle af de spekulative forretninger, som banken har, og som den i øvrigt taber enorme beløb på. Det er den ene ting.

Den anden ting er etableringen af de finansielle supermarkeder. Hvor en bank før var en bank, er en bank nu både bank, forsikrings-selskab, pensionsselskab, kreditforening, værdipapirhandel, forretningspekulant og alt muligt andet, altså en kæmpemæssig butik, hvor problemer i den ene del jo automatisk smitter af på dele i den anden del, og hvor den enkelte institution bliver så kæmpestor, at man ikke fra samfundets side kan gøre, som man gør inden for alt andet erhvervsliv, nemlig lader en virksomhed, som ikke kan tjene penge nok til at overleve, gå ned. Det er skidt for dem, der mister deres arbejde, men det er ikke en katastrofe for samfundet. Det er oplagt, at hvis Danske Bank, Nordea eller nogle af de andre går ned, er det en katastrofe for samfundet. Det er jo derfor, vi også hver gang i den debat har sagt, at når der er tale om at lave redningspakker til banker, var vi til enhver tid villige til at gå ind og redde den sunde, fornuftige del af en bank, men at vi ville skære spekulationsdelen fra, for den er der ikke brug for, den er overflødig, den er unyttig, den er skadelig – og i hvert fald skal skatteyderne ikke betale for den.

Det er det skel, vi har prøvet at lægge ind hver eneste gang, og som vi desværre ikke er kommet igennem med, og derfor står danske skatteydere i dag og har garanteret indskud i danske banker eller lån til danske banker i et omfang af 3.000 mia. kr., så det er ikke småpenge, vi taler om. Så ved jeg godt, at banker og andre siger, at det nok giver overskud. Det vil jeg gerne se, før jeg tror det. Det med at lave disse finansielle supermarkeder og gøre dem så store, som de er blevet, er også en del af krisen.

Vi har været inde på det nogle gange undervejs, nemlig boligboblen, som jo blev skabt ved, at man indførte skattelettelser til dem, der har de dyreste huse nord for København, og som har været med til at drive priserne op, også i dele af Århus og Aalborg og i Odense – selv om jeg ikke lige kender boligmarkedet i Odense – altså i de sto-

re byer. Det var også med til at skabe en boligbølge, som var med til at skabe et lånefinansieret forbrug af enorme dimensioner, og det, at det er faldet sammen nu, er også med til at forstærke krisen.

Nu har jeg før sagt, at krisen kom før til Danmark end til andre lande, er blevet dybere i Danmark end i andre lande, har været længere i Danmark end i andre lande, og at privatforbruget, som ellers er regeringens store gimmick for at få gang i økonomien, er faldet mere end i andre lande. Altså, der ikke nogen af de centrale faktorer, hvor det ikke er gået værre i Danmark end i andre lande, og alligevel siger man: Vi gør alt det, som er nødvendigt – o.k., med tilføjelsen, at man måske vil gøre noget mere, hvis det kommer dertil. Men det, der er det forunderlige, er, at man ikke ønsker at undersøge, hvorfor det er gået værre i Danmark.

Altså, hvorfor er vi, der for kort tid siden havde verdens stærkeste økonomi, endt med at have en så miserabel økonomi på de centrale faktorer og en værre økonomi end andre lande? Det burde man undersøge, men det vil man ikke, for så kommer regeringens og Dansk Folkepartis eget ansvar frem i lyset, og det er selvfølgelig det, man siger nej til i dag. Men jeg tror, at jeg kan sige med sikkerhed, at når vi efter næste valg får et nyt flertal i Folketinget og en ny regering, vil der også komme en undersøgelse af det forløb, vi lige nu er igennem.

Det næste punkt på dagsordenen er:

9) 1. behandling af lovforslag nr. L 53:

Forslag til lov om ændring af lov om valg til Folketinget. (Ændring af reglerne om boliger til folketingsmedlemmer m.v.)

Af Thor Pedersen (V), Mogens Lykketoft (S), Søren Espersen (DF), Holger K. Nielsen (SF) og Helge Adam Møller (KF).
(Fremsættelse 30.10.2009).

Kl. 16:09

Forhandling

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Jeg giver ordet til ordføreren for forslagsstillerne, hr. Thor Pedersen.
Kl. 16:09

(Ordfører)

Thor Pedersen (V):

Tak. Realiteterne bag L 53 er drøftet i Udvalget for Forretningsordenen og med gruppeformændene gennem lang tid. Og det, der skal oplyses her, er, at lovforslaget har til formål at sikre det formelle grundlag for, at Folketinget kan stille en supplerende bolig til rådighed for medlemmer af Folketinget. Man kan også i dag med de eksisterende regler stille en supplerende bolig til rådighed, men i dag er det undtagelsen, fremover bliver det hovedreglen – det er derfor, vi lovgiver.

Dermed skabes der mulighed for, at nyvalgte medlemmer med længere rejsetid kan koncentrere sig om det politiske arbejde fra første dag i Folketinget, når de er nyvalgt, i stedet for at de først skal finde bomuligheder. Jeg kan oplyse, at tilsvarende boligordninger bl.a. findes for medlemmer af den svenske Riksdag og for medlemmer af det norske Storting.

Forslaget indebærer, at Folketinget kan stille en supplerende bolig vederlagsfrit til rådighed for et medlem, hvis den samlede rejsetid mellem bopælen og Folketinget gør det rimeligt, at medlemmet overnatter i København. Ordningen erstatter således den hidtidige refusionsordning, hvor Folketinget i dag refunderer medlemmernes

konkrete udgifter til en supplerende bolig inden for et maksimumbeløb.

Den personkreds, der kan få stillet en bolig til rådighed, svarer således til den personkreds, som efter de gældende regler er omfattet af refusionsordningen. Det er hensigten, at der ved den nærmere udmøntning af ordningen i bekendtgørelsesform vil blive taget højde for den eksisterende praksis, således at også medlemmer med bopæl på Sjælland vil få mulighed for at få stillet en bolig til rådighed i situationer, hvor medlemmets rejsetid til Folketinget svarer til rejsetiden for medlemmer med bopæl uden for Sjælland.

Den hidtidige ordning udfases gradvis. Nye medlemmer kan dog komme ind under den eksisterende refusionsordning, såfremt Folketinget ikke kan stille en bolig til rådighed. Og folketingsmedlemmer, der før dette lovforslags ikrafttræden modtager godtgørelse for boligudgifter, kan fortsætte på den nuværende refusionsordning.

Den nye boligordning indebærer etableringsomkostninger og afledte omkostninger, men på sigt forventes de nye omkostningstyper at blive modsvaret af de akkumulerede besparelser på refusionsomkostningerne under den hidtidige ordning med besparelse til følge.

Ved samme lejlighed stiller vi forslag om, at folketingsmedlemmer kan få godtgjort udgifter ved kørsel i egen bil i stedet for at få godtgjort udgifter ved kørsel i taxa og dermed bidrage til at reducere Folketingets samlede udgifter til medlemmernes indenlandske transport. For forslaget indebærer, at et medlem kan vælge at få udbetalt en godtgørelse, som er fastsat af Skatterådet, jævnfør ligningslovens § 9 B, ved kørsel i egen bil ved befordring mellem bopælen og den for medlemmet mest hensigtsmæssige offentlige transportforbindelse til og fra Folketinget, i stedet for at man får betalt en taxa.

Jeg skal her takke for den brede tilslutning, der er i Folketingets partier til, at vi får gennemført ordningen, og ser også frem til udvalgsbehandlingen i Udvalget for Forretningsordenen.

Kl. 16:13

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak for det.

Da der ikke er flere, som har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Udvalget for Forretningsordenen. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget

Det næste punkt på dagsordenen er:

10) 1. behandling af lovforslag nr. L 7:

Forslag til lov om ændring af lov om uddannelsen til studentereksamen (stx) (gymnasieloven), lov om uddannelserne til højere handelseksamen (hhx) og højere teknisk eksamen (htx) og lov om uddannelsen til højere forberedelseksamen (hf-loven).

(Lempelser for begyndersprog og naturvidenskabelige fag, færre timer i almen studieforberedelse, skarpere profil i studieområderne, færre prøver og lempelser for valgfag i hf m.v.).

Af undervisningsministeren (Bertel Haarder).

(Fremsættelse 08.10.2009).

Kl. 16:13

Forhandling

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Forhandlingen er åbnet. Fru Sophie Løhde som Venstres ordfører.

Kl. 16:14

Kl. 16:17

(Ordfører)

Sophie Løhde (V):

Lovforslaget, vi nu behandler, indeholder som bekendt en række ændringer af de gymnasiale uddannelseslove på baggrund af det forlig, som samtlige partier på nær Enhedslisten og Liberal Alliance i april 2009 indgik aftale om vedrørende justeringer af gymnasireformen fra 2005.

Begrebet reform bliver jo ofte anvendt i mange forskellige sammenhænge, men bliver ikke desto mindre i almindelig sprogbrug ofte tillagt betydning som tiltag for ændringer til det bedre. Og hvis den tydning af begrebet er korrekt, må man jo sige, at en reform – og reformen i sig selv – vil medføre betydelige fremskridt for ændringer til det bedre. Det er i hvert fald, hvad vi i Venstre mener at vi med endnu en justering af gymnasireformen fra 2005 har opnået med det seneste forlig, hvor vi endnu en gang fik rettet op på en række uheldige konsekvenser af reformen.

Da vi i starten af det nye år modtog en lang række af rapporter om omfattende evaluering af gymnasireformen efter dens vedtagelse i 2005, og herunder også en lang række spændende anbefalinger, som vi i Venstre var særdeles positive over for, gav det os et godt grundlag for politisk at kunne justere gymnasireformen i en bedre retning. For det første fik vi mulighed for at se reformens virkninger i et helhedsperspektiv, og for det andet fordi vi gennem en række gode og konstruktive anbefalinger fik kvalificeret grundlaget for at justere gymnasireformen væsentligt.

I Venstre er vi derfor meget tilfredse med, at vi i dag førstebehandler det lovforslag, som udmønter en række af de ændringer af de gymnasiale uddannelser, som vi i forligskredsen er blevet enige om, og som set med Venstres øjne retter op på netop en række af de problemer i reformen, som også lærere, elever og skoleledere har givet udtryk for, og som vi dermed også demonstrerer at vi rent faktisk har lyttet til.

Om end vi i Venstre ikke kom igennem med alle vores ønsker til ændringer, glæder vi os især over, at andelen af almen studieforbereelse i stx reduceres til 200 timer og muligheden for at skrive i ét fag i studieretningsprojektet. Vi glæder os også over, at både sprog og naturvidenskab med lovforslaget her bliver styrket og gøres mere attraktivt, bl.a. gennem en øget anvendelsesorientering, således at elevernes motivation for at vælge de pågældende fag forhåbentlig bliver styrket fremadrettet.

I den forbindelse skal jeg da også nævne, at vi synes, at det er yderst positivt, at der fremover bliver givet karakterer i naturvidenskabeligt grundforløb og almen sprogforståelse, om end vi i Venstre gerne havde set, at karakteren også var blevet medtællende på eksamensbeviset i stedet for som i aftalen alene at blive anført på eksamensbeviset uden den reelle værdi. Men det ønske må vi have til gode at få indfriet, måske.

Lovforslaget indebærer jo desuden, at antallet af prøvebegivenheder bliver reduceret fra 11 til 9, hvilket i sig selv jo frigiver nogle ressourcer til bl.a. øget undervisning og styrket faglig vejledning, hvilket forhåbentlig kan bidrage til at mindske frafaldet på ungdomsuddannelserne.

Alt i alt ligger der jo omfattende rapporter og evalueringer til grund for rækken af de ændringer, som vi i dag førstebehandler i Folketinget, og som vi i Venstre gerne vil takke forligskredsen for konstruktivt at kunne opnå enighed omkring. Jeg skal på den baggrund meddele, at vi i Venstre kan støtte det fremsatte lovforslag og ser frem til den videre udvalgsbehandling.

Kl. 16:17

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren. Fru Christine Antorini som ordfører.

(Ordfører)

Christine Antorini (S):

Hos Socialdemokraterne kan vi støtte de ændringer, som ligger her. Vi ser det som nogle små, men vigtige justeringer af en gymnasireform, som vi i øvrigt må konstatere har været en stor succes. Det vil jeg gerne starte med at slå fast, for der har jo ikke været tvivl om, at der blandt forligskredsens partier også har været meget forskellige holdninger – også hos ministeren – til den gymnasireform, der blev vedtaget tilbage i 2005.

Men det, som de forskellige evalueringer viser, herunder også den følgegruppe, som har været nedsat til at følge, hvad der sker, er, at de hovedformål, der var med gymnasireformen, faktisk er blevet indfriet. Naturfagene er blevet styrket, der er kommet en større faglig dybde med studieretningerne, og der er kommet bedre muligheder for at sætte fagene i spil i forhold til hinanden med nogle af de nye spændende fag, der er kommet, såsom almen sprogforståelse og almen studieforbereelse. Alt i alt må man konstatere, at det, man ville med gymnasiet, nemlig i højere grad at have den faglige fordybelse, bedre studieforbereelse til videregående uddannelser og en styrkelse af naturfagene, rent faktisk er sket.

Men det er også klart, at når man laver en stor reform som den her gymnasireform, vil der være elementer, der skal justeres på, i takt med at man får afprøvet forløbene. Og de ændringer, som vi skal vedtage her i løbet af den næste tid, er netop nogle justeringer, som afspejler, at forligskredsen har lyttet til de forskellige forslag, der har været til forbedringer og opstramninger, og herunder – vil jeg gerne understrege – været parate til at lytte til hinanden. Det er jo rigtigt, at der er nogle i forligskredsen, der har ønsket, at det nye fag, der hedder almen studieforbereelse, helt skulle afskaffes; vi var andre, der syntes, at det var et rigtig spændende forsøg på at tænke nyt i forhold til uddannelsen. Vi synes, at den kritik, der har været af den almene studieforbereelse, af, at det på nogle punkter var blevet for teoretisk, har været rigtig. Og det, der var det allerstørste problem, var, at der i begyndelsen ikke var vejledning til eleverne, når de skulle arbejde med de her områder. Men ved at skære faget til, ved at præcisere vejledningerne, ved at få det til at svare til det, der hedder et B-niveau-fag, har vi landet det rigtig fornuftigt.

Det viser jo, at når man har en forligskreds, hvor man faktisk gider at lytte til hinanden og respektere, at der er en forligskreds, der skal lande en løsning, og hvor vi som en del af de store reformer, vi sætter i søen, lytter til den omverden, der er, så kan man faktisk lande noget, der er rigtig fornuftigt. Det synes jeg er værd at minde om i den tid, der er nu, hvor der er tvivl om, hvordan man bruger forligskredse, for her er det faktisk lykkedes. Det betyder jo også, at de kritiske røster, der var op til ændringerne og de justeringer, som vi nu skal vedtage, fuldstændig er forstummet, fordi vi har ramt meget præcist i forhold til nogle balancer, sådan at gymnasireformen med studieretningerne er kommet for at blive. Det er den, vi vil se de næste år, til stor glæde for de elever, der skal bruge den til at komme i gang med enten en professionsuddannelse eller en universitetsuddannelse efter deres gymnasieforløb.

Vi støtter selvfølgelig i respekt for forliget de forslag, der ligger her, og glæder os til at se reformen fuldt foldet ud til glæde for mange elever fremover.

Kl. 16:20

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Fru Marlene Harpsøe som ordfører.

Kl. 16:20

(Ordfører)

Marlene Harpsøe (DF):

Dansk Folkeparti har været med hele vejen fra gymnasireformens indledende forhandlinger til dens ikrafttrædelse i 2005, men med tiden har vi kunnet se, at reformen har haft behov for servicetjek og justeringer, således at vi sikrer en stærk reform til gavn for både eleverne, lærerne og skolelederne. Således bygger dette lovforslag på det forlig, som Dansk Folkeparti har indgået med et bredt flertal i Folketinget – et forlig, vi indgik i april i år.

Dansk Folkeparti har lagt vægt på en styrkelse af kernefagligheden, en reduktion af de tværfaglige forløb samt en styrkelse af historiefaget, bl.a. på hf. Det er i den grad tilfredsstillende, at historieopgaven på hf nu genindføres efter krav fra Dansk Folkeparti. Historieopgaven på hf genindføres med henblik på at højne fagets status og give de studerende øvelse i skriftlige opgaver. Det har endvidere haft betydning for Dansk Folkeparti, at forslagene baserer sig på evalueringer foretaget af Danmarks Evalueringsinstitut samt på forslag fra gymnasireformens følgegruppe og på drøftelser både i Monsterudvalget og med repræsentanter for ledelse og lærere på hx og htx.

Lovforslaget medfører bl.a., at antallet af prøver sættes ned, og at timetallet til almen studieforberedelse, det vil sige det, der kaldes AT, reduceres med henholdsvis 40 og 35 timer for stx og hf. De resterende timer vil så i stedet blive brugt på de enkelte fag, hvilket vi i Dansk Folkeparti bakker op om. Det er utrolig vigtigt, at man er inde i det faglige stof i de enkelte fag for at kunne bruge dette hensigtsmæssigt i den almene studieforberedelse, som jo er tværfaglig.

I Dansk Folkeparti så vi gerne, at der blev sat mere fokus på gymnasireformens mangler i forhold til faglige færdigheder. Et flertal af gymnasielærerne mener, at elevernes faglige færdigheder er blevet ringere under gymnasireformen. I Dansk Folkeparti bekymrer vi os om netop dette, og vi så helst, at der blev indført flere initiativer, som kan styrke elevernes faglige færdigheder.

Men vi i Dansk Folkeparti kan selvfølgelig støtte forslaget. Vi har indgået et forlig, og det holder vi os selvfølgelig fuldt ud til, og derfor vil vi medvirke positivt til arbejdet i udvalget, men vi vil også fortsat i forligskredsen have fokus på, hvordan vi kan styrke elevernes faglige færdigheder.

Kl. 16:23

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren. Fru Nanna Westerby som ordfører.

Kl. 16:23

(Ordfører)

Nanna Westerby (SF):

Gymnasireformen har jo været omdiskuteret, må man sige; der er nogle, der har hævdet, at den var en omgang skrivebordsarbejde, og der er andre, der har kaldt den for nyskabende og tiltrængt. Jeg vil gerne starte med at slå fast, at SF fuldt ud støtter ideerne bag reformen: mere samspil mellem fagene, mere virkelighedsnært projektarbejde, styrket faglighed og en bredere almindelse.

Elever og lærere har i mange år op til reformen efterlyst, at de meget skarpe grænser mellem fagene skulle brydes ned, og da jeg gik i gymnasiet kort inden reformens vedtagelse, havde man som sproglig student ikke antydningen af naturvidenskab. Så vi synes, det var rigtig godt, at man fik den her gymnasireform. Med samarbejde mellem fagene kan der nu i højere grad laves projekter og opgaver om helt konkrete problemstillinger, og det var også et af målene for os med gymnasireformen, nemlig at virkeligheden skulle ind i undervisningen.

Nu har det første kuld studenter så været igennem reformen, og i den anledning har vi så haft brug for at foretage nogle justeringer – justeringer, som SF som en del af forligskredsen er rigtig glade for.

Vi har selvfølgelig fulgt de rigtig mange evalueringer og rapporter, der er lavet, vi har selvfølgelig fulgt arbejdet i Monsterudvalget og i følgegruppen, rapporterne fra Danmarks Evalueringsinstitut, og de har været vigtige for vores arbejde med justeringerne. Men for SF var det også vigtigt, at vi nu lyttede til dem, der står med fingrene i bollelejen til daglig: lærere, elever og rektorer. Vi havde ikke nogen hellige køer i den her forhandlingsproces og vil for alt i verden undgå en ideologisk skyttegravskrig med gymnasierne som gidsel. For os har det været vigtigt at have en pragmatisk tilgang og lytte til, hvad lærere, elever og rektorer siger.

En af de allervigtigste ting, som SF har arbejdet for i den her justeringsrunde, var at tage fat på ændringer af almen studieforberedelse. For det første bliver fagets timer med det her forslag nu reduceret, og for det andet bliver det nu gjort helt, helt klart, at almen studieforberedelse er en timeramme for samarbejde mellem fag om virkelighedsnære problemstillinger. Det skal ikke være et nyt selvstændigt fag om eksakte temaer. Det nytter ikke noget, at lærere og elever kritiserer gymnasireformen for at medføre mere løsrevet og abstrakt teori, mere metode og mindre praksisnær undervisning. Derfor er jeg rigtig glad for, at vi udnytter de muligheder, der ligger i almen studieforberedelse, som er et rigtig godt fag, og som netop understøtter intentionerne med reformen og sørger for, at der bliver mere konkret praksisnært projektarbejde og samarbejde mellem fag.

En anden ting, som vi i SF nu er særlig glade for man ændrer, er studieretningsprojektet – det store skriftlige projekt i 3. g. Det bliver nu sikret, at eleverne kan være sikre på vejledning i skriveperioden, så man ikke bare er overladt til sig selv, for så bliver det nemlig en forældreopgave og ikke en elevopgave, og så bliver der stor forskel på, hvor godt man klarer sig, i forhold til hvad uddannelse ens forældre har.

Så bliver det også ændret til, at man nu får mulighed for at lægge skriveperioden forskelligt fra skole til skole. Det kan godt være, at man på nogle skoler har en elevgruppe, der bedre end andre steder kan arbejde selvstændigt i 2 uger, og som måske har noget hjælp at hente derhjemme, mens det måske andre steder er sværere at sidde og skulle arbejde for sig selv i 2 uger, og så er det vigtigt, at man kan tilrettelægge den skriveperiode anderledes.

Men ud over det, jeg har nævnt, er der rigtig mange gode ting; der er mere fleksibilitet for elever, der vælger at fokusere meget på sprog eller naturvidenskab, og det er blevet tydeliggjort, at man skal have et reelt valg af studieretninger ved afslutningen af grundforløbet. Så vi synes, det er nogle rigtig gode ændringer, og jeg er rigtig glad for, at de stemmer så godt overens med de ønsker, der har været fra både lærere og elever, så vi kan selvfølgelig fuldt ud støtte lovforslaget.

Kl. 16:27

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren. Fru Charlotte Dyremose som ordfører.

Kl. 16:27

(Ordfører)

Charlotte Dyremose (KF):

I Det Konservative Folkeparti er vi rimelig sikre på, at de her justeringer, vi laver i dag, vil betyde en forbedring af gymnasireformen. Vi er også rimelig sikre på, at vi kunne have fået en endnu bedre forbedring af gymnasireformen. Sådan er forlig jo altid. Det skal jeg komme tilbage til til sidst.

Men først vil jeg have fokus på det, der bliver ændret, og som jeg tror er vigtigt vi får ændret. Der er jo flere ordførere, der har været inde på mange af tingene, og noget af det, som vi i hvert fald har lagt særlig vægt på fra konservativ side, er, at vi igen får sikret fokus på kernefagligheden. Det betyder ikke, at man ikke skal samarbejde på tværs. Det betyder ikke, at man ikke kan få en masse godt og rigtig mange steder har fået en masse godt ud af bl.a. almen studieforbe-

redelse. Men desværre har der også nogle steder været tale om – som jeg nogle gange plejer at sige – mere tvær end faglig. Det, der jo er vigtigt, er, at det ikke bare bliver på tværs, men at det bliver kernefaglighed på tværs af fag, at det bliver evnen til at bruge en intensiv viden, en dyb faglighed i samarbejde med anden faglighed og altså ikke bare noget med, at vi alle sammen laller lidt på overfladen af at kunne noget.

Reduktionen af timeantallet i AT med fokus på derefter at give timerne tilbage til nogle af fagene tror vi er en rigtig god idé i den sammenhæng. Det vil gøre det nemmere at skabe konstruktive forløb også i de resterende AT-timer, fordi der simpelt hen er bedre plads til kernefagligheden. Det vil også gøre det nemmere, at man kan skrive i ét fag i studieretningsprojektet, at man altså ikke er tvunget til at finde en eller anden søgt faglighed mellem fagene, men at man kan skrive i en kernefaglighed, der ligger inden for et fag eller en kernefaglighed, der tilfældigvis er placeret mellem to fag. Så det bliver altså ikke i samme grad det at være på tværs, der er i fokus, men det at arbejde med kernefaglighed, også når den kernefaglighed er på tværs.

Så har det været vigtigt for os også at sikre en ordentlig vejledningsindsats, netop sådan at alle elever kan være med. Vi kunne måske godt have ønsket os at gå lidt længere i forhold til det her med studieretningerne, hvor det jo desværre lidt har været sådan, at mange elever har følt, at de reelt i 9. klasse blev stillet over for spørgsmålet: Hvad vil du læse på universitetet? simpelt hen fordi man allerede så tidligt skal tage stilling til studieretning, og den er afgørende for, hvad det er, man kan komme ind på senere. Der ville vi godt have hjulpet de unge lidt mere ved måske at begrænse antallet af studieretninger, så man havde en vis sikkerhed for, at man i hvert fald havde nogle af de basale fag, der skulle til for at komme ind på noget, der var i den retning, man ønskede sig, uden at man nødvendigvis skulle vide præcis, hvad det var.

Men meget er gjort, og bl.a. har vi jo løsnet nogle af barriererne for dem, der meget gerne vil fokusere på sprog eller naturvidenskab, så man ikke har alt for mange fag på C-niveau, altså det lave niveau, men at man, hvis man vælger at højne f.eks. sine sproglige kompetencer eller naturvidenskabelige kompetencer, så har mulighed for at løsne båndene lidt på det modsatte. Jeg synes, at det er godt, og jeg tror, at det vil styrke både naturfagene og også de sprogfag, som mange steder i vores samfund kan være noget trængt af, at vi alle sammen har fået den idé, at man kan klare sig, hvis bare man kan dansk og engelsk. Det er altså vigtigt, at der også er nogle i fremtiden, der lærer andre fremmedsprog. Det tror jeg at vi kommer til at hjælpe til med, og vi kunne måske godt have gået lidt længere i den retning.

En sidste lille ting, som vi stod noget alene med, var modstanden mod det her ønske om at reducere antallet af eksamensbegivenheder. Det var der ret bred opbakning til, og det må man jo så se i øjnene i en forligssituation. Til gengæld har vi så været glade for at kunne sætte ret præcis adresse på, hvad de midler skulle bruges til, nemlig øget undervisning og faglig vejledning osv. og særlig altså, at man mere præcist og fremadrettet giver tilbagemeldinger til eleverne om de faglige standpunkter, det er jo trods alt også det, eksamen handler om, samt – og det synes jeg er vigtigt – tilbud til særlig talentfulde elever. For vi har altså behov for, at man også i det almene gymnasium kan understøtte dem, der har behov for det – det er jo bl.a. det, vejledningsindsatsen handler om – og også motivere de stræbsomme, de dygtige, de særlig begavede, dem, der kan gøre en helt særlig indsats, hvor mange af os andre måske ikke lige nødvendigvis kunne være med.

KL 16:32

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren. Fru Marianne Jelved som ordfører.

(Ordfører)

Marianne Jelved (RV):

Da vi for snart en del år siden sad omkring bordet i Undervisningsministeriet for at blive enige om en gymnasiereform, var der to forhold, som spillede en ret stor rolle i opfattelsen blandt partierne og ministeren. Det var for det første opfattelsen af, at almen dannelse fra da af og fremefter også måtte omfatte indsigt i og forståelse af naturvidenskabelige forhold. Derfor blev reformen præget af, at alle studerende skulle have både sprog og naturvidenskabelige fag.

Det andet, der var meget afgørende, var en opfattelse af, at videnssamfundet, som jo har været i gang igennem mange år efterhånden og tager til i styrke med at ændre samfund og vilkår for arbejdspladserne, virksomhederne, krævede en anden måde at arbejde på end det, det traditionelle 100-årige gymnasium i øvrigt stod for. Heri ligger ingen kritik af det gymnasium, der var før reformen. Det er en konstatering af, at der politisk var en opfattelse af, at der krævedes forandringer i gymnasiet, fordi de kommende studenter forventedes at gå ud og præge det videnssamfund, som tog til dag for dag.

Der er ingen tvivl om, at der er foregået et kæmpe arbejde på alle gymnasier for at få det her store projekt til at fungere hensigtsmæssigt for de unge mennesker. Det er gjort rigtig godt, og de steder, hvor det har hinket lidt, har man taget fat i det og løftet det. Så en ros til gymnasierne hen over land.

Vi har så også fulgt gennemførelsen af gymnasiereformen, og »vi« er så ordførerne, der sidder omkring bordet nu sammen med en anden minister end den minister, der gennemførte reformen. Det har været lidt interessant for mig at følge den debat, for i perioder har jeg jo været den eneste, der sad med begge gange. Derfor vil jeg gerne sige til de ordførere fra Venstre og De Konservative, der har været oppe og har ønsket sig endnu mere, jeg havde nær sagt radikale ændringer, at jeg er meget taknemlig over, at det er lykkedes at finde et kompromis, der ikke helt ændrede gymnasiereformen i forhold til det, der var hensigten.

Vi har fra Det Radikale Venstres side givet os, og det indrømmer jeg her fra Folketingets talerstol, meget med hensyn til indskrænkningen af timetallet til almen studieforberedelse, som vi opfatter som et af de virkelig grundlæggende nybrud i gymnasiet, fordi vi er i en samfundsudvikling, hvor det er helt afgørende, at de studerende lærer at arbejde tværdisciplinært. Singapore er ved at skabe deres fjerde nationale universitet, og det bliver et tværdisciplinært universitet. Vi har set det i Stanford og Berkeley, de to universiteter i Californien, som Udvalget for Videnskab og Teknologi besøgte i juni måned. Derfor er det helt afgørende set med De Radikales øjne, at den disciplin også findes i gymnasiet.

Men vi har givet os i forhold til at ændre på timetallet, så det nu kun er på 200 timer, og vi håber så, at den håndsrekning også forstås på gymnasierne, hvor der har været en del lærere, som har været tvivlende over for ideen med almen studieforberedelse, altså at vi har slået halv skade, om jeg så må sige, og at man så tager fat med fornyet styrke på at udmønte det fag.

Vi er også tilfredse med, at vi har opnået kompromiser på styrkelsen af fremmedsprog og styrkelsen af naturvidenskab, så vi slækkede på kravene i forhold til det, der ellers var hensigten, nemlig at styrke naturvidenskab hos de studerende, der har mange sprog, og at vi også havde stærke sprokrav til dem, der er på de naturvidenskabelig-matematiske studieretninger. Men der har vi lempet på kravene, og så håber vi, at det får den rette virkning.

Endelig er vi også tilfredse med, at vi har reduceret prøvebegivenhederne, som det hedder, og konverteret de sparede timer til mere faglig undervisning og mere vejledning. Især vejledning tror vi i Det Radikale Venstre er centralt i den her sammenhæng.

Jeg vil gerne endnu en gang understrege, at vi roser gymnasierne for den kæmpe indsats, de har gjort. Vi er glade for, at det er lykke-

des at opnå kompromiser, og at undervisningsministeren gelejdede os igennem, så vi kunne havne på noget, vi alle sammen kunne være enige om. Så dermed håber jeg, vi har fået et godt grundlag for det videre arbejde i gymnasierne.

Kl. 16:37

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren. Fru Line Barfod som ordfører.

Kl. 16:37

(Ordfører)

Line Barfod (EL):

Da vores ordfører på området, fru Johanne Schmidt-Nielsen, desværre ikke kan være til stede, skal jeg på hendes vegne fremføre følgende:

Forslaget fra forligspartierne indeholder nogle fornuftige mindre justeringer af gymnasireformen. Problemet er, at det ikke for alvor tackler de meget store problemer, som ungdomsuddannelserne oplever. For der er store problemer på landets ungdomsuddannelser. Mange års nedskæringer har betydet en stærk stigning i klassekvotienterne og massive problemer med undervisningslokaler og det fysiske miljø. Resultatet kan bl.a. ses ved, at frafaldet på gymnasierne har været stigende siden 2004, og at landets gymnasier ifølge Arbejdstilsynet nu er nr. 4 på listen over usunde arbejdspladser.

Kombinationen af selveje og taxametertilskud betyder, at den enkelte institution er kastet ud i en konkurrence med andre institutioner om at tiltrække de rigtige elever i et tilstrækkeligt antal, så tingene kan løbe rundt. Regeringen taler meget om selvstyre, men i realiteten er der snarere tale om, at institutionerne har fået en bunden opgave, der handler om, at de skal agere som uddannelsesvirksomheder, som skal tiltrække de mest attraktive kunder. Den udvikling går forståeligt nok ud over de skoler, som ikke formår at tiltrække ressourcerne stærke elever, fordi de f.eks. ligger i belastede boligområder, og det giver en større og større polarisering mellem uddannelsesinstitutionerne.

Samtidig bliver der lagt pres på eleverne, for at de tidligere og tidligere skal vælge en klar retning for deres studium. Og det bliver sværere at vælge om, hvis man finder ud af, at man alligevel ikke vidste, hvad man ville bruge resten af sit liv på, da man valgte studieretning og fagkombination som 15- eller 16-årig. Oven i denne situation har man så valgt at gennemføre en omfattende reform uden at sikre finansieringen, og det betyder, at mange af de fine intentioner er gået op i kaos, fordi lærerne har travlt med de mange nye pålagte opgaver. Det var disse problemer, man burde se på, hvis man for alvor ville forbedre de gymnasiale uddannelser: at give tilstrækkelige ressourcer til skolerne og give lærerne nogle stabile rammer, så de kan leve op til de krav, vi som politikere stiller til dem.

Der er imidlertid også mange udmærkede takter i forslaget, som vi i Enhedslisten kan støtte intentionen i. Det er først og fremmest positivt, at man reducerer antallet af eksamener på uddannelserne, for Enhedslisten har altid ment, at man bruger alt for meget tid og energi på test og eksamener. Og vi støtter ethvert forslag om at flytte ressourcer fra eksamen til undervisning og vejledning, hvis det kan gøres, uden at det går ud over kvalitet og retssikkerhed. Så må vi håbe, at de sparede midler på dette område faktisk får lov til at blive ude på gymnasierne og handelsskolerne, så forslaget reelt betyder bedre mulighed for at give en tidssvarende undervisning. Og det kan jeg love at Enhedslisten vil holde øje med.

Hvad angår den almene studieforbereelse, må vi nok sige, at den endnu ikke har levet op til intentionerne om at give en generel indføring i det at studere og lære. Ideelt set burde det være et fag, der kunne afmystificere det at studere, især for elever fra uddannelsesfremmede hjem, som ikke er vokset op med en fyldt bogreol eller et akademisk sprogbrug. Men i praksis har resultatet ofte været omvendt, og abstraktionsniveauet har været så højt, at det har sorteret mange

fra. Derfor er vi bestemt ikke afvisende over for, at det kan være en mulighed at reducere timetallet.

Alt i alt er Enhedslisten altså positive over for hovedelementerne i forslaget, selv om vi mener, at det lader de store problemer på ungdomsuddannelserne være uløste.

Kl. 16:41

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren. Hr. Villum Christensen som ordfører.

Kl. 16:42

(Ordfører)

Villum Christensen (LA):

Med lovforslaget justeres en række elementer i gymnasireformen, som trådte i kraft den 2. august 2005. Ændringerne foretages for en stor dels vedkommende på baggrund af de erfaringer, en række evalueringer har synliggjort.

De foreslåede ændringer om større fleksibilitet og større frihed til skolernes tilrettelæggelse af fagudbuddet falder i naturlig forlængelse af selvstyreformen, hvor en række tværgående hensyn skal kunne opvejes over for hinanden, og hvor centrale bindinger absolut ikke er hjælpsomt.

Vi skal selvfølgelig væk fra en ordning, hvor vi tvinger de unge til valg, de ikke er parate til at tage, og hvor skolerne ikke er i stand til at udnytte særlige lokale behov og forudsætninger som følge af lærerkorpsets sammensætning, fysiske rammer osv.

Vi støtter forligspartierne i forbindelse med både store og små justeringer af gymnasieloven, primært fordi de er udtryk for større frihed for den enkelte skole. For vores skyld kunne vi sagtens leve med et større indhug i den centrale styring. Tak.

Kl. 16:43

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren. Undervisningsministeren.

Kl. 16:43

Undervisningsministeren (Bertel Haarder):

Jeg vil gerne sige tak til samtlige ordførere for en meget konstruktiv tilgang til det, vi har drøftet, og især selvfølgelig tak til alle, undtagen Enhedslisten, for de meget konstruktive drøftelser, vi har haft i ministeriet gennem mange, mange møder.

Det er jo ikke første gang, vi justerer gymnasireformen, og det er nok heller ikke sidste gang. Nogle af os ville gerne være gået lidt videre, som enkelte af ordførerne har sagt, men jeg vil godt understrege: Det foreliggende er en rigtig stor forbedring set fra regeringens synspunkt. Vi er glade for det, og vi er også glade for, at vi med disse justeringer imødekommer ønsker fra såvel lærere, elever som rektorer.

Jeg mener, at de justeringer, vi nu vedtager inden så længe, vil styrke fagligheden på en række måder. Det styrker fagligheden, at vi nu bruger mindre tid på læseferier og mere tid på undervisning. Det styrker også fagligheden – i hvert fald set fra mange læreres synsvinkel – at fagene nu kun skal afgive 200 timer i stedet for 240 timer til almen studieforbereelse. Det styrker fagligheden, at hvis man vælger en tung naturfaglig retning, kan man klare sig med lidt mindre sprog; og omvendt, hvis man vælger en tung sproglig retning, kan man klare sig med lidt mindre naturfag. Midt i det hele har vi også en lille hf-reform, som efter min mening også vil styrke fagligheden, og det samme gælder den klarere profil på hhx og htx.

Jeg synes, vi har lyttet så godt, vi kunne, både til hinanden og til lærernes, elevernes og rektorerne ønsker, og derfor har jeg en forventning om, at den gymnasireform, der står, efter at det, vi behandler i dag, er blevet vedtaget, både kan holde en rum tid og skabe den tillid, som skal til, for at man tager hver enkelt element alvorligt og får ført det hele ud i livet på en måde, så man ikke skal have uen-

delig usikkerhed og mødevirksomhed, og så vi ikke får et administrativt monster, fordi der er for mange uafklarede spørgsmål. Jeg vil godt se det, vi drøfter i dag, i sammenhæng med den afbureaukratisering, som vi heldigvis også har fået bred enighed om, og som jo også har til formål at styrke fagligheden på den måde, at lærerne skal bruge mindre tid på administration og møder og derved får flere kræfter til undervisning.

Så alt i alt er regeringen meget tilfreds, og jeg vil godt takke ordførerne for de konstruktive drøftelser, vi har haft, og for, at de blev så resultatrige. Selv om vi er nogle, der godt på visse punkter kunne være gået lidt videre, så er vi alligevel glade for det, der ligger her.

Kl. 16:47

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ministeren.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Uddannelsesudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

11) 1. behandling af lovforslag nr. L 8:

Forslag til lov om ændring af lov om erhvervsuddannelser, lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, lov om erhvervsgrunduddannelse m.v. og lov om produktionsskoler. (Tilskud til udlændinges deltagelse i erhvervsuddannelse, Tvistighedsnævnets kompetence, omlægning af finansieringsmodellen for erhvervsgrunduddannelse, permanentgørelse af produktionsskoleforsøg for elever fra Sydslesvig m.v.).

Af undervisningsministeren (Bertel Haarder).

(Fremsættelse 08.10.2009).

Kl. 16:47

Forhandling

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Forhandlingen er åbnet. Fru Anne-Mette Winther Christiansen som ordfører.

Kl. 16:47

(Ordfører)

Anne-Mette Winther Christiansen (V):

Dette lovforslag berører altså fire forskellige områder, og det er sådan, at jeg lige vil berøre et par stykker af dem.

Tilskuddet til udlændinges deltagelse i erhvervsuddannelse er jo den part, der omhandler ændringerne i taxametertilskuddet for tredjelandes statsborgere. Med forslaget vil vi sikre, at tredjelandes statsborgere også tilbydes en gratis erhvervsuddannelse, men det er vigtigt, at erhvervsuddannelserne er med til at uddanne til nutidens og fremtidens arbejdsmarked, også i andre lande.

Det gør ikke noget, de kommer til Danmark, men nogle unge har ikke forudsætninger for at gennemføre en almindelig ungdomsuddannelse, og for disse unge er et egu-forløb et meget velegnet tilbud. Det er nemlig tilpasset den enkelte elev på bedste vis.

Vi har nogle tal, der viser, at vi i 2008 på landsplan havde 952 elever, som var påbegyndt en egu; det var en stigning i forhold til 2007, men det er fortsat under den målsætning, som er et ønske. Vi ønsker, at antallet af egu-forløb kommer op på 1.200 forløb om året

og allerhelst op på 3.000 forløb om året. Det er høje mål, men der er garanteret også mulighed for at nå dem, når vi nu kommer i gang med omlægningen af finansieringsmodellen for egu. Omlægningen kommer til at give kommunerne et større incitament til at igangsætte disse egu-uddannelser, og det vil bidrage til at højne det faglige niveau på erhvervsuddannelsernes skoledel.

Det er vigtigt, at vi får et højere fagligt niveau, og desuden kommer vi også til at ... nej, det er noget sludder. Vi stopper bare her.

Venstre støtter forslaget.

Kl. 16:49

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Det skal jeg ikke kommentere. (Ordføreren (Anne-Mette Winther Christiansen (V)): Nej, det er godt). Men tak til ordføreren. Hr. Carsten Hansen som ordfører.

Kl. 16:49

(Ordfører)

Carsten Hansen (S):

Jeg vil trøste Venstres ordfører med, at det ikke er første gang, vi har hørt sludder fra den kant, så pyt med det. Nej, det vil vi ikke kommentere.

Det her er jo en sammenblanding af en række forskellige lovforslag. Det er sådan en sammenkogt ret, som er god her om vinteren, når det brænder på uden for, men når det er sagt, så lad os gå over til selve lovforslaget. Der vil jeg godt have lov til at sige, at vi selvfølgelig er glade for, at der efter to års tovtækkeri i adskillige dagbladsartikler og i samråd, hvor vi har haft ministeren inde for at høre om landbrugsskolernes ve og vel og især deres overforbrug, kommer en tydeliggørelse af lovgrundlaget. Vi kan jo sige, at der nok her er foregået en række utilsigtede ting, for at landbrugsskolerne kunne overleve. Vi snakker her om et overforbrug på 50 mio. kr., som undervisningsministeren jo har været ude at påtage sig skylden for.

Det bliver der rettet op på nu, men man kan godt sige, at det har været en ganske alvorlig sag. Det er penge, som kunne være brugt til at sikre, at flere havde fået en erhvervsuddannelse, det er penge, som kunne have været brugt på en lang række andre ting. Det, der er hovedessensen i det, er, at ganske mange af de her udenlandske studerende jo aldrig nogen sinde fik en hel uddannelse. De er slæbt igennem systemet på grund af en taxametermodel, hvor landbrugsskolerne jo er dem, der først og fremmest har skullet gå forrest. Men vi bakker selvfølgelig op om, at vi nu får genoprettet forholdene, og vi er sikre på, at det ikke kan ske mere.

Den model, der er foreslået, er, sådan som jeg kan bedømme det og vi kan bedømme det, gangbar. Det er også den, vi kender fra de videregående uddannelsesinstitutioner, så fred nu være med det, men jeg synes da, det skal nævnes her, at det er ufatteligt, at sådan noget har kunnet foregå igennem en længere årrække, uden at undervisningsministeren har grebet ind.

Når vi så går til den øvrige del af lovforslaget, må vi sige, at med hensyn til Tvistighedsnævnet er vi enige i det, der er nævnt, og vi er også enige i lovforslaget. Dog vil jeg her også bede ministeren om at bekræfte og sikre, at der faktisk er kapacitet nok. Det er fra en række organisationers side nævnt, at man, når man overfører en række kompetencer og nye opgaver til Tvistighedsnævnet, vil være helt sikker på, at der selvfølgelig er den fornødne kompetence, så der ikke opstår ventetid på de sager, der er tvist om. Det vil jeg bede ministeren om at svare på.

Så er der tilskudsmodellen for egu. Det var jo den model, vi skruede sammen før sommerferien, og jeg kan se allerede nu på de tal, vi har fået oplyst, at det ser ud, som om den virker. Der kommer flere af de unge svage i gang. Jeg ved godt, der var lidt kritik fra arbejdsgiverne, fordi de skulle være med til at betale her, men kommunerne er glade for den, de unge mennesker er glade for den, og vi er også glade for den. Så den er der opbakning til. Det er så spændende,

om vi har et forlig på området endnu, men så længe vi har det, så skal vi i hvert fald bakke op om det. Jeg synes, det er en god model, uanset om vi er inde eller ej.

Til sidst er der muligheden for at optage produktionsskoleelever fra de danske skoler i Sydslesvig. Det var et lille, godt og positivt forsøg, som nu bliver permanentgjort; det er vi enige i. Så alt i alt er der med de faldne bemærkninger opbakning til forslaget.

Kl. 16:52

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren. Hr. Dennis Flydtkjær som ordfører.

Kl. 16:53

(Ordfører)

Dennis Flydtkjær (DF):

Da fru Marlene Harpsø ikke kan være til stede, har jeg lovet at læse hendes tale op.

Dansk Folkeparti mener som udgangspunkt, at der skal opkræves deltagerbetaling til uddannelser i Danmark, men vi mener også, at uddannelsessystemet først og fremmest skal tilgodese danske statsborgere. Derfor finder vi det rimeligt, at der, som lovforslaget lægger op til, vil blive opkrævet deltagerbetaling for studerende fra tredjelande på erhvervsuddannelserne i Danmark.

Det skal ikke bare være gratis at tage en uddannelse i Danmark, når man er statsborger i et tredjeland. Tilsynssager med seks landbrugsskoler har påvist, at tredjelandes borgere har kunnet tage en erhvervsuddannelse i Danmark gratis. Dette forhold bliver med dette lovforslag ændret, hvilket vi i Dansk Folkeparti bakker op om. Man vil heller ikke med dette lovforslag kunne få statstilskud til sine uddannelsesinstitutioner for borgere fra tredjelande, der tager en erhvervsuddannelse i Danmark. Det må være den danske stats opgave først og fremmest at finansiere uddannelser til danskere og ikke til personer fra tredjelande.

Når det er sagt, giver lovforslaget stadig mulighed for, at man efter EU-retten og EØS-aftalen kan give gratis erhvervsuddannelse til personer, som efter EU-retten har krav på såkaldt ligestilling med danske statsborgere. I Dansk Folkeparti finder vi det kritisabelt, at Danmark ifølge EU skal give personer fra EU-lande adgang til gratis uddannelse i Danmark, men det er lige så kritisabelt, at et stort flertal i Folketinget lægger sig på maven for EU. Dansk Folkeparti mener, at der også for statsborgere fra andre EU-lande bør opkræves deltagerbetaling til uddannelser i Danmark. Det er rimeligt, at vi i Danmark først og fremmest prioriterer at uddanne danske borgere frem for borgere fra andre lande.

Med dette lovforslag ændres finansieringsmodellen for egu. Dette er en del af den aftale om praktikpladser, vi i Dansk Folkeparti indgik med regeringen, Socialdemokratiet og Det Radikale Venstre i maj i år. Med ændringen af finansieringsmodellen skabes der større incitament for kommunerne til at sætte unge i gang med et egu-forløb.

Det er vigtigt, at vi får alle unge i gang med en uddannelse, og det er vigtigt, at kommunerne sørger for, at de relevante tilbud til de unge er til rådighed. Det er ikke kun betydningsfuldt for den unge selv, men også af hensyn til vores velfærdssamfund, og det er betydningsfuldt, at alle får en uddannelse. Dansk Folkeparti har endvidere bidt mærke i, at flere organisationer roser denne omlægning i høringssvarene.

Sydslesvig har en særlig historisk tilknytning til Danmark, og således bor der i dag også mange med tætknyttede bånd til Danmark syd for grænsen. I Sydslesvig har der været etableret en forsøgsordning, der gav elever fra danske skoler i Sydslesvig mulighed for at blive optaget på en produktionsskole i Danmark. Særlig skoler i Syddanmark har ønsket at optage elever fra danske skoler syd for grænsen. Forsøgsordningen har været en succes, og derfor bliver

ordningen nu permanentgjort, hvilket vi i Dansk Folkeparti hilser velkommen på vegne af de dansksindede i Sydslesvig.

I Dansk Folkeparti støtter vi lovforslaget, og vi indgår positivt i udvalgsarbejdet, men vi sætter også spørgsmålstegn ved, hvorfor EU fortsat skal have så stor indflydelse på det danske uddannelsessystem. Uddannelse skal først og fremmest komme danskere til gode.

Kl. 16:56

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren. Fru Nanna Westerby som ordfører.

Kl. 16:56

(Ordfører)

Nanna Westerby (SF):

Det er jo sådan lidt et sammenrend af forskellige sager i det her lovforslag, og jeg vil primært kommentere to af dem.

Det første, jeg vil kommentere, er sagen om de udenlandske studerende på landbrugsskolerne. Der har jo været en hel del skandalesager om udenlandske studerende på landbrugsskoler, som er blevet brugt som dække for at få noget tilskud, man måske egentlig ikke skulle have haft. Vi må i hvert fald konstatere, at vi i Uddannelsesudvalget har haft det oppe på en lang række af samråd med alle mulige forskellige eksempler, og det er da på tide, at der sker noget nu, for det er jo både tragisk for de udenlandske studerende, som kommer til Danmark og faktisk i nogle tilfælde ikke har fået en reel uddannelse, og så er det da også helt forkert, at der på den måde er blevet spekuleret i misbrug af tilskud af danske skatte kroner. Så det synes vi er rigtig fornuftigt.

Det andet, jeg lige vil kommentere, er omlægningen af finansieringen af erhvervsgrunduddannelsen, egu. I SF er vi rigtig glade for, at det sker nu. Kommunerne kommer nu til at have større incitament til at tage egu-elever og oprette de her pladser, og det har man – og også vi i SF – jo i rigtig lang tid anbefalet at der skulle til. I SF så vi meget gerne, at der kom mange flere på egu, og vi så faktisk også gerne, at man generelt gør mere brug af tilbud til unge, som ikke er parate til at tage en erhvervsuddannelse. Der er nogle unge, som simpelt hen forlader folkeskolen uden tilstrækkelige kompetencer til at tage en ungdomsuddannelse, og det er jo tragisk. Men det er vigtigt, at der er tilbud til de unge, så derfor er vi rigtig glade for, at man laver den her omlægning af egu-finansieringen, og ser meget frem til at se effekterne af det. Så vi støtter selvfølgelig lovforslaget.

Kl. 16:58

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren. Fru Charlotte Dyremose som ordfører.

Kl. 16:58

(Ordfører)

Charlotte Dyremose (KF):

Også fra konservativ side kan vi støtte forslaget. Vi mener, det er en række saglige kriterier, der danner grundlag for, hvem uddannelserne kan få taxameterdækning for at optage. De kommer til at svare til de regler, der gælder for de videregående uddannelser. Vi synes også, det er helt rigtigt, at man derudover selvfølgelig kan optage andre elever, der ikke falder ind under kriterierne med brugerbetaling som følge. Så vi synes, det er en fin og klar afgrænsning, der er lavet her, sådan at mennesker, der har reelt ophold i landet og befinder sig inden for de almindelige EU/EØS-regler, også kan få uddannelse i Danmark. Vi vil jo sådan set gerne have internationale uddannelsesmiljøer, vi vil gerne sende danskere til udlandet og derfor naturligvis også gerne modtage udenlandske studerende her i landet.

Vi er også meget tilfredse med omlægningen af finansieringen i forhold til erhvervsgrunduddannelserne. Det er utrolig vigtigt, at vi i vores uddannelsessystem har uddannelser, der er målrettet alle grupper af unge, er målrettet den unges særlige kompetencer og behov,

sådan at flest mulige kan få en uddannelse og komme på den rette hylde derefter. Det tror vi på at den her finansieringsomlægning kan være med til.

Vi mener også, det er helt rigtigt at fasttømre den forsøgsordning, der har været i forbindelse med skolerne i Sydslesvig, da det jo er meget naturligt for mange af de her unge mennesker at fortsætte på en dansk uddannelse, fordi de jo faktisk hele vejen gennem deres uddannelsesforløb, uagtet at de bor og uddanner sig i Tyskland, går på danske skoler, og derfor er det rigtig fornuftigt at give dem muligheden for at kunne fortsætte i det regi lidt længere nordpå i det område.

Så alt i alt kan vi også støtte forslaget.

Kl. 17:00

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren. Så er det fru Marianne Jelved.

Kl. 17:00

(Ordfører)

Marianne Jelved (RV):

Ja tak. Det skal blive ganske kort. Det Radikale Venstre støtter forslaget helt ubetinget og synes, at det er meget logisk og ordensmæssigt godt, at ordningen for studerende, der kommer fra udlandet, nu bliver den samme, uanset hvilken uddannelse de vil deltage i. Så det støtter vi.

Vi støtter også, at formanden for Tvistighedsnævnet og Ankenævnet vedrørende Praktikvirksomheder bliver landsdommere, og at den særregel, der allerede er på nuværende tidspunkt i erhvervsuddannelsen for nogle uddannelser, afskaffes, således at alle uddannelser er omfattet af den samme klagemulighed, nemlig Tvistighedsnævnet.

Vi er også enige i, at den ændring, der er sket via finansieringsomlægningen, lovgives der om. Det er meget logisk. Og vi er enige i, at den forsøgsordning, der gælder for målgruppevurdering af elever på danske skoler i Sydslesvig, gøres permanent. Så der er ikke noget at komme efter efter vores opfattelse. Vi støtter lovforslaget.

Kl. 17:01

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren. Hr. Frank Aaen som ordfører.

Kl. 17:01

(Ordfører)

Frank Aaen (EL):

Fru Marianne Jelved sagde, at der skulle være ens vilkår for alle udenlandske studerende uanset uddannelse. Det princip er jeg sådan set tilhænger af, men det problem, vi har i dag, løses ikke, ved at man indfører brugerbetaling på endnu en uddannelse. Det gøres, ved at man fjerner brugerbetaling der, hvor den for nylig blev indført. For os er gratisprincippet meget afgørende, og vi mener ikke, at det skal være forbeholdt nogle. De, der har fået adgang til en uddannelse i Danmark, skal alle sammen være omfattet af gratisprincippet, og de steder, hvor det begynder at skride, synes vi det er vigtigt at holde fast og gå imod, for ellers vil vi lige pludselig se, at det smukke princip i det danske uddannelsessystem, som jeg ved at fru Marianne Jelved er enig i, om, at der er gratis adgang til uddannelserne, bliver mere undermineret.

Derfor er vi imod at indføre brugerbetaling for studerende; om det er på de videregående uddannelser, eller det er på erhvervs- og landbrugsskolerne, skal der ikke være brugerbetaling efter vores opfattelse.

Det er jo så korrekt, og det er det, forslaget her tager udgangspunkt i, at der har været nogle problemer, hvor nogle landbrugsskoler har misbrugt muligheden for at få udenlandske studerende ind for at kunne få lidt penge i kassen. Det prøver man så at regulere på den her måde. Der er vores opfattelse, at i stedet for at indføre brugerbe-

taling skulle man øge kontrollen med de uddannelser, som har udenlandske studerende. Det gælder selvfølgelig alle uddannelser, men i særdeleshed de uddannelser her, hvor vi har set nogle oplagte problemer med misbrug af udenlandske landbrugs elever, som ikke har fået en ordentlig uddannelse, men til gengæld har fået lov til at arbejde under usle vilkår. Så den del af loven siger vi nej til.

Der er andre elementer i forslaget, vi kan støtte. Ideen om at give tilskud til, at erhvervsgrunduddannelserne bliver aktivitetsafhængige med egu-ordningen, spiller en væsentlig rolle for at få samlet op på nogle af de alt for mange unge, der ikke har fået en uddannelse, og som ikke får en uddannelse i dag. Problemet er nu stadig væk uanset det her, at kapaciteten er alt for lav, især fordi kommunerne mangler penge til at oprette flere uddannelser. Vi er altså positive over for det, der gøres for at hæve aktiviteten på egu-området, men samlet set er vi altså negative over for forslaget.

Kl. 17:04

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til hr. Frank Aaen. Hr. Villum Christensen som ordfører.

Kl. 17:04

(Ordfører)

Villum Christensen (LA):

Vi synes, det er et positivt forslag, fordi vi ved denne aktivitetsafhængige finansieringsomlægning får en sammenhæng mellem ansvar og økonomi på samme måde, som vi kender fra store dele af det statslige uddannelsessystem. Det er også vigtigt for uddannelsens målgruppe, at kommunerne får den rette incitamentsstruktur at arbejde inden for, således at man ikke bliver straffet for at være ambitiøs.

Om man skulle tage det næste skridt og lade uddannelsen indgå som en ordinær statslig uddannelse knyttet til en institution, eksempelvis produktionsskolerne, synes vi kunne være en rigtig spændende tanke. Koordinationsbehovet i forhold til den kommunale sektor og de kommunale ydelser skal selvfølgelig altid tages i ed, inden man overvejer en statsliggørelse, men vi ser jo produktionsskolerne optræde i en velfungerende struktur, og her er der jo altså også mange tværgående hensyn at tage. Men det kan jo komme senere.

Som lovforslaget ser ud, synes vi, det trækker i den rigtige retning, og vi kan støtte forslaget.

Kl. 17:05

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren. Undervisningsministeren.

Kl. 17:05

Undervisningsministeren (Bertel Haarder):

Jeg vil gerne takke ordførerne for den meget brede tilslutning til forslaget.

Vi får nu rene linjer, når det gælder udlændinges adgang til at studere i Danmark. Nogle af os frygtede, da vi indførte betaling ved videregående uddannelser for studerende fra tredjelande, at så ville antallet af unge, der ville komme til Danmark for at studere, falde drastisk. Der blev kun et midlertidigt fald; det er, som om det har fundet et leje, og der er i dag dobbelt så mange udlændinge, der kommer og læser i Danmark, som der er danskere, der læser i udlandet, også selv om vi har indført betaling for ikke-EU- og -EØS-borgere.

Ordningen bliver nu fuldstændig som i de videregående uddannelser – det er til at forstå, det er til at administrere, og så er der klarhed på det punkt, også når det gælder landbrugsuddannelserne. I øvrigt er landbrugsuddannelserne ligesom social- og sundhedsuddannelserne og den pædagogiske assistentuddannelse blevet en del af erhvervsuddannelserne, og derfor kommer de ind under det samme system, som er dækket af Tvistighedsnævnet og Ankenævnet vedrørende Praktikvirksomheder. Formanden skal nu være landsdommer,

og samtidig får vi ændret en tekstanmærkning vedrørende elever fra Sydslesvig, der har været på produktionsskole. Det får vi ændret, så det bliver permanent; nu kommer det ind i den egentlige lov.

Endelig, som noget helt andet, får vi skabt en tilskyndelse til kommunerne for at få oprettet langt flere erhvervsgrunduddannelsespladser. Jeg håber virkelig, det bliver bemærket, og at det fører til handling, for hidtil har det jo kun været omkring halvdelen af kommunerne, der overhovedet har haft erhvervsgrunduddannelse; nu skulle det gerne være alle kommuner, der får det. Det er et vigtigt led i viften af tilbud, hvis 95 pct. skal have en uddannelse.

Kl. 17:08

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ministeren.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen slut.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Uddannelsesudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

12) 1. behandling af lovforslag nr. L 9:

Forslag til lov om ændring af lov om støtte til folkeoplysende voksenundervisning, frivilligt folkeoplysende foreningsarbejde og daghøjskoler samt om Folkeuniversitetet. (Erklæring om indhentelse af børneattester og digital regnskabsaflæggelse).

Af undervisningsministeren (Bertel Haarder).

(Fremsættelse 08.10.2009).

Kl. 17:08

Forhandling

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Forhandlingen er åbnet. Hr. Troels Christensen som ordfører.

Kl. 17:08

(Ordfører)

Troels Christensen (V):

Med den her lovændring indskræper vi, at foreninger, der på en eller anden måde modtager tilskud efter folkeoplysningsloven, skal afgive en erklæring – altså underskrive en erklæring – om, at der indhentes børneattester, når de ansætter personer, der i forbindelse med deres arbejde får direkte kontakt til børn under 15 år.

I Venstre ser vi denne skærpelse af loven som en helt naturlig konsekvens af den seneste tids beklagelige eksempler på, at der stadig er rigtig mange foreninger, der ignorerer kravet om indhentelse af børneattester. Vi ser i hvert fald, at der er mange, der ikke får gjort det. Der kan være mange grunde, men nu bliver det altså simpelt hen et krav, at de skal skrive under på sådan en erklæring. Børneattesterne er efter vores bedste overbevisning et godt værn mod de modbydelige forulempelser af børn i foreningsarbejde, som vi desværre stadig oplever rundt omkring i landet. Jeg husker også selv fra min tid som foreningsformand situationer, hvor vi havde sådan nogle sager tæt inde på livet. Det er grufuldt.

Kravet om indhentelse af børneattester gælder allerede for en række foreninger under Kulturministeriets område som idrætsforeninger, musik- og danseskoler. I Venstre mener vi, at det samme naturligvis også bør være gældende for foreninger, der modtager støtte via selve folkeoplysningsloven. I Venstre synes vi godt om, at

det nu er kommunalbestyrelsesmedlemmerne og kommunalbestyrelsen, der gøres til ansvarlige for, at erklæringer bliver fremlagt, som de skal. Det er ude lokalt, at man har den bedste finger på pulsen, hvis man kan sige det på den måde. Det er kommunalbestyrelsen, der i forvejen har en række beføjelser til at sikre, at lovens tilskuds-betingelser overholdes. Det er jo sådan, at man ude i kommunerne, inden man udbetaler medlemstilskud og tilskud til lokale, jo hver gang skal sikre sig, at vedtægterne er i orden, at regnskabet er i orden, man skal kende medlemstal osv. Så det bliver sådan set et ekstra bilag til de mange forskellige ting, som skal ligge klar, inden man kan udbetale pengene.

Som det fremgår af høringssvarene, advarer nogle af de adspurgte om de forøgede bureaukratiske omkostninger, ændringen naturligt vil medføre. Og den problematik er vi i Venstre meget, meget opmærksomme på, og vi ser frem til at drøfte mulighederne for at afgive erklæringen digitalt, når forhandlingerne om ændring af bekendtgørelse nr. 1700 om støtte til folkeoplysende voksenundervisning og frivilligt folkeoplysende foreningsarbejde indledes.

Endelig er vi i Venstre ligeledes meget tilfredse med muligheden for digital regnskabsaflæggelse for foreningerne. Venstre påskønner denne form for forenkende tiltag, som den digitale verden giver os mulighed for at foretage. Venstre støtter forslaget.

Kl. 17:12

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren. Fru Christine Antorini som ordfører.

Kl. 17:12

(Ordfører)

Christine Antorini (S):

Da Socialdemokraternes ordfører, hr. Carsten Hansen, ikke har mulighed for at være til stede, vil jeg fremføre hans synspunkter.

Vi støtter lovforslaget, som det ligger. Vi synes, det er fornuftigt at skærpe forpligtelsen hos de folkeoplysende forbund i forhold til at sikre sig at indhente børneattester, da de jo arbejder med børn og unge mennesker, og som den tidligere ordfører også var inde på, har der desværre været nogle eksempler, som er helt uacceptable, og hvor det er til folkeoplysningens eget bedste, at denne indskærpelse kommer til at ske, herunder også at det får nogle konsekvenser, hvis man ikke sørger for at indhente børneattesterne. Det er jo det, der har været nogle eksempler på, nemlig at man ikke har sørget for, at grundlaget er i orden, selv om det allerede er lovpligtigt i dag.

Vi støtter derfor også den næste del af forslaget, som handler om, hvordan man kan få en mere smidig regnskabsaflæggelse ved, at det kan aflægges digitalt. Så hermed støtte fra Socialdemokraternes side.

Kl. 17:13

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til fru Christine Antorini. Så er det fru Marlene Harpsøe som ordfører.

Kl. 17:13

(Ordfører)

Marlene Harpsøe (DF):

Dansk Folkeparti ser med dyb afsky på seksuelt misbrug af børn. Det er Dansk Folkepartis klare holdning, at vi som samfund skal gøre alt, hvad der overhovedet er muligt, for at hindre, at børn bliver ofre for seksuelle krænkelser og overgreb – også langt mere, end vi rent faktisk gør i dag.

I 2005 indførte man børneattesterne, som alle foreninger, skoler og lignende, som beskæftiger personer med direkte kontakt til børn under 15 år, skal indhente. Attesten indhentes hos politiet, og attesten viser, hvorvidt den pågældende har overtrådt bestemmelser i straffeloven om seksuelle krænkelser og misbrug af børn.

Børneattesterne virker! Det er den klare og glædelige konklusion, idet flere pædofile er blevet hindret i at arbejde med børn, efter at børneattesterne er blevet indført. Men uheldigvis har det vist sig, at ikke alle foreninger indhenter de lovpligtige børneattester. Årsagen hertil er ifølge flere, at de foreningsansvarlige ikke bryder sig om at spørge efter børneattesten hos den, de vil beskæftige, fordi de jo sådan kender vedkommende i forvejen, og at det vil blive set som et udtryk for mistillid, hvis man spørger efter børneattesten. Det duer ikke, at man af personlige årsager ikke føler lyst til at spørge efter børneattesterne.

Med det her lovforslag skærper vi tonen over for foreningerne. Attesterne er og bliver lovpligtige, og det er af hensyn til børnene og ikke de voksne, at børneattesterne er blevet indført, og det har jo rent faktisk vist sig at virke, fordi flere sexkrænker er blevet hindret i at beskæftige sig med børn. Lovforslaget, som vi her behandler, sikrer, at foreninger ikke kan få udbetalt tilskud via folkeoplysningsloven og ej heller anvist lokaler efter samme lov, hvis ikke foreningen har underskrevet en erklæring om, at der er indhentet en børneattest for alle i foreningen, der beskæftiger sig direkte med børn under 15 år, eller at der vil blive indhentet en sådan attest fra personer, som i fremtiden ansættes eller beskæftiges i foreningen med direkte kontakt til børn under 15 år.

Selv om vi her behandler et lovforslag på Undervisningsministeriets område, kan jeg ikke undlade på Dansk Folkepartis vegne at agitere for, at der er behov for højere straffe for seksuelt misbrug af børn, ligesom der er behov for at indføre tvungen behandling som f.eks. medicinsk kastration. Vi skal gøre alt, hvad der står i vores magt, for at sikre, at børn ikke ender som ofre for pædofiles uhyrlige lyster.

Børneattester er en rigtig god måde at sikre, at børn ikke bliver ofre for seksuelle overgreb på, men der er lige så stort behov for længere straffe, for mens sexkrænkernes sidder bag fængslets mure, kan de ikke forgribe sig på nye og flere ofre.

For ikke at glemme lovforslagets andet emne, nemlig digital regnskabsaflæggelse, vil jeg her knytte et par kommentarer til det.

Dansk Folkeparti støtter, at der gives mulighed for, at foreninger kan afgive regnskab efter folkeoplysningslovens § 29 digitalt. Vi har i Dansk Folkeparti bidt mærke i, at dette ikke er en pligt, men en mulighed, og at undervisningsministeren i øvrigt vil sørge for, at der tages hensyn til de it-systemer og kompetencer, som de foreningsfrivillige har.

I Dansk Folkeparti støtter vi fuldstændig det her lovforslag, fordi forslaget jo er en klar skærpelse af foreningernes forpligtelse til at indhente de lovpligtige børneattester, og fordi initiativet vil sikre, at færre børn udsættes for de uhyrlige seksuelle krænkelser.

Kl. 17:17

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren. Fru Nanna Westerby som ordfører.

Kl. 17:17

(Ordfører)

Nanna Westerby (SF):

SF's ordfører på det her forslag, fru Pernille Vigsø Bagge, kan ikke være her. Derfor skal jeg bare ganske kort på hendes vegne meddele, at SF kan støtte det her forslag, som sikrer, at der indhentes børneattester for undervisere i forbindelse med folkeoplysende aktiviteter. Vi synes, det er helt naturligt at gøre det for at undgå seksuelt misbrug af børn.

Samtidig vil vi dog også pege på, at det vil være en god idé at sikre et minimum af bureaukrati i forbindelse med indhentning af børneattester. F.eks. er det måske overflødig at indhente børneattest, hvor der udelukkende undervises voksne.

Men i SF hilser vi forslaget velkommen, og vi hilser det også velkommen, at det bliver muligt at indberette regnskaber digitalt. Som sagt kan SF støtte lovforslaget.

Kl. 17:18

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren. Fru Charlotte Dyremose som ordfører.

Kl. 17:18

(Ordfører)

Charlotte Dyremose (KF):

I Det Konservative Folkeparti kan vi støtte forslaget. Jeg vil bare lige til den sidste ordfører sige, at det, der jo netop ligger i det, er, at det handler om foreninger, der ansætter eller beskæftiger personer, der som led i udførelsen af deres opgaver skal have direkte kontakt med børn under 15 år. Så det handler altså ikke om dem, der kun har kontakt med voksne; det handler om dem, der i deres ansættelse har kontakt med børn under 15 år.

Hvorfor er det så vigtigt? Nu har vi jo indført den her pligt til at indhente børneattester på en lang række områder, og det skal naturligvis også gælde i folkeoplysningen.

Hvad er det så, der gør, at det ligefrem skal være sådan, at denne erklæring om, at man har indhentet attesterne, skal være en forudsætning for at få tilskuddene? Det er naturligvis for at sikre, at forældrene ved, hvad de har at forholde sig til, og for, at det er ret åbenlyst for de enkelte forbund at sige: Jamen vi får tilskud, og det er sådan set et godt bevis på, at vi har gjort, hvad vi skulle, og at vi har orden i sagerne det bedste, vi har lært. Det er jo utrolig vigtigt både for tilliden selvfølgelig til foreningerne og for sikkerheden for, at ens børn rent faktisk omgås nogle mennesker, som man kan have tillid til, og som ikke tidligere har udsat andre børn for f.eks. krænkelser.

Samtidig støtter vi tanken om muligheden for digital regnskabsaflæggelse, og det er selvfølgelig, fordi vi nogle gange vedtager noget, som det her med børneattesterne, der måske kan betyde lidt mere administration og lidt flere ting, der skal tjekkes op på. Sådan er det nu engang nogle gange, når man skal sikre en vigtig sag. Men når der så til gengæld også viser sig en mulighed for, at man kan gøre tingene lidt nemmere for dem, der gerne vil gøre det digitalt – for lad mig lige understrege, at det her handler om en mulighed og ikke en pligt – så er det selvfølgelig helt naturligt, at vi også gør de procedurer så lette som muligt for de involverede parter, herunder i det her tilfælde altså folkeoplysningsforbundene.

Vi støtter begge dele af forslaget.

Kl. 17:20

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren. Fru Marianne Jelved som ordfører.

Kl. 17:20

(Ordfører)

Marianne Jelved (RV):

Om dette lovforslag skal jeg sige, at eftersom der er en lov, der i dag gør gældende, at der er pligt til at indhente en børneattest, mener vi også, at det skal have konsekvenser, hvis man ikke gør det. Derfor kan vi støtte de mekanismer, der er lagt i det her lovforslag, om, at det er en tilskudsbetingelse i loven, at man har indhentet den attest.

Vi er også tilhængere af og vil gerne rose ministeren for at tage fat om gennemførelsen af digital regnskabsaflæggelse, og vi er glade for, at der også i lovforslaget er gjort opmærksom på, at man, når man udarbejder det system, der skal gennemføre digital regnskabsaflæggelse, skal tage hensyn til, at det er folkeoplysende arbejde og dermed mange frivillige mennesker, som har begrænsede it-systemer, der skal kunne betjene det. Vi vil med stor interesse følge, at det også kan lade sig gøre. Tak.

Kl. 17:21

Kl. 17:25

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren. Hr. Frank Aaen som ordfører.

Kl. 17:21

(Ordfører)

Frank Aaen (EL):

Tak. Det er jo en selvfølge, at vi alle sammen er imod overgreb på børn og synes, at det er noget af det værste, der kan ske, og at det skal bekæmpes med de muligheder, der er for at bekæmpe det. Vi havde jo det oprindelige lovforslag vedrørende børneattester til behandling i 2005, og der var nogle af dem, der udtalte sig, som gjorde opmærksom på, at forslaget gav en falsk tryghed, fordi ikke alle, der har med børn at gøre, vil blive tjekket, og fordi en blank attest ikke er en garanti for, at den pågældende ikke har begået overgreb på børn. Selv ved at indhente nok så mange børneattester opnår man ikke det erklærede formål. Det sagde fru Birthe Rønn Hornbech og hr. Karsten Nonbo dengang.

Ud over dem udtalte et mindretal i udvalget bestående af SF, Det Radikale Venstre og Enhedslisten sig tilsvarende imod, at det her forslag skulle kunne nytte noget som helst og sagde, at det ville give en falsk tryghed. Mindretallet stemte derfor samlet set imod lovforslaget.

I konsekvens af den holdning, vi havde til det oprindelige lovforslag, står vi selvfølgelig ved, at det at udbrede det til voksenuddannelser, hvor der relativt sjældent er børn, overhovedet ikke hjælper noget som helst, i værste fald kan det udvide den falske tryghed ved at signalere, at nu gør man en masse for at sikre sig mod seksuel mishandling af børn. Jeg blev meget forundret, da jeg så lovforslaget, over, at man overhovedet kunne strikke sådan et forslag sammen, som vedrører voksenuddannelser i forbindelse med børneattester.

Jeg kan se, at vi som de eneste står ved det, vi sagde i 2005, men det gør vi altså. Vi siger nej til, at det her er den rigtige vej at gå, men vi er selvfølgelig helt med på, at samfundet skal gøre en stor indsats for at bekæmpe seksuel mishandling af børn.

Kl. 17:24

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren. Hr. Villum Christensen som ordfører.

Kl. 17:24

(Ordfører)

Villum Christensen (LA):

På dette vigtige område synes vi at det er korrekt at udstyre kommunerne med en pligt til at stoppe tilskud og lokaleanvisning, såfremt der ikke ligger en underskrevet erklæring om indhentelse af en børneattest. Vi synes også, at der er fundet et afbalanceret påkrav til kommunerne forstået på den måde, at de ikke tildeles en opsøgende forpligtelse, men en udtrykkelig sanktionsmulighed, i tilfælde af at den afgivne erklæring ikke efterleves. Endelig ser vi det som positivt, at alle foreninger bliver omfattet, og at det gøres muligt at indrapportere regnskaberne digitalt, som det allerede er nævnt, hvorved den samlede administrationsbyrde herved bliver overkommelig. Frivillige foreninger har bestemt ikke brug for mere administration end højst nødvendigt. Her er vi på et område, hvor man ligesom har pligt til at udnytte de redskaber, der er til rådighed. Vi kan naturligvis støtte forslaget.

Kl. 17:25

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren. Undervisningsministeren.

Undervisningsministeren (Bertel Haarder):

Jeg vil gerne igen sige tak for den brede opbakning til forslaget. Det er trist, at det skal være nødvendigt med sådan et forslag, men det er det altså. Det er forebyggelse.

Jeg vil også godt takke for, at forslaget om digitalisering kan smutte med. Det er en lille sag, men det er jo et led i en forenkling af arbejdsgangen og giver også en lille besparelse.

Kl. 17:26

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ministeren.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Uddannelsesudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det sidste punkt på dagsordenen er:

13) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 2:**Forslag til folketingsbeslutning om bedre forhold for forsørgere på erhvervsuddannelserne.**

Af Marianne Jelved (RV) m.fl.

(Fremstilling 08.10.2009).

Kl. 17:26

Forhandling**Tredje næstformand** (Holger K. Nielsen):

Forhandlingen er åbnet. Undervisningsministeren.

Kl. 17:26

Undervisningsministeren (Bertel Haarder):

Vi har nok verdens højeste lærer- og elevlønninger i dag, men vi har også verdens højeste uddannelsesstøtte, og uddannelsesstøtten har vi forbedret så meget for studerende med børn, at der nu er opstået en urimelighed i forhold til uddannelsessøgende, som får løn i stedet for uddannelsesstøtte.

Det er sådan, at når man får løn, får man sine løn- og arbejdsforhold reguleret ved aftale mellem arbejdsmarkedets parter, og i den forbindelse kan der ikke lægges uddannelsesstøtte ovenpå. Sådan er det, og sådan har det altid været.

Hvis man vil forbedre vilkårene for erhvervsskoleelever med børn, skal man henvende sig til arbejdsmarkedets parter, og så er der jo flere muligheder. Man kan tænke sig, at arbejdsmarkedets parter, som i forvejen har opbygget en barselfond, kan klare problemet ad den vej. Vi har også en AER-fond, altså Arbejdsgivernes Elevrefusion, som i teorien kunne klare problemet.

Det kan da være, at forslagsstilleren, fru Marianne Jelved, og jeg skulle tage hinanden i hånden og tale med arbejdsmarkedets parter om det. Jeg er ikke på nuværende tidspunkt og med det, der foreligger, klar til at bryde et godt, gammelt princip om, at hvis der skal skabes forbedringer på arbejdsmarkedet, sker det ved forhandling mellem arbejdsmarkedets parter. Det er jo ikke noget, som kun arbejdsgiversiden lægger vægt på; det er faktisk også noget, arbejdstagersiden lægger vægt på. Vi politikere skal ikke udtømme forhandlingsemnerne for parterne. Så gør vi det ikke lettere for dem at nå til enighed.

Derfor tror jeg, at den kloge måde at få løst denne urimelighed på, som der er mellem uddannelsessøgende, som er i erhvervsuddannelse, og som har børn, og uddannelsessøgende andre steder, som er på SU, er, at vi går til arbejdsmarkedets parter og prøver, om det kan blive et led i nogle forhandlingsoplæg ved næste overenskomstforhandling, som jo ikke ligger så langt borte.

Kl. 17:29

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ministeren. Der er lige en kort bemærkning fra hr. Frank Aaen.

Kl. 17:29

Frank Aaen (EL):

Det er jo rigtigt nok, at arbejdsmarkedets parter gerne vil have indflydelse på, hvordan lønsummen bliver fordelt, og hvilke formål der bliver tilgodeset med en lønsum. Det anerkender jeg fuldt ud. Men hvis man nu forestillede sig, at staten gennemførte et særligt børnetilskud til unge mennesker i gang med en erhvervsuddannelse, så ville det jo ikke genere arbejdsmarkedets parter det fjerneste. Så hvad er der til hinder for at indføre et tilskud, som staten giver, og som gør, at dem, der er i gang med en erhvervsuddannelse, bliver ligestillet med dem, der er under SU?

Kl. 17:30

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ministeren.

Kl. 17:30

Undervisningsministeren (Bertel Haarder):

Man kan i teorien gøre så meget. Selvfølgelig kan man, hvis man ikke vil blande sig i overenskomstforhandlingerne, lave et tilskud til en gruppe, som så tilfældigvis tilgodeser den samme gruppe, som man ellers kunne have tilgodeset ved en overenskomstforhandling. Selvfølgelig kan man det. Men hvad enten man sætter ølse for eller ølse bag, så er det jo den samme sag, vi taler om. Det handler om en gruppe, som vi gerne vil være gode ved, men som er i den situation, at løn- og arbejdsforhold forhandles på arbejdsmarkedet, og så er spørgsmålet, hvordan vi gør det bedst. Og jeg foreslår, at vi henvender os til arbejdsmarkedets parter.

Jeg i øvrigt taknemlig for, at hr. Frank Aaen anerkender min argumentation. Det er da altid noget. Tak.

Kl. 17:31

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Frank Aaen.

Kl. 17:31

Frank Aaen (EL):

Ja, og derfor stemmer vi f.eks. imod overenskomstindgreb, som ministeren stemmer for. Sådan er der jo så meget; man siger det ene og gør det andet. Men når jeg nu tog fat i det, så er det jo, fordi ministeren præcis brugte den argumentation om arbejdsmarkedets parter som begrundelse for at afvise det her beslutningsforslag. Og så er det bare, jeg siger, at den går ikke, hr. minister. Enten synes man, det er et godt forslag, og så finder man en metode til at få det gennemført på, eller også bruger man en eller anden proformaargumentation, som i det her tilfælde altså ikke holder.

Kl. 17:31

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ministeren.

Kl. 17:31

Undervisningsministeren (Bertel Haarder):

Hvis man betragter den danske model som det rene proforma, har hr. Frank Aaen jo ret. Hvis man mener, at man ved enhver lejlighed kan dispensere fra det princip, at det er parterne, der forhandler løn- og arbejdsforhold, så har hr. Frank Aaen jo ret. Jeg synes bare, vi skal prøve at gå den regelrette vej og gå til parterne, hvis der er en gruppe, vi synes skal have bedre vilkår i bestemte situationer.

Kl. 17:32

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Så siger vi tak til ministeren i første omgang. Så er det fru Anne-Mette Winther Christiansen som ordfører.

Kl. 17:32

(Ordfører)

Anne-Mette Winther Christiansen (V):

Ja tak. Først vil jeg sige, at Venstre ikke kan støtte beslutningsforslaget, som det ligger her. Elever med en uddannelsesaftale kan ikke modtage SU, medmindre vi laver grundlæggende aftaler og love om. Og det vil Venstre ikke gøre her, for som vi ser det, har det her beslutningsforslag en indvirkning på SU-forliget, på AER-forliget og på velfærdsforliget. I Venstre vil vi gerne se på, hvilke forhandlingsoplæg de forskellige partier bringer ind til forhandlingerne i forligskredsene, og vi mener, at det også plejer at være måden, vi forhandler med Det Radikale Venstre på. Problemet her er, at der kommer til at blive ændret på meget afgørende principper om, at man giver SU til lønnede uddannelser, og det er meget principielt og en stor ændring, hvis vi ville gå ind i det. Så Venstre kan ikke støtte beslutningsforslaget, som det ligger.

Vi vil så også sige, og jeg gerne lige vil minde om, at elevløn ikke er noget, vi fastsætter ved lov i Folketinget. Det er den danske model, som er afgørende for, hvordan lønningerne er, og det har Folketinget ikke indflydelse på.

Kl. 17:34

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

En kort bemærkning fra hr. Frank Aaen.

Kl. 17:34

Frank Aaen (EL):

Jamen nu fik vi igen en teknisk forklaring, der gik ud på, at det kunne man ikke støtte, og at det også var noget med noget forlig, og der var alt muligt andet i vejen.

Jeg vil gerne spørge fru Anne-Mette Winther Christiansen: Støtter Venstre, at unge, der får børn, og som er under erhvervsuddannelse, skal have samme vilkår som unge under videregående uddannelse? Det må man da kunne tage stilling til ganske enkelt.

Kl. 17:34

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 17:34

Anne-Mette Winther Christiansen (V):

Det er sådan, at der i dag eksisterer muligheder i den sociale lovgivning, hvorigennem uddannelsessøgende forældre bl.a. kan opnå et særligt børnetilskud, og det er også sådan, at de igennem den samme sociallovgivning kan få udbetalt et børnebidrag forskudsvis. Så der er muligheder i øjeblikket, men der er sandelig også muligheder for forhandlinger i forligskredsene, som jeg nævnte som start, og jeg fastholder, at det må være der, det skal foregå.

Kl. 17:35

Kl. 17:37

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Hr. Frank Aaen.

Kl. 17:35

Frank Aaen (EL):

Vi prøver igen: Når nu Venstre går til de forligsforhandlinger, som åbenbart er så afgørende og vigtige, at vi ikke kan høre om dem i Folketingssalen, vil Venstre så gå til de forhandlinger med den hensigt, at unge med børn, der er under erhvervsuddannelse, skal have samme økonomiske vilkår som unge med børn, der er under videregående uddannelse?

Kl. 17:35

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Ordføreren.

Kl. 17:35

Anne-Mette Winther Christiansen (V):

Jeg bliver så nødt til at vende tilbage til det, jeg sagde tidligere: Elevløbninger fastsættes ikke ved lov, og da dette er uddannelser med løn, vil SU ikke være relevant at lægge ind. Vi må jo så tage forhandlingerne i forligskredsen om SU, forligskredsen om AER og forligskredsen om velfærd for at finde ud af, hvad det egentlig er man ønsker her. Så vi tager den der.

Kl. 17:35

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Der er en kort bemærkning fra hr. Carsten Hansen.

Kl. 17:36

Carsten Hansen (S):

Det, jeg ikke kan finde ud af, må jeg sige til fru Anne-Mette Winther Christiansen, er, om Venstre anerkender, at der er et problem her. Altså, vi har jo nogle fælles målsætninger – jeg forstår, at forliget ikke er helt opsagt endnu, og det tager vi et andet sted – om at nå 95 pct. Og hvis det er rigtigt, hvad Det Radikale Venstre skriver i deres udmærkede beslutningsforslag, så drejer det sig om ca. 3.000 unge, der hvert år på den ene eller den anden måde får forringet deres forhold og måske må droppe ud.

Er vi ikke enige om, at vi har en fælles udfordring, som vi jo løste i SU-forligskredsen i sin tid? Er det ikke rigtigt, at hvis der er en udfordring, skal det jo ikke være tekniske hindringer et eller andet sted, der blokerer? Og hvis de partier, der er til stede i Folketingssalen i dag, faktisk siger ja, burde vi også kunne finde en løsning.

Kl. 17:36

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Ordføreren.

Kl. 17:36

Anne-Mette Winther Christiansen (V):

Jeg er meget interesseret i at se både talmaterialet og den viden, der ligger til grund for beslutningsforslaget, for det ville gøre, at vi i hvert fald ville kunne få noget konkret på bordet her.

Ja, selvfølgelig skal vi mødes positivt og med et positivt sind i forligskredsen; det er det, der er det væsentlige, for ellers kommer vi ikke så meget videre. Jeg er bare bekymret, hvis vi skal til at gå ind og lave lovgivning om elevløb, for det er ikke det, vi bruger den danske model til.

Kl. 17:37

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Hr. Carsten Hansen.

Carsten Hansen (S):

Jo, men det er faktisk sådan, at der findes tilfælde – og jeg har også hørt om sådanne tilfælde, og derfor synes jeg også, at jeg vil takke De Radikale for at komme med det forslag i dag – hvor en række unge mennesker rammes. Det er underligt nok, for når man går på grundforløbet, kan man få det dækket på SU, men når man kommer over i hovedforløbet, hvor man faktisk skal ind i sin uddannelse, risikerer man at miste over halvdelen af sin indtægt, fordi man er blevet forsørger osv., i forhold til hvad man ellers havde.

Derfor synes jeg jo, at man for det første skulle erkende, at der er et problem, og for det andet kunne vi jo finde en model, hvor man skriver en beretning og vender tilbage til det i de respektive forligskredse og får undersøgt det helt nøje. Og et beslutningsforslag er jo et forslag om at komme med et lovforslag, så der er faktisk en række muligheder. Jeg beder bare Venstre om at svare på dette: Synes Venstre ikke, at der er et problem her i forhold til det, vi har løst alle andre steder i uddannelsessystemet? Og hvis Venstre synes det, kan vi løse det.

Kl. 17:38

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Ordføreren.

Kl. 17:38

Anne-Mette Winther Christiansen (V):

Vi vil i hvert fald være med til at drøfte det, det er helt klart. Men jeg mener godt nok, at det hører til i de forligskredse, vi har på området, og lad os så få drøftet der, hvordan vi finder veje og løsninger. Og naturligvis er der udfordringer, ja, og naturligvis er det svært for de unge, hvis de har de forsørgervanskeligheder. Jeg mener jo, at når vi i den sociale lovgivning har mulighed for at give et særligt børnetilskud til uddannelsessøgende forældre og vi også har mulighed for at lave udbetaling af børnebidrag på forskud, er vi dog langt hen ad vejen. Men lad os endelig få det ind til de forligskredse, hvor det hører til, og lad os få vendt tingene. Det varer ikke så længe, før vi skal vende SU-lovgivningen en gang til, så må det jo komme med der. Det må jeg gå ud fra, for det er jo et ønske, som De Radikale vil bringe ind. Sådan må jeg tro det er.

Kl. 17:38

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Der er en kort bemærkning fra fru Marianne Jelved.

Kl. 17:39

Marianne Jelved (RV):

Jeg synes ellers, at forslagsstillerne har gjort sig rimelig meget umage med at udtrykke sig ganske klart og enkelt i det forslag, vi behandler nu. Der er ikke tale om at gå ind og bruge SU-lovgivningen. Der er udelukkende brugt det som eksempel, man kan opnå som eneforsørger eller som forsørger samboende med en anden uddannelsessøgende. Hvad er det så, man kan få rent størrelsesmæssigt? Man bruger det som en parallelitet til at lave en ekstra ordning for de unge mennesker, som er i en situation, hvor de faktisk ikke kan leve for den løn, de får på et bestemt tidspunkt i deres uddannelse.

Er fru Anne-Mette Winther Christiansen i tvivl om, at det er det, det handler om?

Kl. 17:39

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Ordføreren.

Kl. 17:39

Anne-Mette Winther Christiansen (V):

Jeg er ikke i tvivl om, at det her drejer sig om den danske model, hvor lønnen forhandles et andet sted end i Folketinget. Jeg mener, at det må være vigtigt, og nu hørte jeg også ministeren sige tidligere, at han var meget interesseret i at mødes med Det Radikale Venstre og måske sammen tage en drøftelse med arbejdsmarkedets parter, for det må være i det regi, man finder vejene til at løfte dette problem.

Kl. 17:40

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Fru Marianne Jelved.

Kl. 17:40

Marianne Jelved (RV):

Så er der heller ingen løsning i at indkalde SU-forligskredsen, som ordføreren fra Venstre foreslog. Det giver jo ingen mening. Det er slet ikke det, det drejer sig om. Det drejer sig om at se, hvordan vi som samfund bærer os ad for at sikre de unge – og i det her tilfælde er det jo unge mødre – der står med et barn og en uddannelse, som ikke kan forenes. Det mener jeg bare der skal findes en løsning på hurtigt.

Kl. 17:40

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 17:40

Anne-Mette Winther Christiansen (V):

Jeg tror også på, at vi kan finde veje og finde løsninger, men lad os mødes i de forligskredse, der hører til det her. AER-forligskredsen hører også ind under, og den er også nævnt som en vej til at finde midler. Så lad os mødes der.

Kl. 17:41

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til ordføreren. Næste er hr. Carsten Hansen som ordfører.

Kl. 17:41

(Ordfører)

Carsten Hansen (S):

Jeg vil gerne rose Venstres ordfører for at være forholdsvis klar i argumentationen i forhold til sidst. Så den ros skal der da være. At jeg så ikke var enig i argumentationen, er noget andet.

Jeg vil starte med at sige tak til De Radikale for at sætte fokus på en problemstilling, vi alle sammen godt har vidst har været der, men som vi måske ikke har fået taget initiativ til at få løftet. Jeg synes, det er et flot og et godt gennearbejdet forslag. Det er sådan, at hvor der er en vilje, er der også en vej. Det her burde vi kunne løse.

Jeg vil sige, at den argumentation, jeg har hørt fra både ministeren og især fra Venstres ordfører i dag, var præcis den samme argumentation, der var i forhold til SU-lovgivningen, da vi lavede det forlig, hvor vi også fik enlige forsørgere og forsørgere, der boede sammen med andre forsørgere under uddannelse, med. Det har vist sig at være en kæmpe succes. Der er en masse unge mennesker, der nu ikke går og venter på at kvalificere sig til en revalidering. Der er en masse unge mennesker, som har fået en uddannelse på ganske ordentlige vilkår og kan klare sig igennem som ordentlige mennesker, der ikke skal ud med rasleboessen hele tiden.

Her taler vi om et problem, der i omfang ikke er voldsomt stort for samfundet, men som er et kæmpe problem for den enkelte. Vil vi nå vores målsætning om, at 95 pct. skal have en ungdomsuddannelse, så kan det vel ikke nytte noget, at vi her i Folketinget har fine fornemmelser, så det kun er dem på de mellemlange og de videregående uddannelser, der kan få de fine ordninger, men ikke dem på er-

hvervsuddannelserne. Jeg kan godt se, der ligger noget omkring AER-ordningen. Jeg kan godt se, at der ligger et eller andet omkring SU-forliget, hvis man skal etablere låneordning, men det er jo ikke det, det handler om. Det handler om, at vi skal løse den udfordring for en række unge mennesker, så de kan få en uddannelse.

Jeg vil bare sige, at jeg har set undersøgelser, der peger på, at det at give et ungt menneske en uddannelse, giver et afkast på 10 pct. for den enkelte, men søreme også for samfundet. Jeg ved ikke, hvor man går hen i dag og får den slags renter, men det er i hvert fald ikke i banken. Det kunne måske både samfundsmæssigt og menneskeligt være her, hvor vi sagde: Nu finder vi altså en løsning, og det, vi er valgt til som politikere, er vel at skabe løsninger, som bringer os videre og sikrer, at unge mennesker får en uddannelse.

Vi er i en tid, hvor masser af mennesker bliver fyret. Vi har set, at arbejdsløshedstallene drøner op. Der er en masse unge mennesker, som måske tidligere bare kunne klare sig på arbejdsmarkedet, som nu er modtagelige for at tage en uddannelse. Så må det da for pokker vel ikke være den beskedne ekstra økonomi, der blokerer for det.

Derfor vil jeg godt sige, at jeg var en lille smule skuffet over Venstres og ministerens tale om det her, hvor man overhovedet ikke var imødekommende. Jeg synes, at vi, ligesom Venstres ordfører sagde, måske skulle få skrevet en beretning for at analysere tallet og så tage det op igen, fordi det er altså helt afgørende, at vi også sikrer de her unge mennesker og ikke kun dem på de fine uddannelser. Jeg ved ikke, om det kun er dem, Venstre brænder for, men vi andre har jo også en aktie i erhvervsuddannelserne og synes, at det var rimeligt, at de kom med her.

Så jeg er en lille smule førstemt, men jeg er glad ved, at De Radikale har sat så fint fokus på det, som de har med det her gennearbejdede forslag.

Kl. 17:44

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til ordføreren. Den næste er fru Marlene Harpsø som ordfører.

Kl. 17:44

(Ordfører)

Marlene Harpsø (DF):

Dansk Folkeparti er ligesom forslagsstillerne optaget af at sikre gode forhold for forsørgere, der studerer. Det, at man er mor eller far, skal ikke være en hindring for muligheden for at tage en uddannelse. Vi har tidligere i Dansk Folkeparti medvirket til at forbedre forholdene for forsørgere. Enlige forsørgere har fået et tillægss stipendium på godt 5.000 kr. pr. måned, og samboende forsørgere, hvor begge modtager SU, modtog med virkning fra den 1. januar 2009 et tillægss stipendium, som blev hævet til 2.000 kr. pr. måned.

Vi skal i Danmark både understøtte de personer, som ønsker at tage en uddannelse, ligesom vi skal støtte dem, som sætter børn i verden.

I beslutningsforslaget lægges der op til, at forsørgeres elevløn mindst skal være på niveau med SU'en til forsørgere. Hvis det gennemføres, vil det betyde, at Folketinget griber ind i den særlige danske arbejdsmarkedsmodel, hvor lønnen forhandles på plads af arbejdsmarkedets parter og ikke af Folketinget. Det er ikke Folketingets opgave at forhandle lønnen for elever m.fl., men det skal så siges, at elevlønnen jo kan forhandles højere, men det er op til arbejdsmarkedets parter og ikke Folketinget.

Når det så er sagt, er det selvfølgelig vigtigt at kigge nøjternt på, hvilke økonomiske muligheder man har som forsørger på en erhvervsuddannelse. Ud over elevlønnen kan uddannelsessøgende forældre få udbetalt det særlige børnetilskud. Derudover har uddannelsessøgende forældre ligesom mange andre mulighed for at søge om boligsikring, dvs. tilskud til huslejen, som også vil gøre deres økonomi lettere, ligesom de kan søge om friplads i en daginstitution m.v.

Nærværende beslutningsforslag lægger også op til, at forsørgere, der bor sammen med en anden uddannelsessøgende, og enlige forældre, der modtager elevløn, får samme lånemuligheder som SU-modtagere. I Dansk Folkeparti ser vi meget gerne på, hvordan vi kan give bedre økonomiske muligheder for forsørgere på erhvervsuddannelserne, men vi mener ikke, at nærværende forslag er den rette måde at gøre det på. Det at være far eller mor skal ikke være en hindring for muligheden for at tage en uddannelse, og derfor mener vi i Dansk Folkeparti, at vi fremover skal se nærmere på de økonomiske forhold for forsørgere på erhvervsuddannelserne, så vi sikrer, at økonomien ikke er en hindring for, at de tager uddannelsen.

Kl. 17:46

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Så er der en kort bemærkning fra hr. Carsten Hansen.

Kl. 17:47

Carsten Hansen (S):

Ja tak. Jeg vil godt kvittere for fru Marlene Harpsøes bemærkninger om, at man skal se på det, men er fru Marlene Harpsøe ikke enig i, at vi jo faktisk på en række områder har ydet tilskud og sikret, at voksne på særlige vilkår f.eks. via erhvervsuddannelserne kan få en højere løn? De her to partier har jo medvirket til, at voksenlærlingeordningen er blevet fuldstændig uden restriktioner nu, og alle kan komme ind, også der, hvor der er flaskehalse. Der går man jo faktisk ind og giver et målrettet tilskud oven i en elevløn for at sikre, at voksne kan komme igennem uddannelsessystemet. Er der noget i vejen for, når man nu har den store velvilje på det her område, at vi kunne se på det oveni, eller hvad er det for en løsning, Dansk Folkeparti forestiller sig for unge mennesker på erhvervsuddannelserne, der er forsørgere?

Kl. 17:47

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 17:47

Marlene Harpsøe (DF):

Det, som vi forestiller os fra Dansk Folkepartis side, er, at vi kigger helt nøgternt på, hvilke økonomiske muligheder de her forsørgere på erhvervsuddannelserne har inden for det nuværende system. Vi ved jo, at de får elevløn. Det kan vi ikke rykke så meget ved, for det er arbejdsmarkedets parter, der afgør det. De har mulighed for som forsørgere også at få det her børnetilskud. Man kan få børnecheck, men der kan man sige, at det jo er noget, som alle får. Men jeg synes faktisk, at vi skal behandle det i de forskellige forligskredse, for som fru Anne-Mette Winther Christiansen fra Venstre også var inde på tidligere, er det her inde over en hel del forlig om AER, om velfærd, om SU, og der mener vi i hvert fald i Dansk Folkeparti, at vi gerne vil bidrage positivt til, at vi ser på det her med hensyn til forsørgerne i de forskellige forligskredse.

Kl. 17:48

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Carsten Hansen.

Kl. 17:48

Carsten Hansen (S):

Det er jo ikke ukendt for de her to partier, at vi gerne vil gøre en særlig indsats på nogle områder, og det har vi gjort sammen med De Radikale og Venstre og De Konservative på voksenlærlingeområdet. Vi har gjort det for enlige forsørgere på SU, altså alle de fine uddannelser. KVVU'erne, MVU'erne og DLVU'erne, alle de længerevarende og mellemlange uddannelser, har vi jo sikret, og det er en kæmpe-succes. Jeg vil bare sige, at den der argumentation om, at man kan få

forhøjet børnetilskud, og man kan få huslejen på socialkontoret osv., er den samme argumentation, som vi havde, inden vi gennemførte ordningen på SU-området. Det blev en enorm succes, og vi har fået rigtig mange igennem den vej rundt. Var det ikke rimeligt, at de andre også fik de muligheder?

Når nu Dansk Folkeparti siger, at de vil være med, kunne vi så ikke aftale, at vi skriver en beretning, hvor vi analyserer alle mulighederne, og så viser vores velvilje for at finde en løsning? Det kan godt være, at det skal give sig lidt hist og pist, men kunne vi ikke aftale, at vi i Uddannelsesudvalget efter den her første behandling får ministeren til at skrive en beretning sammen med Folketingets partier, der kundgør vores gode vilje, så vi får løst problemstillingen?

Kl. 17:49

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 17:49

Marlene Harpsøe (DF):

Nu siger hr. Carsten Hansen, at vi jo har været med til at sikre enlige forsørgere bl.a. et rigtig flot tillæg, hvis de er SU-modtagere, dvs. studerer på længerevarende uddannelser. Hr. Carsten Hansen siger også, at det er nogle fine uddannelser, men nu vil jeg også gerne agitere for – for jeg er selv erhvervsuddannet, jeg er kontorassistentuddannet – at det at have en erhvervsuddannelse også er en fin uddannelse. Vi bliver uddannet til rigtig, rigtig mange gode ting, så det vil jeg lige nævne.

Når det så er sagt, vil jeg også sige, som det er, at Dansk Folkeparti ikke står og blankt afviser, at vi skal gøre noget for forsørgerne på erhvervsuddannelsesområdet. Vi siger netop, at det her er en god anledning til, at vi kan få drøftet det her i de forskellige forligskredse for at se på helt nøgternt, hvordan de økonomiske rammer og forhold er for de forsørgende på erhvervsuddannelserne, således at vi kan gå ind og se, hvordan vi bedst kan skrue noget sammen, hvis der er behov for det.

Kl. 17:50

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

En kort bemærkning fra fru Nanna Westerby.

Kl. 17:50

Nanna Westerby (SF):

Det undrer mig bare lidt, fordi ordføreren, fru Marlene Harpsøe, siger om de her elever på erhvervsuddannelserne, at hvis man er forsørger, så kan man søge en lang, lang række tilskud, og at man f.eks. kan få boligsikring eller børnecheck. Men det er vel ikke så meget anderledes, end hvad eleverne på de videregående uddannelser kan, bortset fra at de så får en dobbelt SU, at de så får en meget højere indtægt. Nu siger ordføreren, at erhvervsuddannelserne er lige så fine som de videregående uddannelser, men hvorfor er det så, at studerende på universitetet skal være bedre stillet og have en højere indkomst end elever på erhvervsuddannelserne?

Kl. 17:51

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 17:51

Marlene Harpsøe (DF):

Jeg beklager, hvis jeg ikke har fået sagt tydeligt nok omkring børnecheck og boligsikring, at det er noget, som alle kan søge om. Jeg vil gerne manifestere nu, at det selvfølgelig er rigtigt, som fru Nanna Westerby siger, at det kan man søge om, uanset hvem man er.

Når det så er sagt, så kom fru Nanna Westerby også ind på de fine uddannelser, som man nogle gange taler om, når man taler om de videregående uddannelser. Der er jo ikke nogen uddannelser, som ordføreren også var inde på, der er bedre end andre. Vi har alle sammen en funktion i det her samfund, og vi har alle sammen lige gode uddannelser, og derfor skal det selvfølgelig også sikres, at man, hvis man er forsørger, hvis man er mor eller far, så skal have nogle ordentlige økonomiske rammer, lige meget om man er på en videregående uddannelse eller på en erhvervsuddannelse, så man sådan set både kan sørge for, at man kan varetage sit barns tarv og også fortsætte på den uddannelse, som man går på. For som vi også tidligere har været inde på flere gange, så har vi en målsætning om, at 95 pct. af en ungdomsårgang skal tage en ungdomsuddannelse. Den målsætning vil vi gerne fastholde i Dansk Folkeparti.

Kl. 17:52

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Fru Nanna Westerby.

Kl. 17:52

Nanna Westerby (SF):

Jamen det vil vi så sandelig også gerne i SF. Det er helt rigtigt, som ordføreren påpeger, at jeg virkelig ikke synes, at erhvervsuddannelser er mindre fine end universitetsuddannelser eller velfærdsuddannelser, jeg kan bare ikke rigtigt få det til hænge sammen, for lige nu er det sådan, kan man se af det beslutningsforslag, som De Radikale har gjort en rigtig godt stykke arbejde med og har lagt frem, at der er forskel på elever på velfærdsuddannelser og studerende på universiteter og på de lange videregående uddannelser. De sidste er bedre stillet end eleverne på velfærdsuddannelserne, hvis de får et barn. Og så er det bare, at jeg ikke forstår, at når nu Dansk Folkeparti går så meget op i, at erhvervsuddannelserne er lige så fine som de videregående uddannelser – og det er jeg helt enig i – hvorfor er det så, man ikke vil være med til at ligestille de to grupper af studerende?

Kl. 17:53

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Ordføreren.

Kl. 17:53

Marlene Harpsøe (DF):

Jeg synes rent faktisk, at Dansk Folkeparti nu her på talerstolen bliver angrebet meget mere, end der egentlig er behov for, for det, vi jo faktisk siger, er, at vi går positivt ind i det her og siger, at vi meget gerne vil være med til at se på de økonomiske forhold, som forsørgerne på erhvervsuddannelserne har. Dem vil vi meget gerne se på. Rent faktisk ligger det os meget på sinde, og derfor vil jeg også endnu en gang sige, at vi i hvert fald også ser frem til, at det her bliver lagt frem i de forskellige forligskredse.

Kl. 17:53

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Vi siger tak til ordføreren, og den næste ordfører er fru Nanna Westerby.

Kl. 17:54

(Ordfører)

Nanna Westerby (SF):

Det er meget sympatisk, at den lige blev kørt ned til mig (*talerpulten er blevet sænket af den forrige ordfører*).

Jeg vil først sige tak til De Radikale for at tage den her problemstilling op. Jeg skal være helt ærlig og sige, at vi i SF faktisk ikke har været opmærksomme på, at det er så omfattende en problemstilling, som det er. Det, vi taler om, er jo, at når elever på erhvervsuddannelserne går fra grundforløb til hovedforløb, mister de en række

ekstra støttemuligheder, som man har, når man er SU-modtager, dvs. som dem på de videregående uddannelser har. Det gør, at man i nogle tilfælde mister over halvdelen af sin indtægt, og det er anslået ca. 3.000 unge, der bliver ramt af det her. Det synes jeg er ret mange, og vi har jo altså ikke været opmærksomme på, at det er så omfattende. Så det er vi rigtig glade for. Det er jo helt urimeligt, at de skal stilles anderledes end unge på de videregående uddannelser.

Som det også er blevet sagt af Socialdemokratiets ordfører, har vi jo rigtig længe på de videregående uddannelser haft fokus på at sikre bedre forhold og indtægtsgrundlag for forsørgere for at sørge for, at de også kan fortsætte med deres uddannelse. Det er en helt, synes jeg, naturlig ting i et velfærdssamfund, og det er helt oplagt for at øge antallet af unge, der tager en uddannelse. Jeg synes, at det er oplagt at have det fokus også på erhvervsuddannelserne, så vi støtter det her lovforslag.

Så vil jeg bare også sige, og det synes jeg også at vi skal bide mærke i, at jeg har hørt fra – indtil videre i hvert fald – Venstre og Dansk Folkeparti, at man gerne vil arbejde videre med den her problemstilling. Jeg synes, det er ærgerligt, at beslutningsforslaget ikke kan blive vedtaget, men det synes jeg da at vi skal holde de to partier op på, og jeg synes også, at det er rigtig positivt, at der kommer de trods alt så imødekommende udmeldinger, som der gør. Så jeg vil bare sige, at det synes jeg at vi alle sammen skal notere os.

Kl. 17:55

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til ordføreren. Næste ordfører er fru Charlotte Dyremose.

Kl. 17:56

(Ordfører)

Charlotte Dyremose (KF):

Jeg kan jo så starte med at glæde mig over, at pulten allerede er blevet sænket (*munterhed*).

Fra konservativ side kan vi heller ikke støtte beslutningsforslaget. Som udgangspunkt synes vi altså ikke, at vi herindefra skal gå ind og blive en del af reguleringen af de kollektive overenskomster. Man kan måske sådan set også undre sig en lille smule over, at visse andre partier synes, det er en god idé, at vi herindefra blander os meget i de kollektive overenskomster; det synes vi som udgangspunkt man skal passe enormt meget på.

Jeg vil også sige, at her er der selvfølgelig en relevant problemstilling, særlig for dem det går ud over, og jeg synes derfor også, at ministeren skal have ros for den konstruktive tilgang ved at sige: Lad os dog tage en drøftelse med arbejdsmarkedets parter.

Jeg er også blevet en lille smule klogere i løbet af debatten. Jeg troede egentlig indledningsvis, at det her måske var noget, vi skulle se på i forskellige forligskredse. Men det er i hvert fald væsentligt, at uanset om man synes, det er nok eller ej, eller om det er den rigtige måde eller ej, skal vi selvfølgelig også se det her i sammenhæng med de ydelser, der er i forbindelse med den sociale lovgivning. Det, der er væsentligt, er jo, hvordan den enkeltes økonomi ser ud. For den enkelte er det dybest set et spørgsmål om, hvordan økonomien ser ud, og måske mindre væsentligt, hvilken kasse pengene lige kommer fra.

Men jeg må altså også sige, at der er noget, som undrer mig såre. Sådan som jeg umiddelbart forstår det nu – det kan være fru Marianne Jelved kan be- eller afkræfte, om min forståelse er rigtig – kan det vel ikke være sådan, at når nu vi ved, at der er forskellige elevløbninger på forskellige overenskomstråder, skal vi herinde bare give hinanden håndslag på, at AER-bidraget, som kommer fra alle virksomheder, skal gå til at fylde hullerne op på de områder, hvor man har indgået nogle overenskomster, der har nogle i vore øjne for lave elevløbninger. Det kan ikke være målet med det her beslutningsforslag, og hvis det er tilfældet, er vi i hvert fald lodret imod.

Derfor synes jeg faktisk, at den mest konstruktive tilgang til det her er lige præcis det, ministeren har foreslået, nemlig at man tager en dialog med parterne og siger: Hør her. Der er altså nogle grupper på nogle overenskomstområder, som står i en situation, der er betydelig ringere i de perioder, hvor de får elevløn, i forhold til i de perioder, hvor de kan få SU. Det er jo en relevant problemstilling. Men vi skal bare lige huske, at der også er overenskomstområder, hvor elevlønningserne er højere og man derfor har bedre vilkår, mens man får sin løn, end mens man får sin SU.

Der er ingen tvivl om, at der er tale om en relevant problemstilling. Jeg mener bare ikke, at det her beslutningsforslag er den rigtige måde at løse den på. Jeg mener, at dialog er den mest konstruktive vej til at løse de problemstillinger, som denne gruppe unge har. Jeg er heller ikke nødvendigvis sikker på, at det lige er så fantastisk at give større lånemuligheder, for man skal altså lige huske, at det lån på et eller andet tidspunkt jo også skal betales tilbage, og spørgsmålet er, om det er lykken.

Fra konservativ side må vi sige, at det er utrolig vigtigt, at man kan kombinere uddannelse og det at have børn, og i det danske samfund har vi selvfølgelig alle sammen et fælles ansvar for, at alle unge mennesker har mulighed for det. Derfor ligger en del af det ansvar jo også hos de parter, der indgår de kollektive overenskomster, hvorunder elevlønningserne hører, så skulle vi ikke alle sammen sige til ministeren: Top, lad os tage den konstruktive dialog og se, om vi ikke ad den vej kan løse problemet uden at begynde at bryde overenskomsttraditionen?

Kl. 18:00

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til ordføreren. Næste ordfører er hr. Frank Aaen.

Kl. 18:00

(Ordfører)

Frank Aaen (EL):

Tak for det, og tak til Det Radikale Venstre for at fremsætte beslutningsforslaget og gøre opmærksom på dette yderst relevante problem, som vi selvfølgelig støtter skal løses. Det skal ikke være sådan, at forsørgere på uddannelser, hvor der er praktik, skal stilles ringere end forsørgere, der er på uddannelser med SU, for det er altså ikke sådan, at det er billigere at købe bleer eller klapvogne, hvis man er i lære som frisør, end hvis man læser dansk på universitetet. Det ved alle herinde jo, de ved også, at de har en dårlig sag, når de afviser beslutningsforslaget, og derfor tryller de alle mulige mærkelige argumentationer frem i stedet for at tage stilling til, om der er et problem, og at problemet skal løses.

Jeg fik heldigvis overbevist ministeren – det ændrede ikke ministerens holdning til beslutningsforslaget, men teknisk fik jeg dog overbevist ministeren – om, at man selvfølgelig uden at blande sig i forhold, der skal afgøres af arbejdsmarkedets parter, jo kan tildele et tilskud til de pågældende mennesker, så de bliver sidestillet med andre under uddannelse. Der er jo masser af eksempler på begunstigende ordninger for dele af grupper på arbejdsmarkedet. Det kan man selvfølgelig også lave her, og det ville kun få ros fra både Dansk Industri og LO og alle andre på arbejdsmarkedet. De ville rose regeringen for at gøre noget på det her område, det er jeg helt sikker på, så ministeren behøver slet ikke være nervøs for at komme frem og løse problemet. Det er jo ikke noget, der er særlig dyrt, og det er bare et spørgsmål om simpel retfærdighed.

Jeg vil nok sige, at hvis det er sådan, at man ønsker, at 95 pct. af en ungdomsårgang skal have en erhvervsuddannelse, er det her jo en af de sten, der er på vejen for at nå det mål. Jeg kan slet ikke forstå, at regeringspartierne og Dansk Folkeparti med deres egen målsætning om at sørge for, at folk får en uddannelse, ikke straks går til sagen og siger: Her er et problem, vi ikke har set, og det vil vi gerne løse. Det er underligt: Nogle gange har regeringen det ligesom så-

dan, at når den ser et problem, der oven i købet nemt kan løses, skal det i hvert fald ikke være oppositionen, der foreslår løsningen. Så bliver det afvist, og så finder man en eller anden mærkelig argumentation for at afvise det. Når nu alle her i Folketinget enige om, at her er der et problem, der skal løses, vil jeg sige til regeringen: Se at få det løst!

Kl. 18:02

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til ordføreren. Så er det ordføreren for forslagsstillerne, fru Marianne Jelved.

Kl. 18:03

(Ordfører for forslagsstillerne)

Marianne Jelved (RV):

Ja tak. Jeg har lyttet rigtig grundigt til de svar, der er kommet fra ministeren og fra ordførerne, og hvis jeg skal trække en streg og tælle sammen, vil jeg sige, at jeg ikke har hørt nogen, der var imod, at der skulle findes en løsning. Det vil jeg gerne sige tak til alle for. Jeg vil også gerne, så hurtigt det kan lade sig gøre, gå sammen med ministeren til arbejdsmarkedets parter, for så er det gjort. Det er ikke, fordi jeg tror, der kommer en løsning ud af det her og nu, men så må vi vurdere situationen ud fra det. Det tilsagn vil jeg gerne tage imod og kvittere positivt for over for ministeren for.

Så vil jeg sige, at baggrunden for det her forslag er en række henvendelser inden for det seneste år fra unge piger, der går på erhvervsuddannelserne, bliver gravide og pludselig opdager, at de skal leve med et barn for godt og vel 7.000 kr. om måneden. Det kan de ikke, og så skriver de til mig, jeg ved ikke, hvorfor de har fundet mig, men det har de så gjort, og jeg har haft to konkrete eksempler med relativt kort mellemrum. Jeg siger til dem, at de skal gå til kommunen og spørge socialforvaltningen om, hvad der er af muligheder der. Det har de allerede gjort, og de vil gerne gøre det en gang til for at overbevise mig om, at de får det svar i forvaltningen, at der ingen muligheder er. Når de er under uddannelse, har de den elevløn, de nu har, og der er ingen mulighed for, at socialforvaltningen kan give dem nogen penge oven i det.

Så det med, at der er en lille ydelse på 5.000 kr., er en gammel historie, som jeg mener er afskaffet, fordi vi ændrede SU-lovgivningen. Det var en nødløsning, vi lavede på foranledning af Enhedslisten engang i 1990'erne under Nyrupregeringen. Så den løsning er der ikke. Jeg har så henvendt mig på deres uddannelsessteder og spurgt deres vejledere, administrationen osv., hvad man gør. Og man har ikke nogen mulighed for at gøre noget i de situationer.

Det er klart, at det drejer sig om de unge piger, som står i situationen og ikke ved, hvor de skal hente nogen penge henne, fordi deres elevløn er af en bestemt størrelse under de godt og vel 10.000 kr., som Forbrugerstyrelsen angiver at være den størrelsesorden, et månedligt beløb skal være af, for at man kan leve med et barn. Derfor må jeg sige, at der ikke er nogen steder i dag, hvor der findes en løsning på det her problem. Det synes alle partier i Folketinget er for dårligt, har jeg lyttet mig til, og derfor er jeg fortrøstningsfuld, med hensyn til at vi kan finde en løsning på det.

Jeg også fået henvendelser fra frivillige foreninger, bl.a. Boligfonden for enlige mødre og fædre, som også oplever, at de pludselig står med en situation, hvor en mor, ofte enlig, ikke er i stand til at forsørge sit barn selv og egentlig gerne vil i uddannelse. De henvender sig så professionelt til kommunen, hvor den pågældende bor, og får svaret, at der ikke er noget at komme efter, hvis man er under uddannelse. Så kan de selvfølgelig søge nogle stipendier til dem, men det er jo heller ikke en løsning for fremtiden.

De har også forsøgt i boligforeningen at appellere til kommunerne om at give dem voksenelevløn, når de har den alder, hvor det kan lade sig gøre, og så har de været så – i anførselstegn – heldige at få det svar, at det bruger de ikke i den pågældende kommune.

Jeg nævner de her eksempler for at vise, at det er rigtig, rigtig træls, at den meget store, lykkelige begivenhed, det er at få et barn, hvilket jo er et mirakel i sig selv, medfører, at ingen i Velfærdsdanmark er i stand til at give dem den hånd, de har brug for på det givne tidspunkt.

Når vi er i den situation, at der er nogle af de unge, som må leve for en overenskomstfastsat elevløn – det er jo korrekt, som ministeren og andre har nævnt det – som ligger et godt stykke under de 10.700 kr., som discountbudgettet bør være efter Forbrugerstyrelsens opfattelse, så er vi nødt til at gribe ind og finde en løsning. Det behøver selvfølgelig ikke være en model som den, der er beskrevet i beslutningsforslaget. Vi er helt åbne over for at finde andre modeller. Det kunne også være, at vi ikke skulle spørge undervisningsministeren, men at vi skulle spørge socialministeren for at finde en løsning der, hvis ikke arbejdsmarkedets parter inden for en relativ kort horisont er i stand til at bidrage med en løsning.

Jeg synes ikke, vi kan sidde og forhandle i andre fora om en 95 pct.-målsætning og en 85 pct.-målsætning til næste år og så ikke vil le løfte en opgave, som gør, at ca. 3.000 unge mennesker er udsat for problemer, hvis man forudsætter, at det er det samme adfærdsmønster på de erhvervsfaglige uddannelser, som det er på de SU-berettigede uddannelser. Det er sådan, at 2.100 er enlige forsørgere på SU efter SU-styrelsens statistik, mens 800 er samboende med en anden uddannelsessøgende. Ud over at de kan opnå en SU på godt 10.000 kr., kan de altså også låne godt 3.000 kr. ved siden af.

Kl. 18:08

Det er heller ikke givet, at man skal give den lånemulighed over SU, man kan sagtens gøre det på en helt anden måde, det er klart, men jeg konstaterer nu, at der er en positiv holdning hos alle partier til at finde en løsning. Der er en række partier, Socialdemokraterne, SF og Enhedslisten, der har sagt fuldstændig ubetinget ja til at gå ind i det, andre partier har været positive i deres meldinger, og ministeren er kommet med et konkret forslag, som jeg ikke vil lade være uforsøgt.

Så vi mener i Det Radikale Venstre, at vi skal arbejde hurtigt på den her sag, fordi der faktisk er en masse unge mennesker, der venter på, at vi også kan løse den her opgave. Ikke fordi de ikke gerne selv ville, men fordi de har begivet sig ind på en uddannelse, der giver dem bestemte vilkår.

Vi accepterer i Det Radikale Venstre, at det er sådan, og at overenskomsterne er, som de er, men hvis ikke vi kan få arbejdsmarkedets parter til at finde en løsning ret hurtigt, bliver vi nødt til at gå et andet sted hen og finde den løsning.

Så med den reaktion her håber jeg, at alle har noteret sig de positive tilgange og ønsker om også at drøfte det i forskellige forligskredse. Dette vil vi selvfølgelig også foranledige ret hurtigt. Så tak for behandlingen.

Kl. 18:09

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til ordføreren.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Uddannelsesudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Kl. 18:10

Meddelelser fra formanden

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Klima- og energiministeren (Connie Hedegaard) har meddelt mig, at hun ønsker at tage følgende beslutningsforslag tilbage:

Forslag til folketingsbeslutning om Danmarks ratifikation af Statuten for Det Internationale Agentur for Vedvarende Energi (IRENA) af 26. januar 2009.

(Beslutningsforslag nr. B 34).

Ønsker nogen at optage forslaget?

Da det ikke er tilfældet, er forslaget bortfaldet.

Der er ikke mere at foretage i dette møde.

Folketingets næste møde afholdes i morgen, onsdag den 4. november 2009, kl. 13.00.

Jeg henviser til den dagsorden, der er opslået i salen.

Mødet er hævet. (Kl. 18:10).